

།། རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་
 བཞུགས་སོ།། རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་
 ཞེས་བྲ་བ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་མཚོག་མགོན་པོ་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་སྤྱད་འཚལ་ལོ། །མ་ལུས་འགྲོ་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་དམིགས་མེད་སྤྱད་པས་རྗེའི་
 ལྷ་ལམ་ཡངས་པར་ནི། །རྒྱ་བཅས་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡི་གཉེན་པོ་ཐབས་མཚོག་རྟོགས་པ་སྟོན་པའི་རྟ་བདུན་
 གྱིས། །འབྲུང་པར་གསུམ་གྱིས་འབྲུང་པར་བྱས་པའི་བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལེགས་བྱངས་ཏེ། །རྣམ་
 མང་གཏུལ་བྱ་རྣམ་དཀར་སྤང་བས་སྦྱོབ་མཛད་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཉི་བཟང་འཆར་ཀའི་དམར་སེར་
 ལ་འགྲན་དམར་སེར་འོད་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །སློབ་སྤེང་འགྲུ་བའི་སྤེང་མཛེས་དང་འགྲོགས་སྤེང་མཛེས་གཡོ་
 བའི་སིལ་སྦྱ་འབྲིན། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་ལོན་འོད་ཟེར་དང་འདྲེས་འོད་ཟེར་སྤེང་ལྷན་བརྒྱུར་འབྲིང། །ལྷ་མཚོག་
 གང་དེ་བདག་གི་ཡིད་ལ་བདག་གི་རེ་བ་རྫོགས་པར་མཛོད། །སྤྱོད་པས་གྱི་སྤང་པོ་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་
 ཅན་ཞེས་ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང། །སྤྱི་མའི་དུས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་འགྱུར་ཞེས་
 འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོས་དབྱུགས་དབྱང་མཛད། །པས་རྫོལ་འདམ་བུའི་གྲོང་རྣམས་རིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་
 བརྒྱག་ཞེས་སྤིང་ན་གྲགས་པའི་གོམ་སྟབས་གཡོ། །སྤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དུ་བས་མཛེས་ཤིང་སྤུབ་བསྟན་བྱི་མེད་
 ལུང་གྱིས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འདུད། །གང་ཞེག་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རིན་ཚེན་རྩལ་བཅེགས་བཅོམ་པ་གཉིས་
 གྱིས་སྤུབ་ཐག་བརྒྱུར་བ་ཡིས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་སྤྱི་བདུན་བདུད་རྩིའི་
 ཐེག་ལེ་འོད་དཀར་ཅན། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་རྣམ་དཀར་གྲགས་པའི་བསིལ་ཟེར་
 འཕྲོ་བ་ཡིས། །སྤུབ་བསྟན་ཀུ་ལུང་སྦྱོང་མཛད་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པར་འདུད་དོ་བདག་སྦྱོའི་ཀུན་དཔའ་རྒྱས་པར་
 མཛོད། །དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཉིང་མཐའ་མི་མངོན་ཡིད་མཚོར་
 བོ། །བཅུ་དྲུག་སྤེད་སྤེད་པ་ཁ་ཆེན་སློ་ཡི་མ་རྩོས་ལས་བྱུང་སྦྱོང་ཚད་རྒྱན་བཞི་ལེགས་འབབ་ཅིང། །སྤྱུབ་དང་སྤུན་
 འབྲིན་རིགས་པའི་སྤུར་སྦྱོང་ཆེར་སྦྱོགས་རྣམ་དཔྱོད་སྦྱོབས་པའི་སྤུ་དབང་སྦྱི་བའི་གནས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ས་
 རྒྱ་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་བླ་སྟོབས་གཡོ་བ་དེ་ལ་སྦྱིང་ནས་འདུད། །རིགས་པའི་སྟོབས་རྒྱས་རིགས་པ་སྦྱ་བའི་
 སེང་གེ་ལ་སོགས་བརྒྱད་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་སངས་རྒྱས་གསུང་གི་དཔལ་གྱི་
 རྣམ་རོལ་མཁས་མཚོག་གང་དེ་དང། །ཤུ་ཀའི་རིགས་འཁྲུགས་ཤུ་ཀའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤིང་པ་གསུམ་
 བ་འཛིན་མཛད་དང། །རབ་འབྱམས་འགྲོ་ལ་རབ་འབྱམས་གཞུང་གི་དགའ་སྟོན་འབྲེད་མཛད་ཡོངས་འཛིན་

མཚོག་ལ་འདུད། །གང་ཞིག་ཐོས་ན་འགྲུག་སྐྱེ་བུ་དོན་གཉེར་ཆར་འདོད་བྱེད་ལྟའི་རྣམ་སྟན་ཅིང་། །ལེགས་
བར་བསམས་ན་སློབ་སྤྱིང་སྐྱེ་བུ་མཁས་མང་རྣམས་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཅེ་ན་མཛེས། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམས་ན་གནམ་
ལྷགས་སྐྱེ་བུ་གཟུང་འཛིན་ཉོག་པའི་བྲག་རི་བཞེག་བྱེད་པའི། །གཞུང་ལུགས་ནམ་མཁའ་རྣམ་དཔྱོད་སྤྱིན་
ལས་ལེགས་བཤད་ཆར་གྱིས་སྐྱེ་དགུ་ཚིམ་པར་བྱེད། །འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་གི་
པན་བདེ་མ་ལུས་བ་སྤྱིན་པའི་གཉེན་གཅིག་ལུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་བསྟན་
བཤམ་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ལོག་སྤྱིའི་དེ་མ་མཐའ་དག་བསམ་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དེས་བ་སྐྱེས་
པའི་སྟོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བུ་མང་དུ་མཛད་
ཅིང་བྱིས་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་དོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་
རྣམ་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་
རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་རྩ་མཉམས་སྟོན་བཅོམ་ཉིད། །སྟོ་ཡི་སྤྱོད་སུ་རྣམ་པར་བསྐྱབས། །པ་རོལ་རྒྱལ་བ་བསྐྱོག་ནས་
ནི། །དེ་བཞིན་སྟོན་བཅོམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུག། །ཅེས་ལུང་བསྟན་པའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཏུན་
མཛད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཉོག་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་
གཞན་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པ་རྣམ་འགྲེལ། རང་ལུགས་གཞན་པ་རྒྱས་ཤིང་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ཅུང་ཟད་
བསྐྱེས་པ་འབྲིང་རྣམ་དེས། རང་ལུགས་གཞན་པ་ཡང་བསྐྱེས་ཏེ་སྟོན་པ་བསྐྱེས་པ་རིགས་ཐེགས་ཏེ་གཙོ་བོ་
ལུས་སྐྱེ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། མངོན་གསུམ་ལེ་ཏུ་ལས་འཛོམས་པ་ནི་མེད་ལ། རང་དོན་ལེ་ཏུ་ལས་འཛོམས་
ནས་སྤྱོད་ཚོས་དང་བྱུང་བ་སྤྱིར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཏན་ཚིགས་ཐེགས་པ། ཉོག་སྤྱོད་དཀའ་བ་བཏགས་
ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འགྲེལ་བ་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལེ་ཏུ་ལས་འཛོམས་ནས་རྒྱལ་
སྤྱིར་རྒྱལ་རྒྱུད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞན་དང་། ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་

༩༦༽

འབེབས་པ་རྩོད་པའི་རིགས་པ་དང་། དག་ལས་གཞན་གྱི་སློབ་སྦྱང་དུ་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཡང་མི་འགལ་བར་
སྟོན་པ་རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་གཉིས་ཏེ་གྲེས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་མཛད་དོ། །དེ་དག་ལས་
འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་འཆད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། སྦྱར་བྱེད་དམ་
པའི་སྐད་གྱི་དོན། །རྩོམ་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན། །བསྐྱར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཁུག་གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱ་གར་ན་
སྐད་རིགས་ཚེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སེ་སྦྱི་ཏའི་སྐད་དུ་བྲ་སྣ་ཤ་ནི། བོད་སྐད་དུ་ཚད་མ། ལྷར་ཏེ་ཀ་ནི་རྣམ་
འགྲེལ། ཀུ་རི་ཀ་ནི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྲས་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཚད་མ་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་དངོས་སུ་བྲི་མ་ལ་འཁུག་ཅིང་
དོན་གྱིས་སྣ་མ་ལ་ཡང་འཁུག་སྟེ། དངོས་སུ་ཀུན་ལས་བཏུས་བཤད་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིར་དོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བས་ན་རྣམ་འགྲེལ། རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྦྱིབ་སྦྱོར་དུ་
ཡོད་པས་ན་ཚིག་ལེ་ལུར་བྲས་པའོ། །གསུམ་པ་མཚན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚད་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་།
རྣམ་འགྲེལ་ནི་བྱེད་ལས་དང་། ཚིག་ལེ་ལུར་བྲས་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ལས་བཏུགས་པའོ། །བཞི་པ་མཚན་བཏུགས་
པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་སྐད་སློབ་པའི་དགོས་པ་གཉིས། བོད་སྐད་སློབ་པའི་དགོས་པ་གཉིས། གཉིས་ཀ་སློབ་
པའི་དགོས་པ་གཉིས་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་སྦྱི་

།།

ལྟར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་གྲུང་པ་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལོ་
བཅ་བཀའ་བཅད་ལྟར་ན་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ་ཅ་བཤེས་རབ་ལས་དོན་
དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །འདིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཆར་གྱི་སྲིད་དགོངས་པ་
འབྲེལ་བ་ལྟར་ན། ལོ་རྒྱ་བས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་སྤྲུག་འཚལ་བ་སྟེ་དགོས་པ་ནི་འགྲུར་མཐར་སྲིན་པའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་དགོ་བ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན། བར་དུ་དགོ་བ་འཇུག་
བྱའི་གཞུང་ཉིད་བཤད། ཐ་མར་དགོ་བ་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་བ་བསྐྱེད་སྲིད་
མཚོན་པར་བརྗོད། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགོས་དོན། བསྐྱེད་དོན། ཚིག་
དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ་པར་རྟོགས་ནས་དེས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་
འཇུག་པར་འགྲུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་སྤྲུག་སྐྱེ་གསུམ་སྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་དེའི་རྒྱ་བརྗོད་
བྱར་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པར་འགྲུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་གིས་བཤད་ཉན་བྱེད་པའི་ཆེ་
མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བཏོན་པས་དེ་དག་གི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་ཚིགས་རྗོགས་པར་འགྲུར་བ་སྟེ་དགོས་
པ་གསུམ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྲུག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གཉིས།
དང་པོ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ན་དོན་གཉིས་སུན་

༩༩

ལྷུ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ལོ། །དོན་གཉིས་གང་ཞེ་ན། རང་དོན་བདག་དང་བདག་གི་འཇོན་པའམ།
 གཟུང་བ་དང་འཇོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་དྲ་བ་གཉིས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཉེ་སྤྱད་མི་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་
 དུ་བསལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དང་། གནས་འོག་མིན་ཁོ་ན་ལ་བཞུགས་ཤིང་ལམོར་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་
 ལ་ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོས་འབའ་ཞེས་སྟོན་པས་ཟབ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱད་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་
 གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱད་སྟོན་པས་རྒྱ་ཚབ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱ་སྟེ་སྤྱ་གསུམ་མངའ་བའོ། །ཅིང་གཉིས་ནི་སྤྱད་ཚིག་
 ལོ། །གཞན་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཡིན་ལ་དེ་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་
 འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་མ་ལུས་པར་འཕྲོ་བར་མཛད་པའོ། །ཡང་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་བྱང་སྤོང་
 ཚེ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་
 ལྷུས། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་འོད་ཟེར་ནི་དེའི་དམ་ཚོས་ཉེ། དེ་འཕྲོ་བར་མཛད་པ་ནི་འོད་ཟེར་དང་འགྲེལ་
 བས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ལོ། །རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སྤྱད་པའི་བཤད་
 བ་ཡང་སྤང་སྟེ། ལྷ་མ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱ་མ་དག་པལ་ཆེར་ཚིག་རྒྱང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
 གཞན་དོན་དུ་མི་ཚོམ་པའི་རྒྱ་དང་། བཞི་བ་རང་དོན་དུ་ཚོམ་པའི་རྒྱ་བསྟན་ཅེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་
 ངེས་ལས། གང་ལ་འཕགས་པ་ཉིད་ལྟོན་རྗེས་བཟུང་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་དེ་མེད་སྟོ་མངའ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་སྟོ་གྲོས་
 ལྷན་པོ་འདིས་ནི་དེའི་ཚིག་བརྗོད་བ་གསལ་བར་མི་ཤེས་པས། །ཉེར་བསྟེན་འཇིག་རྟེན་རྒྱས་མཛད་དེ་ལ་
 རྫོངས་པས་ཕྱང་བྱང་སྤྱད་བྱས་ནའང་། །

༡༩༽

དོན་མིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་བརྟེ་བས་དེ་ཡི་ལུགས་ནི་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་གཞན་དོན་དུ་རྩོམ་བར་གསུངས་
 ཤིང་། རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་དུ་བརྟེ་བས་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དོན་དུ་མི་རྩོམ་པའི་བྱུང་བར་ནི་སྤྲུལ་གྱིང་གྱུར་
 མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 དངོས་བསྟན་སྟོན་གྱི་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་ཐན་བར་བསྟན་པ་དང་། ལྷགས་བསྟན་དེ་དག་ལ་ཡང་
 བརྒྱད་ནས་ཐན་བར་བསྟན་པ་དང་། འང་གི་རུས་བས་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཐན་བར་
 བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་བསྟན་བཅས་འདི་ནི་གཞན་ཉན་པ་པོ་སྟོན་གྱི་སྟོན་
 གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཐན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་བཤང་མེད་དེ། ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་སྤྱི་རོལ་
 པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་པལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་ཤེས་
 རབ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྟོན་དང་། ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ན་དོན་གཉེར་མེད་པའི་སྟོན་དང་།
 དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་ལ་སྤྲུལ་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་སྤང་བས་ན་སྟོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་
 པའི་སྟོན་ཏེ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དེས་ན་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལ་ཡང་བརྒྱད་
 བས་ཐན་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་ལེགས་བར་སྤངས་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆེན་དངོས་སུ་ཐན་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །འདི་ཡང་རྣམ་ངེས་སྤྲུལ་དོག་གི་དྲི་མ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་
 ནི། བསྟན་ཚོས་འདི་ནི་ཉན་པ་པོ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཐན་བར་འགྱུར་ཏེ།

༩༠༽

ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་པལ་པ་ལ་མི་ཚགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཡོད་པས་ན་ཤེས་རབ་
དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེགས་བཤའ་རྣམས་དོན་དུ་གཉེར་བས་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་
ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཤེགས་བཤའ་རྩོམ་པ་པོ་ལ་སྲག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གི་སྤང་བ་མེད་པས་སློབ་གཞུ་བོར་གནས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཉེ་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ནའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་འདི་
ཡིན་ཉེ། འདིར་སློབ་ཀྱི་སློབ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་པན་པས་སློབ་གསུམ་སློབ་དགོས་པར་དངོས་
སུ་བསྟན། འང་གི་རྣམ་པས་སློབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་པན་པར་བསྟན། རྣམ་ངེས་ལས་སློབ་གཞུ་
བོར་མི་གནས་པས་མཚོན་ནས་སློབ་ཀྱི་སློབ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་པན་པ་དང་། གུན་སློབ་བཅེ་
བའི་བསམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ནས་རིགས་གཉེར་ལས། ཤེས་ལྡན་གཞུ་བོར་
གནས་པ་དོན་གཉེར་བ། །གཞན་ལ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་འདི་བཤའ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྲ་
རབས་པ་དག་ཤེས་རབ་ངན་པ་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྤེལ་སློབ་བཞི་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ཤེགས་བཤའ་གུན་བརྟུས་ཀྱི་
བརྗོད་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་བརྗོད་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་སྟེ་འབད་མེད་དུ་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་
འབྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་སོ། །འདི་ནི་སློབ་འཇུག་ལས། རང་གི་ཡིད་ལ་བསློམ་སྤྱིར་ངས་འདི་
བཅུམས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོམ་པ་པོ་གཞན་དག་གི་ང་རྒྱལ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཁེངས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་
གོ།

༼༡༡༽

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གཞུང་གི་བཞུགས་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་དག་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། རྟོག་གྲུར་རྟོགས་པའི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཤིག་ཏུ་རྟོག་གྲུར་ལ་ལུང་ཚད་མར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་
 གུན་བཏུས་ཀྱི་མཚོན་བཟོན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ཚད་མ་བྱུང་བ། མངོན་གྲུར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་གསུམ་དུ་
 བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞུང་གི་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལེ་ལུ་དང་
 བོ་གསུམ་བཤད་པ་ཡིན་ན་གུན་བཏུས་དང་རྣམ་ངེས་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བར་ཐལ་བའི་སྲིད་
 དང་། ལེ་ལུ་གཉིས་པ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་ལུང་ཚད་མ་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་དངོས་སུ་རྟོགས་སྟོན་པའི་སྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་བརྒྱུད་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་
 ཚད་མ་གསུམ་ཀ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་དག་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་རྗེས་
 དཔག་དང་པོར་བཤད། གུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་མཚོན་བཟོན་བཤད། །མཐའ་གཞན་བཀག་ནས་མངོན་སུམ་
 བཤད། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་བཤད། །ཅེས་པ་དང་། གཞན་དག་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་
 བཤད། །ཚད་མ་མདོ་ཡི་མཚོན་བཟོན་བཤད། །གངས་སོགས་བསྟན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཤད། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
 རྗེས་དཔག་བཤད། །ཅེས་དང་། འགའ་ཞིག་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་མདོ་ཡི་རང་དོན་ལེ་ལུ་དང་པོ་
 བཤད། ལམ་དང་ལམ་མིན་སྟེ་ཚད་མ་མདོ་ཡི་མཚོན་བཟོན་ཆོགས་བཅད་བཤད། ལོག་རྟོག་རྣམ་བཞི་
 བསལ་ཏེ་ཚད་མ་མདོ་ཡི་མངོན་སུམ་ལེ་ལུ་བཤད། སྐྱབ་དག་དོན་

༼ ༡༣ ༽

བཅས་བཤད་དེ་ཚད་མ་མདོ་ཡི་གཞན་དོན་ལེ་ལུ་བཤད། ཅེས་པ་རྣམས་ནི་ལེ་ལུ་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་
 སྤྱོད་པ་དེ་དོས་ཟིན་པ་ཅམ་སྤང་ཡང་། གཞུང་འདིའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེ་ལུ་གོ་རིམ་མ་ཐོན་ཅིང་། རང་དོན་
 རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མདོ་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡང་ལོག་ནས་འགོག་པར་འགྱུར་བས་མི་
 འཐད་དོ། །འོན་ཟེ་ལྷར་ཞེན་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་སྤྱིར་རང་དོན་ལེ་ལུ་
 བཤད། །དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལེ་ལུ་སྟག་མ་ལུས་
 བ་གཉིས་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བསྟན། །བར་དུ་ལེ་ལུའི་
 གཞུང་ཉིད་བཤད། །ཐ་མར་མཚན་གྱིས་མཚུགས་སྦྱང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་བཏུས་གྱི་
 རྣམ་འབྲེལ་དུ་རྩོམ་ན། དེ་དང་ལེ་ལུ་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཞེ་ན། རང་འབྲེལ་སྟོང་སྟག་སྤྱེད་དང་བཞི་བ་ལས། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་ཏེ་ཁ་ཅིག་དོན་ནི་པན་པ། དོན་མ་ཡིན་
 བ་ནི་མི་པན་པ། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སྤང་དོར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་
 རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་ཅེས་འདོད་པ་ཤུགས་སྟོང་། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
 མི་སྟན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ནམ། རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་

༼ ༡༣ ༽

ཞེས་གཞན་ལྟར་ལྟར་གཅོད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་སྲིད།
 མངོན་སུམ་ལ་དང་པོར་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྲི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མངོན་
 སུམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་སྲིད་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཁོ་ན་རྗེས་དབག་ལ་བརྟེན་ཞེས་འཆད་ན་དེ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། བཞུགས་པར་མ་བཟང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྗེས་དབག་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྲིད་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ་སྟོགས་སྦྱང་གིས་བཤུད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་
 རོན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྲིད། སྲི་རོལ་བས་བཤུད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་རོན་
 མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་སྲིད། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དབག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་རྗེས་
 དབག་དང་པོར་འཆད་ཅེས་ཏེ། ལྟས་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཚན་སྟོར་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
 གྱི་བསྟན་བཅོས་བཤུད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དབག་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཞེས་བཤུད་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འདི་ལ་ཡང་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ། རང་རོན་རྗེས་དབག་དེ་སྟོགས་སྦྱང་གིས་བཤུད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
 དང་། དབྱེ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ་མ་གཏོགས། མ་གཏོགས་ན་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་
 མ་ངེས་པ་དང་། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ལུང་འགྱུར་བའི་སྟོན་གནས་ཤིང་། གཏོགས་ན་རང་རོན་རྗེས་
 དབག་གི་སྟོན་དུ་འང་རང་རོན་རྗེས་དབག་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དབག་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྲིད་ཉགས་ཁྲབ་ཁས། ལུགས་སྟེ་མ་

༩༡༩༽

ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས་སུ་བ་དང་མི་སུ་ཐོབ་བ་དང་སྲོང་བ་ནི་ངེས་བར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་བ་
སྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་བ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསམ་བར་སྒྲུང་ན་ཡང་འདི་གཉིས་དོན་མི་
གཅིག་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ལྡོག་གི་ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་
མེད་ཡིན་ལ། དེའི་སྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡང་དག་ཤེས་བ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཚད་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་མ་
ཡིན་པའི་སྲིབ་དང་། གཞན་དུ་དོན་གཅིག་ན་ལེ་འུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཤེས་བ་ཅན་གྱི་ལེ་འུ་
འཆད་རིགས་བར་འགྲུར་བའི་སྲིབ་རོ། །ལྟའི་དགོངས་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པས་རང་དོན་དང་པོ་འཆད་ཅེས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་མདོའི་མངོན་སུམ་ལེ་འུ་
ཁོ་ན་ལ་བཞེད་བར་སྒྲུང་སྟེ། ལེ་འུ་གསུམ་པའི་མཚན་སྐྱར་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་བཤད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྟེད་
གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ལེ་འུ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཟེན་ནས། དེ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་
པའི་སྲིབ། གཞན་བྱ་གཉིས་སྲིབ་ཞེས་སོགས་སློབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཚད་མ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ལ་ལོག་རྟོག་བཞི་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་པོ་ནི་གངས་ལ་ལོག་བར་རྟོག་བ་ནས་འབྲས་
བུ་ལ་ལོག་བར་རྟོག་པའི་བར་གྱིས་རྗོགས་བར་གསུངས་པའི་སྲིབ་རོ། །མངོན་གསུམ་ལེ་འུ་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་གངས་སོགས་བཞི་བསྟན་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་

༩༡༥༽

དག་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། འགྲེལ་བར་གསལ་ཏེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་
སྟོན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཅོལ་ཞེས་པ། །མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་རྗེས་དཔག་གི་སྟོན་དུ་རྗེས་དཔག་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་
འཇུག་ཡང་། གུན་བཏུས་དང་རྣམ་ངེས་ལས་ཡང་། རྗེས་དཔག་དང་སོ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་
འཇུག་སྟེ། ལོག་རྟོག་རྣམ་བཞི་བསལ་བའི་སྟོན་པ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཅན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་
མངོན་གསུམ་ལེ་ལུ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྲིད་ལོ། །སྟོན་འདི་ནི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །རྒྱན་མཛད་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་གོ་རིམ་དང་། སྟེགས་བཅ་གནས་པའི་གོ་རིམ་གཉིས་ལས།
དང་སོ་ནི། མདོའི་གོ་རིམ་ལྟར་བརྩམས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་དོན་ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་པས་ལེ་ལུ་དང་
སོར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་དབང་སྟོས་ནི་ལེ་ལུ་གོ་རིམ་ཅམ་ལ་ཡང་འབྲུལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གོ་རིམ་དངོས་ནི་
བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་གོ་རིམ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱན་ལས་གཞན་དོན་ལེ་ལུའི་མཚན་སྲུང་དུ་
རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སྲུང་དཔག་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྲུང་དཔག་པ་འཆད་དེ་གསུངས་པས་
སོ། །འདི་ཡང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྩམས་པའི་ཆེ་གོ་རིམ་རི་ལྟར་བརྩམས་ཡང་སྟེགས་བཅ་
གནས་པའི་ཆེ་མགོ་མཇུག་བསྟེན་པ། དེ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གོ་རིམ་དངོས་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། གཞན་དུ་ན་རྟོག་
པའི་དུ་བ་རྣམ་བསལ་ཞིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་བརྗོད་

༼ ༡༤ ༽

དང་ཚུམ་བར་དམ་བཅའ་གཉིས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེ་ལྷུའི་མགོར་འགྲུབ་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་
 དེ་རང་འགྲེལ་གྱི་མཚོན་བཟོན་དང་ཚུམ་བར་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལ་མཚོན་བཟོན་དང་ཚུམ་བར་དམ་བཅའ་མེད་པར་བར་སྐབས་གྱི་ལེ་ལྷུ་གཅིག་ལ་སྐྱར་བཞི་
 རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གུན་བཏུས་གྱི་ལེ་ལྷུའི་གོ་རིམ་དང་།
 གཞུང་འདིའི་ལེ་ལྷུའི་གོ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ནི། མཚོན་བཟོན་དུ་མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་མིང་ཅམ་བསྟན་ནས་མངོན་
 སུམ་ལེ་ལྷུའི་ཐོག་མར་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་མངོན་རྗེས་གཉིས་རིམ་
 པ་བཞིན་འཆད་པ་ནི་མཚོག་དམན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གྲུང་མཐར་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཅིང་།
 གཞལ་བྱ་ཡང་མཐར་རང་མཚན་ལ་ཐུག་པའི་སྲིར་རྟོ། །དེ་ནས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་
 པོ་འཆད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱན་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རང་དོན་སྐབས་གྱི་ཉུགས་ལ་བཞེན་
 པའི་ཆེ་སྐྱབ་ངག་མི་དགོས་ཀྱང་གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་ཉུགས་ལ་བཞེན་པའི་ཆེ་སྐྱབ་ངག་ལ་སྟོས་པས་དེའི་འོག་
 ཏུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་དེ། རྣམ་ངེས་ཀྱང་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་པས་གོ་རིམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་གཞུང་འདིར་གོ་རིམ་ཅིའི་སྲིར་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཆད་ཅེ་ན། དགོས་པའི་དབང་གིས་
 རང་དོན་དང་པོར་འཆད་དོ། །དགོས་པ་གང་ཞེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་ནི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 བསྟན་ཚུལ་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྲིར། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་

། ༡༧ །

སྲིད། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་
དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྐྱབ་བྱེད་
མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཞི་ལྷན་ལ་འབྱུང་དུ་བཤུད་པས་
སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་ལ་བསྐྱོག་ཏུ་བཤུད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་
ཡིན་ལ། དེ་དག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་ན་ཚད་མ་གྲུབ་པར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་སྲོན་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་བཏུས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས།
དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལེ་ལྷན་མེད་པས་མངོན་སུམ་དང་སོར་འཆད་ཅིང་། འདིར་རང་དོན་
དང་སོར་འཆད་པའི་བྱེད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུམ་པ་སོའི་དགོངས་པའོ། །འདི་
དང་ཚུལ་འབྲེལ་བའི་བཤུད་པ་ནི་ཡ་ལྷ་རིས། འཆད་པར་འགྱུར་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་རྣམས་སུ་ནི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་པར་བདེ་ལྷན་ཏུ་མི་རྟོགས་པའི་སྲིད། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་སོར་བཤུད་
རིགས་སོ་ཞེས་དང་། ཉི་མས། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྲིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
རྣམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྲིད་ལེ་ལྷན་གཉིས་པ་ལྷན་འཚལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསལ་བར་
བཤུད་པ་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། །འོན་ཀྱང་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་མི་
འབྲས་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་དང་། རྟོག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་དོན་

༩༩༽

མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་གསལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །རྗེས་དཔག་དེ་ལའང་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་
མ་མཐོང་བས། །དེ་དག་བསལ་ནས་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྲིད་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་ཏེ་
ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་དོན་ལ་རང་འགྲེལ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་གྱི་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གཅིག་
ནས་དུག་གི་བར་ཉི་ཚེའི་ཚུལ་གཞན་འདོད་པ་དང་། གངས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་
འབྲུང་བུང་དཔོག་པ་དང་། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་གསུམ་པོ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དང་། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་
འགྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་བ་མ་ངེས་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྟོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
དང་། དུ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་སྲི་བོ་ལས་བྱུང་བས་མེ་དུ་ལ་སྟོག་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྗེས་འགོ་འགྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་
རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་སུ་འདོད་པ་
དང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱ་
རྟོག་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་
པ་དང་། གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྲི་སྐྱ་རྟོག་གི་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། ཡོད་པོ་སྐབ་ཚོས་སུ་མཚུངས་པར་འདོད་པ་དང་།
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་པར་འདོད་
པ་དང་། གཏན་

༧༩༽

ཚིགས་ལྟར་སྒྲིབ་གི་སྐབས་སུ་རྫོང་གྲེད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་
 བ་དང་སྐྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་རིག་སྐྱེ་བའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་
 དགག་པ་ནི་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན། །དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་
 དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་ཉམས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཉེན་ཚུལ་གསུམ་པའི་
 ཉམས་དེ་རྗེས་སུ། དེ་ལ་གངས་དུར་ངེས། གོལ་ས་གང་ཞེ་ན། སྐྱོགས་བཏགས་པ་བཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་
 ཚོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། སྐྱོགས་བཏགས་པ་བཤེས་ཚུལ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་བསྐྱེས་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་ཉམས་ལ་བྱུང་བའི་
 རྗེས་འགྲོ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་སྐྱོག་པ་ཚང་བ་ཡི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་ཉེན་ཡིན་ཏེ།
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་འབྲས་རང་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། སྐྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་བསྐྱེས་བྱའི་ཚོས་དང་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱོགས་
 ཚོས་ཞེས་པའི་སྐྱོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་ཚོས་གསུམ་
 དང་། ཚོས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཉམས་སུ་དགོད་བྱ་མ་ཐུན་སྐྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྤོང་བ་
 གཉིས་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་འབྲེལ་དུ་འདྲིའི་རང་འབྲེལ་ལས་དང་པོ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུར་སྤྱི་མ་འབྱུང་ལ།
 རྣམ་ངེས་

། ༡༡ །

ངེས་ཀྱི་འཕྲོས་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་ལས་མེད་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ངེས་ལས་
འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཚིགས་བཅད་སྤྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་པས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་ཡར་སྐྱར་དགོས་པར་
ཡང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཚིགས་བཅད་བཞི་པོ་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྐྱར་རྒྱས་
བཤམ་དུ་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས་རང་འབྲེལ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལས་གསལ་ཀ་མི་སྐྱར་ཡང་རྣམ་ངེས་དང་བསྐྱེན་
ན་འདི་ལྟར་སྐྱར་སྟེ། གཞན་དོན་ལེ་འུར་གངས་ངེས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཚིགས་བཅད་དང་པོ། རང་དོན་ལེ་འུར་
འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཚིགས་བཅད་སྤྱི་མ་གཉིས་གསུངས། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་རྣམ་ངེས་ན་མི་
སྐྱར་ཡང་གཞུང་འདིའི་ཚིགས་བཅད་ཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་བ་གསལ་ཞིང་། གཏམ་
ཚིགས་ལྟར་སྐྱར་རྒྱས་བཤམ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐི་སྐྱའི་དུ་ངེས་པར་དགོས་པས་རྒྱས་བཤམ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། ཡང་
དག་གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་བཤམ། །གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་རྒྱས་པར་བཤམ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་
བཤམ། །གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྐྱར་རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་གོ་བྱེད་
ཡིན། །རང་བཞིན་ངོ་བོའི་གོ་བྱེད་ཡིན། །མ་དམིགས་པ་ལས་དགག་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེའི་ཚོས་
གསལ་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱེད་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མེའི་རང་བཞིན་ཉེ་ཚོས་སྐྱིར་
གྱུར་པ་རི་སྟེན་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལ་སོགས་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་མེ་
ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏམ་ཚིགས་སུ་རུང་སྟེན་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་སྟེན་པའི་སྤྱིར་
པོ། །རང་གི་ལྷོག་བྱེད་མིན་པའི་ཚོས་ཁྱད་པར་བ་གསལ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་

{ ३३ }

བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཉིས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡང་ཚོས་ཅན། སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་རང་ཚས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚོས་མི་རྟག་པ་ལྟ་
 བུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྐལ་དོན་ཡོད་ཅེས་འགོག་པར་བྱས། །སྤང་རུང་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པར་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐལ་
 དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཞི་
 འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། སྐལ་དོན་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མི་འཇུག་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། གཞི་འགའ་སྐལ་དོན་ཡོད་ཅེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྲིད། ཚད་མ་རྣམས་ཞེས་
 མང་ཚིག་བྱས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་ཚང་བསྐྱབ་
 བའོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཚོད་སྲོང་ངོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་ཅེས་འགོག་ཅེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཏེ་སྤང་རུང་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་སྤང་རུང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་
 མེད་པར་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་དོན་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞིའི་འགའ་སྤང་རུང་བྱམ་པ་
 མེད་ཅེས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟོན་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འགའ་བའི་རང་བཞིན་གྱུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགའ་བ་
 དག་གྱུབ་པ་དང་། རྒྱ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྱུབ་པ་དང་། རོ་བོ་ལྟར་

༼ ༣༣ ༽

རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པའི་སྲིར་རྟོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མེས་གང་རེག་འགོག་པ་ལྟ་
 བྱ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དུ་བས་གང་རེག་འགོག་པ་ལྟ་བྱ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མེ་མེད་པས་དུ་བ་འགོག་པ་ལྟ་བྱ་
 དང་། བཞི་པ་ནི་སྣང་རུང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པས་སྣང་རུང་བུམ་པ་འགོག་པ་ལྟ་བྱའོ། །རང་བཞིན་འགལ་
 དམིགས་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པས་རིམ་པ་ལྟར་མེས་བ་མོའི་རེག་པ་འགོག་པ་ལྟ་
 བྱ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། འིང་བཀག་ནས་ཤུ་བ་འགོག་པ་ལྟ་བྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དག་
 ཡུང་གོ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེའི་འབྲས་བུས་གང་རེག་འགོག་ཅུས་ན་མེ་རྒྱ་རྟགས་སྲུ་བཀོད་
 པས་ཡུང་གང་རེག་འགོག་ཅུས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མེའི་དངོས་རྒྱ་རྟགས་སྲུ་བཀོད་ན་སྤྱོད་མཚུངས་ལེ་
 ཅུས་འིང་རྒྱ་ཅམ་རྟགས་སྲུ་བཀོད་ན་གང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་མེ་ཡི་ནི་རྒྱ་བྱེད་འིང་དམིགས་པ་རྟགས་སྲུ་
 བཀོད་པའི་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེ་རྒྱ་བྱེད་འིང་གིས་གང་རེག་
 འགོག་པའི་སྤྱོད་བ་གང་ཞེ་ག མེའི་རྒྱ་མཚན་བྱེད་འིང་དག་ནི་གང་རེག་དང་འགལ་བ་ཉིད་མེད་ན་སྟེ་མེད་པའི་
 སྲིར་རྟོ། །འདིས་རྒྱ་མཚན་འགལ་ན་གོ་བྱེད་དུ་གྲུར་བ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་མེ་ཉི་
 བས་གང་འབྲས་སྲུ་ལོང་བྱེད་འགོག་པ་ལྟ་བྱ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་དང་། དུ་བས་གང་
 འབྲས་སྲུ་ལོང་བྱེད་འགོག་པ་ལྟ་བྱ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྲ་མ་དུག་དང་བསྐྱོམས་པས་འདིར་བརྒྱད་གསུང་ལ། རྣམ་ངེས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མེད་པས་དུ་བའི་
 དངོས་རྒྱ་འགོག་པ་ལྟ་བྱ་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་དང་། མེས་གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་འགོག་པ་ལྟ་བྱ་འབྲས་
 བྱ་དང་འགལ་བའི་

། ༡༤ །

རང་བཞིན་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གསུངས་སོ། །མེ་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་གང་རེག་འགོག་མི་རུས་ན་མེ་འབྲས་
ཙམ་གྱིས་གང་གང་རེག་འགོག་མི་རུས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་གང་རེག་དང་འགལ་བ་མེ་འེ་འབྲས་བུ་ཚོས་ཙམ་
ཁྱོད་གྱིས་གཞི་འགར་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཡང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་དེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་དང་ནི་
དུས་དེ་དང་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་མ་ཚུལ་དུ་དགུ་བའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་པར་འདོད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་གཞི་
འགར་གང་རེག་འགོག་སྲིད་ཅིང་ཡུལ་དུས་སོགས་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་གང་རེག་འགོག་
པ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་ཏེ། གཞི་འགར་མི་གང་བ་སྟེ་གང་རེག་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་འགལ་འབྲས་ཐལ་
བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་གིས་འབྲས་རྟགས་སུ་ད་པ་འུ་ཀྱའི་ལོ། །བྲམ་ཟེས་འགལ་བའི་རྒྱ་
དམིགས་རྟགས་མིན་པར་མ་ཟད་འགལ་འབྲས་གང་ཙམ་པོ་རྟགས་མིན་པར་བྱུང་བར་དགོས་སོ་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཡང་དག་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག། །རྟར་ན་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་པས་འབྲུང་རྱང་དཔོག་པ་རང་བཞིན་ཡིན། །རོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དཔོག་པ་འབྲས་
རྟགས་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ན་རྒྱ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རྱང་
དཔོག་པ་རྟགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་རི་རྟར་འདུ་ཞེ་ན། ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་གངས་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
ལས་འབྲས་བུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བར་རྱང་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཡིན་པ་ཚོས་
ཙམ། གཞི་འགར་འབྲས་བུ་ལྷ་གུ་འབྲུང་རྱང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེས། ལྷ་གུ་འབྲུང་རྱང་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་སྲིར་ཏེ། ལྷ་
གུ་འབྲུང་རྱང་དེ་ཁྱོད་

། ༡༥ །

གྱི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད། འོན་རྒྱ་ཚོགས་པས་
 འབྲས་བུ་འབྲུང་ངེས་ཅིའི་སྲིད་དཔོག་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ཙམ་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་རྒྱ་
 ལྷར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ཚོས་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་ལྷ་གྲུ་འབྲུང་ངེས་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་
 འབྲས་བུ་ལ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམས་པ་རྣམས་སྲི་མ་
 སྲི་མ་སྲུལ་དུ་གྱུར་བར་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད། བྱུང་བ་ཡོད་དེ། བར་འདིར་
 གོགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །གཉེས་པ་ནི། འོན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་གྱུར་པའི་རོའི་རྟགས་ལས་གཟུགས་
 སོགས་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟགས་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་འདུས་ཞེ་ན། ལྷ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་དེ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཞི་འགའ་ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དེ་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་འགའ་རང་གི་རྒྱ་རོ་སྲ་མ་དེའི་ཚོས་གཟུགས་ད་
 ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་སློབས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་
 །ལུགས་ལས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་བྲག་སྐྱར་བས་རང་གི་རྒྱ་མེས་བྱུང་
 །ཤིང་གི་ཚ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དངོས་སུ་དཔག་པའི་སློབས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་བྱུང་ཤིང་གི་འགྱུར་
 བ་སྟེ་ཚ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་ལྷ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་འདས་པ་ལྷ་རམ་
 གྱི་རོ་སྲ་མས་ལྷ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དང་དུས་གཅིག་པ་བྱུར་མ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་
 བ་རྣམས་རྟོགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་རམ་གྱི་རོ་སྲ་མའི་རྣམས་པ་འཁྲུག་པ་མེད་པར་
 ལོ། ཁྱོད་མེད་ཅིང་རོ་སྲ་མ་

{ 36 }

དེ་ཉིད་རོ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་གཉེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཉེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རོ་ལི་
 ཉགས་ལས་གཟུགས་སོགས་ཉིགས་པའི་སྟོང་ཞི་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་ཉགས་ལས་
 སྤྱིས་ཉེ། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་ཉགས་ཀྱི་སྐྱབ་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ།
 རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་དཔག་མི་བྱས། །འབྲས་སྤྱིས་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་དཔག་མི་བྱས་པའོ། །དང་སོ་ནི། རྒྱ་
 ཚོགས་པ་འབྲས་བུ་འབྲུང་བྱུང་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་
 བྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། ལྷ་གུའི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པ་ཁ་ཡར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལས་གཞི་གང་གི་
 སྤྱིར་བྱ་ཡང་འབྲས་བུ་ལྷ་གུ་དེ་ནི་འབྲུང་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཉགས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མ་སྐྱབ་སྤྱོགས་ལ་མ་
 མཐོང་བ་ཅེ་མ་ཡིན་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཉེ། རྫོང་འབྲས་བུ་ལྷ་གུ་
 དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད་ཅིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་
 དཔོག་པས་ཚགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པ་ལུས་དང་། དབང་སོ་དང་། རྫོ་ལ་སོགས་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་
 སྤྱིས་བུ་ལ་འབྲས་བུ་འདོད་ཚགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཉགས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འབྲས་ཉགས་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་སྤྱིས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པའི་
 གཏན་ཚིགས་དེ་ཉགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པས་མི་མ་སྐྱབ་སྤྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅེ་མ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཟུང་བའི་འབྲས་བུའི་སྤྱི་བྱ་ཅེ་མ་མཐོང་བ་སྟེ་ཉགས་སུ་
 བཀོད་པ་ལས་གཞི་འགར་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་སོགས་མེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཉགས་

༼ ༡༧ ༽

དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ལྟར་སྤང་བ་སྟེ་བྱུང་བ་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སུ་གཟུང་བྱ་མི་མ་སྟུན་སྟོགས་ལ་མི་
 ཞེགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བརྗོད་འདོད་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་ཚིག་ལས་རྒྱུའི་བྱང་པར་
 ཚགས་པ་ཅན་དང་ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྤང་ཅན་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་འབྲེལ་དང་། གཞུང་གི་དོན་ཏོ། །དང་སོ་ལ། རྣམ་དེས་ལས་བསྟན་ཚུལ་དང་། གཞུང་འདིར་
 བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ནི། རང་དོན་ལེ་ཏུར། ཐོག་མར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་
 སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
 རྟེན་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་ངོས་གཟུང་བ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་
 ལས། མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ལ་ཐོག་མར་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དབྱེ་བ་དང་བཅས་
 པ་དང་། དེ་ནས་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རང་
 བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱུང་འབྲེལ་དེས་བྱེད། རྒྱ་མེད་སྤྱིར་ན་འཇིག་པ་
 ཡང་། །ཞེས་སོགས་རྣམས་བསྟན། དེ་ནས་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱུང་འབྲེལ་དེས་བྱེད། དེ་མེད་
 པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་སོགས་བསྟན། དེ་ནས་སྐྱབ་ཏྲགས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་འབྲེལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་དེས་བྱེད་
 དང་། རྒྱ་འབྲས་དེས་བྱེད་ཀྱིས་དེས་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་སྟོག་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་
 ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་སོའམ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སྟེལ་ནས་
 གསུངས། དེ་ནས། ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་

༼ ༣༩ ༽

གཞན་ཡང་ཞེས་པའི་མཚམས་སྐྱོར་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས། དེ་ཉིད་ལ་བྱས་མི་ཏྲག་རྗེས་གཞན་ཡིན་ཡང་བྱས་
 པ་མི་ཏྲག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་ཏེ། མི་མ་སྐྱུན་སྐྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་འཕྲོས་མཛད་ནས། མི་མ་སྐྱུན་
 སྐྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་མིན། ཅེས་པ་ནས། མ་ཏྲོགས་ཏྲོགས་བྱའི་སྐྱོར་སྒོ་
 བས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་རང་དོན་ལེ་ཏུ་རྫོགས་སོ། །ཏྲགས་ཡང་དག་གི་གངས་ངེས་སོགས་
 གཞན་དོན་ལེ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། གཏུན་ཚིགས་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་
 བེ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་ཚོས་སྐྱུ་སྣང་ངོ། །གཉིས་པ་ཞི་གཞུང་འདིར་མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
 འཆད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སོ་རྒྱས་བཤད་གྱི་མཚུག་ཏུ་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་གྱི་གངས་ངེས་པ་དང་། གངས་
 གཞན་འགོག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཡང་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་དང་། གངས་གཞན་འགོག་པ་བསྟན། དེའི་མཚུག་
 ཏུ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྒྲོག་བྱུང་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྒྲོག་པ་མི་གྱུབ་པས་
 སྒྲོག་པ་གྱུབ་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་དགོས་པར་བསྟན། དེའི་མཚུག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་
 དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་སྐྱི་མི་གྱུབ་པར་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གཏུན་ཚིགས་སྐྱུར་སྣང་རྒྱས་བཤད་
 གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཞི་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཏུ་ན་གཞུང་འདིའི་དབྱ་ཞབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱ་མའི་
 མཚུག་གིས་སྤྱི་མའི་མགོ་འདྲེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་སྟེ། རྩོམ་པ་སོས། འབྲེལ་པ་དང་ཞི་རྗེས་མ་སྐྱུན་
 ཐབས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གནས་པར་མཛད་པའོ། །མེད་ན་མི་འབྲུང་
 རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་། མི་མ་སྐྱུན་སྐྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྒྲོག་པ་མི་གྱུབ་པས་དེ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པ་ནི། །མི་མ་སྐྱུན་སྐྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཞེས་

༼ ༣༤ ༽

སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་སྟོན་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་བ་མ་དེས་པར་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་ན་
 རང་སྡེ་ལ་ལུང་འགལ་དུག་དང་། ལུང་མོང་དུ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། གཞན་སྡེ་ལ་ཁས་སྦངས་ནང་
 འགལ་སྟོན་པ་ནི་རིམ་བ་བཞིན། འཇུག་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་དང་། དུལ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་།
 བདག་དང་སྤ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་སྐྱབ་ཉགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་སྐྱབ་
 ཉགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་མེད། དེས་ན་སྐྱབ་ཉགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་
 ཅིང་། །དེའི་དབང་གིས་དགག་ཉགས་ཀྱི་ཁུབ་པ་ཡང་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་བ་བཞིན། དེ་སྤྱིར་དེ་ཙམ་
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྤྱིར་མིན་ན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྤྱིར་ཚོས་མི་མ་ལུན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྤྱིར་རྒྱ་དང་
 ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་། རྒྱ་འབྲས་དེས་བྱེད་དང་རང་བཞིན་དེས་
 བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་དེས་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་སོ། །དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེ་ལྟར་དེས་སྐྱམ་ན། འབྲས་ཉགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དེས་བྱེད་ནི། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་
 བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སོ། །རང་བཞིན་ཉགས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ལ་གང་དེས་པར་བྱ་བའི་
 བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ནི། རང་བཞིན་ལ་ཡང་ཞེས་སོགས་སོ། །གང་ལས་དེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
 ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་ཁུད་པར་བྱེ་བྲག་ལ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་དེ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་
 བོ། རྒྱ་མེད་སྤྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་སོ། །

{ 30 }

དེས་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱབ་ཏུགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ་ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་
 གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ། །སྐྱབ་ཏུགས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་དབང་གིས་
 དགག་ཏུགས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཡང་འབྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི། འཇུག་པ་སློ་སློན་ཅན་ཉིད་སྤྱིར་ནས་རིགས་པ་སྐྱབ་པས་
 གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ལོ། །སློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་མཛོད་ཅིག་གཉིས་པ་
 གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྟོག་པ་འཇུག་པར་བསྟན། །མི་འཇུག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་
 དགོས། །ངེས་པ་དེ་ཡང་ངེས་བྱེད་གཉིས་ལ་སྟོས། །ངེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྤྱི་རྒྱུའི་བྱེད་པར་ལ་མི་འཇུག་ཏེ། མི་མ་སྐྱབ་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
 ཞེ་ན། ཏུགས་མི་མ་སྐྱབ་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཚོས་ཅན། ཏུགས་མི་མ་སྐྱབ་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་
 དོགས་པའི་འཇུག་པ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུགས་མི་མ་སྐྱབ་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པའི་འཇུག་པ་
 སྤོང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཚོས་པའི་འབྲས་དང་སྐྱབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་མཚུངས་པའི་
 ཏུགས་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་ནི་ཚོས་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱུ་བྱུང་སྟེན་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ན་
 ལྷག་ལྷན་གྱི་དོན་གང་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་འདྲི་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་སྟེ་མ་དང་
 ལྷན་པ། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་བྱུང་བ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ། སྤྱིའི་ཚོས་སྟོག་ཆགས་ཅམ་ལས་མགྱིན་པ་དང་ལྷན་
 པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷག་ལྷན་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་དག་སྤྱིའི་སྤྱིས་བུ་
 པ་རོལ་པོ་ཚོས་ཅན། གུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ།

། ༣༡ །

ངག་སྐྱབ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་གང་ཞིག་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་གསལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་
བ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྤྱོད་ཚོས་
གྲུབ་ཅིང་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་གསལ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྟོབ་དཔོན་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་བཞེད། །འབྲེལ་མེད་སྟོག་པ་གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། །འབྲེལ་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་གསལ་སྤང་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་
ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིས་
སྤྱོད་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྐྱོག་དོན་ཏེ་འགལ་བ་དང་། དེ་དང་སྤྱོད་གསལ་མ་སྐྱུན་པ་འགལ་བ་ལྟག་ལྡན་དང་།
འབྲེལ་བ་ཅན་ཏེ་སྐྱུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་། དེ་དང་མ་སྐྱུན་པ་ཡང་དག་ལྟག་ལྡན་དང་། སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་གསལ་ཚོས། རྗེས་འགོ། ལྡོག་བྱུང་སྟེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་
ལའང་ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་དགོས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གུན་ལས་བརྟུས་ལས།
གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ནི་ཚོད་གཞི་དང་མ་སྐྱུན་

། ༣༩ །

སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་སྐྱོད་དེ་ཡིས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་
སྐྱོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྡེ་ལུང་དང་འགལ་བས་དགག། རླུང་མོང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་
དགག། །གཞན་སྡེ་ཁས་སྐྱོངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟུག་སྟེ། སྟོག་ཁྲབ་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་
ཐལ། །ལྟག་ལྟན་འཁྲུལ་པ་མིན་པར་ཐལ། །སྟོག་ལྟན་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། །ཐེ་ཚོམ་བ་བ་རྟགས་སུ་
ཐལ། །མཉན་བྱས་གཉིས་ཀ་ཁེགས་པར་ཐལ། །རེག་པ་འགོག་པ་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་
དཔོན་དབང་རྟུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མ་རླུང་སྤྱོད་པ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྟོག་པ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོབ་
དཔོན་གྲང་བཞེད་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་རིགས་སྟོར་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་སོར་ནི་སྤྱིར་གྲོལ་
ལ་ཚོས་མི་མ་རླུང་པའི་དཔེ་ལ་སྟོག་ཁྲབ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་དགོས་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་
ཅན། དོན་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མ་རླུང་སྤྱོད་པ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་
ཅན་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཁྱོད་དེ་མ་སྟོབ་གྲང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདོད་ན།
རིགས་སྟོར་རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་སོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མ་མཐོང་ཅམ་རྟོགས་གྲང་མི་མ་རླུང་སྤྱོད་པ་ལ་མེད་

། ༣༣ །

བར་ངེས་པའི་དོན་དུ་སློབ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་པ་མ་རྟོགས་ན་རྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་
 མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ལྟོག་བྱུང་བ་སྐྱབ་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་ཚོས་ཙན། བྱོད་ལས་རྟོགས་
 དེ་མི་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ངེས་ཁོ་ནར་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་
 ཙམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཀྱི། མེད་པའི་རིགས་པ་མ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱོད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
 རི་ལྟར་ཚོས་མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་བའི་ངག་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་ཚོས་ཙན། བྱོད་རྟོགས་མི་མ་ཐུན་
 སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། རྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་རིགས་པ་རྟོགས་ཚོས་རང་བཞིན་
 འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་ན་སྟེ་བརྗོད་པའི་སྐབ་ངག་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་མ་ཐུན་ཚོས་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཚོས་མི་མ་ཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་ངག་ལ་འཆད་པ་ནི་རྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ལས་རྟོགས་
 མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཚིག་ལས་དོན་བྱུང་བ་བཀག་པའི་གོང་འོག་གི་གཞུང་
 རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་། འབྲེལ་བ་ཙན་གྱི་གཉེན་སོར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ངག་ལས་རྟོགས་པར་
 བྱའོ། །གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་སྟེ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་
 མེད་ངེས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ན་ཞེས་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་སྟོགས་སྟེ། །སློན་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་
 མཚུངས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་སློན་

། ༣༥ །

བར་བསྐྱབ་བ་ལྟ་བུའི་ལྷག་ལྷན་ཚོས་ཅན། ཅི་སྟེ་ན་ལྷོག་ཁྱབ་འཁྱལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མིན་བར་ཐལ། ཉགས་མི་
མ་ཐུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱུ་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་མཚུངས་
བས་རོ་ལ་སོགས་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཚུངས་བ་ནི་རིགས་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་འགལ་
ལོ། །གསུམ་བ་ནི། རིགས་བ་ཅན་བས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་བ་ཅན་དུ་སློབ་ཉགས་བའི་
ཉགས་སྤོག་སོགས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཚོས་གྱུ་བའི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ཡིན་བའི་སྤྱིར། །འདོད་
ན། །དེ་མཉན་གྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་དུ་མཚུངས་བར་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་བ་དང་འགལ་
ལོ། །བཞི་བ་ནི། མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཉགས་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
ནས་མ་གྱུ་བའི་ཉགས་དང་སྐྱར་ནས་ལྷོག་ཁྱབ་མ་གྱུ་བའི་སློན་ཅན་ཡིན་བར་བརྗོད་བར་གྱ་བར་རིགས་བ་
མ་ཡིན་བར་ཐལ། མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ཡིན་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱོད་ཚོས་
ཚོས་ནི་རྒྱལ་བ་དང་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་བར་གཟུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་ཐུན་བའི་སྤྱོད་ཚོས་ལ་ཡོད་བ་
དང་མེད་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་བར་བརྗོད་བར་གྱའོ་ཞེས་བཤའ་བ་དང་འགལ་ལོ། །

{ 34 }

དེའི་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་ཚོས་ལ་རྒྱུ་ལྷོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་གཞི་
 མ་གྲུབ་པ་བཞི་སྐྱོན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཚོས་གྲུབ་པ་གཞིར་གྲུས་པ་ལའང་ལྡོག་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་མ་
 གཏོགས་པ་རྗེས་སུ་འགོ་སྤྱོད་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟ་བ་སྐྱོན་དུ་མ་བཤད་དེ་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་སྒོས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེས་ལྡོག་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་སྐྱོན་དུ་མ་བརྗོད་
 གི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱོན་དུ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའམ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཞན་དུ་འགའ་བ་གསུངས་པར་འགྱུར་དོ། །ལྷ་པ་ནི་སྐྱ་ཉག་པའམ་མི་
 ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་ཚོད་གཞིའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲད་པར་མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀ་
 ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ལ་ཉག་
 མི་ཉག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་ཀྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ཉག་པའམ་མི་ཉག་པ་གང་གི་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་བཀོད་ནའང་སྤྱོད་པ་ཚོས་དང་ལྡོག་ཁྲབ་ཚང་བའི་སྤྱིར་དོ། །འདོད་ན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་མཉན་པར་བྱ་བ་
 ཉིད་ནི་རྗེ་ལྷ་པ་ན་ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ། །གལ་ཏེ་
 དེས་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་ཀྱས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ཀ་འགོག་ན་ཚད་མ་གཞན་གཞི་གཅིག་ལ་དངོས་འགའ་
 གཅིག་བཀག་ན་གཞན་དེ་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པས་ན་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བའི་
 སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྷ་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉག་མི་མ་སུན་སྤྱོད་པ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་མེད་ངེས་སུ་འགྱུབ་པ་མིན་པར་
 ཐལ།

། ༣༦ །

མཉམ་བུ་སྐྱེ་སྐྱེ་དུ་རྟལ་མི་རྟལ་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་གཞན་
 གཏུན་ཚིགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་
 གཞོན་པ་སྲིད་པའི་སྲིད་རྟོ། །དུག་པ་མི་བྱེ་བྲག་པས་རེག་བུ་བཏང་སྟོམས་པ་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་
 བར་འདོད་ནས་མཐོང་བའི་ས་རྒྱ་མི་གསུམ་ལ་ཚོས་ཅན། རེག་བུ་བཏང་སྟོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། རེག་བུ་བཏང་
 སྟོམས་པ་མ་མཐོང་བའི་སྲིད། ཞེས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དེ་ཚོས་ཅན། ལྡོག་བྱེད་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུ་གི་རབ་བྱེད་ལས།
 གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་རེག་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་མི་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མེད་པ་འགྲུབ་ན་རོ་རུས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཨ་མྱ་
 དང་གཟུགས་མཚུངས་པའི་ཨ་མྱ་ལྟག་མ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རོ་རུས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཨ་མྱ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། ཞེས་བཞོན་པའི་ཚེ་ཨ་མྱ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྡོག་བྱེད་ཚང་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
 མ་མཐོང་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད་འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟལ་ལ་དག་དུ་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོགས་ཚོས་དང་ལྡོག་
 བྱེད་ཚང་བའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུལ་བཟང་ངན་དང་། ལེགས་པར་བུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ལས་
 རྗེས་ཨ་མྱ་ལ་རུས་པ་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་སྐྱང་བས་ཨ་མྱ་དེ་ལ་གཅིག་རོ་རུས་བྱེད་པར་ཅན་དང་
 ལྡན་པར་མཐོང་བས་ཨ་མྱ་གཞན་ལ་རོ་རུས་བྱེད་པར་ཅན་དེ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རེགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རྟོ། །གསུམ་པ་མི་རྟལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏུན་ཚིགས་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་མེད་པའི་

{ ༣༥ }

ལྷུབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷིམ་ཚོས་དེ་མ་དམིགས་པ་དེ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ལྷུབ་བྱེད་མིན་པའི་
 ལྷིམ། ཉགས་ཁས་ཉེ། བྱེ་བྲག་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང། རྒྱུང་འཕེན་པས་ས་ལ་ཤེས་པ་དང། སོགས་
 གྱི་ལྷས་བསྐྱུས་པ་གངས་ཅན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷིམ། གསུམ་པ་
 ལ་བཞི་སྟེ། །འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་ལྷོག་པ་གྲུབ། །འབྲེལ་པ་མེད་ན་འགྲོ་ལྷོག་མེད། །འབྲེལ་པ་དཔེ་ལ་སྟོན་པའི་
 ཚུལ། །ཚུལ་དེས་དགག་ཉགས་ཁུབ་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་
 ལྷིམ་ཉགས་སུ་གཟུང་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཡོད་ཅམ་དང་རང་ཚས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཉགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་བསྐྱུབ་
 བྱའི་ཚོས་ལོག་པ་ཉིད་གྱིས་ཉགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཉེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་ལ་རང་ཚས་སུ་འབྲེལ་བའི་
 མི་ཉགས་པ་ལྷོག་པས་བྱས་པ་ལྷོག་པར་བཞིན་འོ། །འང་ནི་ལྷི་མ་འདྲེན་པ་སྟེ་ཉགས་སུ་གཟུང་བྱའི་རྒྱུར་གྱུར་
 བའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ལོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་གཏན་ཚིགས་དེ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཉེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྷོག་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ལྷིམ། དཔེར་ན་དུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མི་ལོག་པས་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྷོག་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉགས་ཚོས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལྷ་མིན་ན་གཞན་ཉགས་ནི་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཚོས་
 ལོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་རི་ལྷར་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ལྷིམ། མི་
 འགའ་ཞིག་ལ་ཉ་མི་བདོག་ཅེས་སྟེ་མེད་པས། ལྷགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་འབྲེལ་མེད་ལྷགས་མི་ལྷོག་
 པ་བཞིན་འོ། །ལྷོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཉགས་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཉགས་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་པའི་ལྷིམ་རི་ལྷར་
 གཞན་ཚོས་ནི་ཉེ་བའམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ལྷིམ། མི་འགའ་
 ཞིག་ལ་ལྷགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཉེ་

། ༣༩ །

ཡོད་པས་དེ་བཞིན་ཏྲ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་ཡོད་པར་མི་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་མི་
མ་སྐྱུན་དཔེ་མེད་ཀྱང་རིགས་པས་ཉོགས། །རིགས་པ་དཔེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན། །རིགས་པ་ཤེས་པ་སྐྱབ་དག་
བརྗོད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གྲུབ་པས་
གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡང་བདག་གཅིག་དེ་གྲུང་གཉིས་ལས་གཞན་
མི་སྲིད་ཅིང་། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དཔེ་དག་གིས་སྟོན་ཏེ། མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་དང་། མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་ལྗོག་པ་
སྟོན་དགོས་པའི་སྲིད་འོ། །འོ་ན་ལྗོག་པ་སྟོན་པ་ལ་མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ངེས་པར་དགོས་སམ་ཞེ་
ན། འབྲེལ་བས་ལྗོག་པ་གྲུབ་པ་དེའི་སྲིད་སྐྱབ་ཏྲགས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། ལྗོག་པ་གྲུབ་པ་ཚོས་མི་
མ་སྐྱུན་པའི་དཔེ་ལ་ངེས་པོ་གཞི་དངོས་པར་གྲུབ་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དེ་
དག་མེད་ནའང་ཏྲགས་དེ་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ལྗོག་པ་དེ་ཉོགས་
པའི་སྲིད། ལྷ་མ་པར་ཆེར་མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་ཚོས་དེ་དག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་ཉོགས་
ཞེས་འཆད་པ་ནི་འང་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ལུས་པ་མཐོན་ཅིང་། འདི་དང་ཚིགས་བཅད་འོག་མའི་བར་དུ་རང་
འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་མཚམས་སྟོར་གཞན་མེད་པས་གོང་གི་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་
གཞུང་འོག་མས་སྟོན་དགོས་པའི་དོན་མ་ཉོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རིགས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དཔེ་བྱམ་པ་
ལ་མི་ཏྲག་པ་བྱས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། དཔེ་ཚང་མང་ལ་མེ་དུ་བ་དེའི་རྒྱའི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་དེ་
ཚོས་ཅན། བྱས་མི་ཏྲག་གི་བདག་

། ༣༩ །

གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དང་མེ་དུའི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་སྲིར་རྒྱུ་ལ་སྟོན་ཏེ། སྲིར་རྒྱུ་ལ་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། དེ་ཡང་མི་
མ་སྟུན་དཔེ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཆེ་མ་སྟུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་འགོ་བསྟན་པས་སྟོན་པ་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་
ལོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་མ་སྟུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་འབྲེལ་ཤེས་པས་སྲི་བྱུང་བའི་མཁས་པ་
དང་། དང་པོ་ནས་སྲི་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་བརྗེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་སྲི་བ་བྱུང་བ་
བརྗེད་པའི་སྲི་བ་དག་ལ་མི་སྟོན་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྲི་བ་ལ་གཏན་ཆོག་སྲི་བའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་བརྗེད་པར་བྱས་
པའི་སྲིར། འོན་ཏེ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་འབྲེལ་ཤེས་ཀྱང་སྲི་བྱུང་བའི་མ་ལུས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པ་ལ་རྗེས་སྲི་བྱུང་
ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་དཔེ་དག་གིས་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་ན་སྲི་བྱུང་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་
བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་དོར་བྱུང་བ་བརྗེད་དགོས་ཏེ། སྲི་བྱུང་མ་བྱུང་བ་བྱུང་དགོས་པའི་སྲིར། འོན་
གཉིས་ཀ་བརྗེད་དགོས་སམ་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་དོར་བྱུང་བ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཅིག་དངོས་སུ་སྲི་བའི་གཅིག་ཤོས་མ་སྲི་བ་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡང་དག་སྲི་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཅིག་
ཤོས་དེ་དོན་གྱིས་གོ་བས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་མཁས་པའི་དོན་དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་
ཅམ་ལ་བཤད་ནས་དེ་ལ་བྱུང་བ་བརྗེད་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་
ཅམ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། དེ་ལ་སྲི་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་བརྗེད་དགོས་
པའི་སྲིར་ལོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་སྲི་མའི་དོན་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་ཉམ་དེ་དག་མེད་

{ ༤༠ }

ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་ལྷོག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་བཤད་ནས་བརྗོད་པ་ལས་རྟོགས་ན་རྗེ་ལྷར་བརྗོད་ཅེ་ན་གང་ཟག་
 གཉིས་ལས་མི་མཁས་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། མཁས་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་
 ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་། ལྷོགས་ཚོས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པའི་དོན་ལྷོགས་ཚོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷོག་ཁྲབ་བརྗོད་པའི་ངོས་འཛིན་དཔེའི་སྟངས་དུ་རྗེས་ཁྲབ་བརྗོད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་
 བྱང་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། མི་ཤེས་པའི་ལོག་ལྷོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅམ་དང་། འདིའི་མཁས་པ་དོན་མི་གཅིག་པའི་
 སྲིད་དང་། གཏུན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལྷོགས་ཚོས་ངེས་བྱེད་ལ་འཆད་ན། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རྒྱང་
 ལྷོས་པས་ཞེས་པ་ཡང་ཁྲབ་པ་ངེས་བྱེད་ལ་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་རོ། །རང་ལུགས་འདི་ནི་རང་
 འབྲེལ་དང་། རིགས་གཉེར་རྩ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བོད་གཞན་དག་གིས་ནི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་པོ་
 འདིའི་དོན་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་སྲར་བཤད་པ་མི་སྣང་རོ། །བཞི་བ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་ཅན། རྒྱ་དང་རང་
 བཞིན་ལ་མི་འབྲེལ་བ་དེའི་སྲིད། རྒྱ་མི་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིང་དག་མེད་པ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་དུ་
 བ་དང་ཤ་བ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཡང་གཏུན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་སྲིད། དེར་མ་ཟད་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཚོས་
 ཅན། གཞི་འགར་སྣང་རྒྱང་བྱམ་པ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་བའི་སྲིད། རང་འབྲེལ་ལས་དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་གཏུན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏུན་ཚིགས་
 ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྷ་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །རྒྱ་དང་ཁྲབ་པར་
 བྱེད་པ་མི་དམིགས་

༩༩༽

བ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པའི་ཉགས་འདི་ཚོས་
ཅན། འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་འདུས་ཀྱང་སྐྱོར་བའི་སྐོ་ནས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། རྒྱ་ཁྲབ་
བྱེད་པར་བཞིན་དེ་མ་རྟོགས་པ་གསུམ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དང་འགལ་བ་རྟོགས་པ་གསུམ་དང་། ལ་སོགས་པ་
འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་སྐྱོར་བའི་དབྱེ་བའི་སྐོ་ནས་བརྒྱད་དུ་
འགྲུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་དེས་པ་དེ་ཡང་དེས་བྱེད་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་
དེས་པར་བྱེད། གཉིས་པོ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་སོ་ནི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་དགོས་
ན་དེ་གང་གིས་དེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན་སྐྱབ་ཉགས་གཉིས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། ཉགས་ཚོས་
མེད་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་དེས་པ་མིན་ཞིང་ཚོས་ཡོད་ལ་མཐོང་ཅམ་ལས་དེས་པ་མིན་ཏེ། ཉགས་ཚོས་གཉིས་
པོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་དེས་པ་འམ་པར་བཞིན་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་ཁྱོད་དེས་པ་
སྟེ་དེའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི་འབྲས་ཉགས་ཀྱི་ཉགས་ཚོས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ན་
གཞན་དུ་བ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞན་མེ་དག་དང་དེས་པར་ཡོད་པའི་དེས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མེ་དང་
འབྲེལ་མེད་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། པར་བཞིན་ཉགས་ལ་ཉགས་ཚོས་པར་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལས་
གཞན་དུ་མི་ཉགས་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུའི་ཚོས་
ཡིན་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན་འདྲིག་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། པར་འདྲིག་པ་པར་རྒྱ་ལས་སྤྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དོན་
གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སྤྱིར། ལྟོས་བཅས་ཡིན་ན་དེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། ཚོན་ཅན་དུ་འགྲུར་བ་ཚོན་
ལ་ལྟོས་པའི་གོས་ལ་ཚོན་ཅན་དུ་མ་དེས་པ་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་

༼༤༽

ཚོས་མི་ཉམས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྲིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་
 རོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་སྤྲིས། འདོད་ན། མི་ཉམས་པ་དེ་འབྲས་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 བམ་འབྲས་བུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་ཉམས་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་པའི་རྒྱ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། འབྲས་པ་ལས་སྤྲིས་
 འབྱུང་བའི་སྤྲིས། སྤྲི་མ་ལྟར་ན་མི་ཉམས་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་གཞི་ལགས་ཚོད་སྐྱབ་པའི་འབྲས་པ་ག་
 ལ་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཚོད་འབྲས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་སྟེ་ཡིན་པའི་སྤྲིས། བཞི་པ་ངེས་བྱེད་གཉིས་
 གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་འབྲེལ་སྐྱབ་པའི་ཉམས་ལ་སྐྱར། །བརྗོད་འབྲེལ་དགག་
 པའི་ཉམས་ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཉམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་བཤད། །རང་བཞིན་
 ཉམས་ལ་བདག་གཅིག་ངེས་བྱེད་བཤད། །འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་ཉམས་གཉིས་སྤྲིས་ངེས་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་བཤད། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག། །འབྲེལ་པ་མེད་ཚུལ་བསྐྱུས་
 ཏེ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི་དུ་བ་ཚོས་ཅན། མེ་ལ་མི་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མི་ཉམས་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་ལ་མཚོང་ཅ་
 དང་། མེ་མེད་ལ་མ་མཚོང་ཅ་ལས་མེ་ལ་མི་འབྲེལ་པར་མི་ཉམས་པའི་སྤྲིས་ཞེ་ན། མ་འབྲས་སྟེ་དུ་བ་ཚོས་ཅན།
 མེ་ཡི་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། མེ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྲིས། འབྲས་སྟེ། རང་རྒྱུད་
 པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་འབྲས་བུ་སྤྲིས་ཚོས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྲིས། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། རྣམ་པར་བཞགས་ནས་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི་བདེ་སྤོད་པ་ན་ངེ་འབྲས་བུ་
 རྣམས་རང་གི་རྒྱ་ལ་འགོ་ལྷོག་འབྲེལ་ཏེ། མེའི་འབྲས་

༩༣༽

བུ་དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེན་དུ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་
འདས་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱ་དེ་མེད་པར་ནི་ཁྱོད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་དུ་བ་ཚོས་ཅན།
རྟག་དུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེས་འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱ་
མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དེས་འགའ་ཞེས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུན་
ལ་སྟོས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་
ཉིད་མེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་རི་ལྟར་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ།
འོན་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་སྤྱིར། ཁུབ་སྟེ། དུ་བའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མེ་ཡོད་ཁོ་ན་ལ་
དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྡན་གྱི་མེ་མེད་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དུ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་དེ་
ཡི་རང་བཞིན་ཚོས་ཅན། མེ་དང་རིགས་མི་མ་ལུན་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། མེ་དེའི་རྒྱ་
ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཏེ། མེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྗོག་པ་ལས་ཁྱོད་གང་ཞེས་མེ་གང་གི་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་དང་ལྗོག་པ་བྱེད་པ་སོར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ལྗོ་ཀ་འདི་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དེས་བྱ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ། །དེས་གཞི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད། །དེས་བྱེད་སྟོས་མེད་

༼༤༤༽

གཏང་ཚིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འགྱུར་བསྐྱབ། །ཚོས་ཉམས་ཐ་དད་མེད་
 བ་སྒོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་ཉམས་ལ་དེ་གྲུང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་ཉམས་ལ་ཅི་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་
 འགྱུར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་འབྲེལ་ཞེས་སྐར་བཤད་ཟིན་ནའང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དམ་
 བཅའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཉམས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཚུད་པས་དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་འཆད་པར་བཞེད་དེ། ཡང་བཞུས་པ་བྱས་པས་སྐྱམ་མི་ཉམས་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཉམས་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། མེད་ན་མི་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། ཉམས་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ཅེས་དང་
 བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་མི་ཉམས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་
 བྱས་པ་ཚོས་ཅན། མི་ཉམས་པ་དེ་མེད་ན་ནི་སྤོང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་ཉམས་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་
 གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་བྱས་པ་དེ་སྐྱམ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་སྤྱོད་པ་ཅིག་
 ཉམས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་སོའི་གཞན་སེལ་སྐྱོད་པ་སྤོང་ནས་
 བཤད། །དངོས་མེད་གཞན་སེལ་སྐྱོད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟེ། ཡུལ་ཅན་སེལ་བས་འཇུག་
 པར་བསྐྱབ། །དངོས་ཡུལ་སེལ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོད་པ་གཉིས་ཀ་སེལ་བས་
 འཇུག། །ཁྱད་པར་སྐྱམ་མི་འཇུག་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་ཀ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟེ། སོ་
 སོར་བཤད། ལུན་མོང་དུ་

༡༥༥༽

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ལ་ཐ་དང་འབྲེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སེལ་བས་འཇུག། །ཐ་དང་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་བའི་སྐྱོན་གྱི་སེལ་བས་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཉག་ས་དང་ཉག་ས་ཙམ་
 འཐད། །སྐྱོན་གྱི་སེལ་བས་འཇུག་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་བཤད། །ལོག་ལྡོག་བཟག་ས་ནས་བརྗོད་པའི་ཚོད་པ་སྤོང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་ཉག་ས་ཀྱི་ཉག་ས་ཚོས་རང་བཞིན་ཐ་དང་མེད་ཀྱང་དམ་བཅའི་སྤོགས་ཅིག་ཉག་ས་
 སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉག་ས་ཚོས་དོན་གསུམ་ལྡོག་པ་ཐ་དང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་རང་མཚན་ཀྱུ་ཚོས་ཙམ། རང་དང་རིས་མ་ཐུན་པའི་དངོས་པོ་དང་གཞན་རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་དངོས་
 པོ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་སྐྱོ་མ་བཟག་ས་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར། གཏན་ཚིགས་འདིས་ལྡོག་པ་དུ་མ་དེ་ཡང་
 གཞན་སེལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐྱོས་འབྲེད་པར་བསྟན་ལ། དངོས་ཀྱུ་ཞེས་པས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེར་རུང་བར་བསྟན་པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་སྐྱོ་ཚོས་ཙམ། རིས་མ་ཐུན་པ་སྐྱེ་ལ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
 གང་དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་མ་བྱས་ཉག་ས་གང་ལས་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བྱས་མི་ཉག་ས་པའི་
 རིགས་ཏེ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེར་རུང་སྟེ། སྤྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་སྤྱིར། འདི་རིགས་དང་ལོག་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་
 བསྟན་ནོ། །སྐྱེ་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེར་རུང་བ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཚོས་ཙམ། བྱས་ཉག་ས་ལས་སྐྱེ་མི་ཉག་ས་པར་
 ཉོག་ས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དེ། སྐྱེ་གཅིག་ཉིད་ལ་སེལ་ངོར་ཉག་ས་ཚོས་དོན་གསུམ་དུ་རུང་བར་
 བསྟན་པའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དང་རུང་བ་དེའི་སྤྱིར་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་ས་པར་བསྐྱེབ་པའི་
 ཉག་ས་ཚོས་དོན་གསུམ་དུ་སོང་ཚོད་ཀྱི་སྐྱེ་བྱས་མི་ཉག་ས་གསུམ་པོ་ལྡོག་པ་ཐ་དང་དུ་རྣམ་པར་གནས་ཏེ་སྤྱིར་
 ལྟེང་གི་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེས་ཚོས་མི་ཉག་ས་ཅེས་པའི་མིང་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དེ་བས་

༩༤༩

གཞན་བྱས་པའི་མིང་གིས་གོ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱུར་དོ། །འདིར་
 གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་མི་ཉག་པ་བྱས་པ་ལས་སྤྱིས་བྱུང་བའི་རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཉག་ས་ཚོས་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་ལྷོག་པ་ཐ་དང་
 རུང་བའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བྱས་མི་ཉག་དོ་བོ་གཅིག་དང་ལྷོག་པ་ཐ་དང་པན་ཚུན་
 ལྟོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་དོན་དོ་བོ་གཅིག་དང་ལྷོག་པ་ཐ་དང་ཡིན་
 པས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་དོ་བོ་གཅིག་པ་བསྐྱབ། གང་སྤྱིར་ཞེས་པ་མན་ཚད་གྱིས་ལྷོག་པ་ཐ་དང་བསྐྱབ་
 ཅེས་པ་ནི་ལེགས་ལེགས་འབྲ་ཡང་གཞུང་གི་བབས་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཉག་ས་དང་རྗེས་
 དཔག་སེལ་བས་འཇུག །རྗེས་གྱི་དེས་ཤེས་སེལ་བས་འཇུག །སེལ་བས་འཇུག་ལ་སྐྱབ་གཞན་འཐད། །སྐྱབ་པས་
 འཇུག་ལ་དེ་མི་འཐད། །སྐྱབ་པས་འཇུག་ཀྱང་འཐད་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བས་འཇུག་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད། །སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། །གཉིས་ཀའི་བྱུང་དོན་བསྐྱུས་ཉེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་མཐོང་སྤྱིར་འཇུག་པ་མིན། །སྤོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཚེད་དུ་འཇུག །གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་
 པའི་ཚིགས་བཅད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་དང་ཉག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སེལ་བས་འཇུག་ན་དེའི་
 སྐྱབ་བྱེད་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བེན་ལ་སྤོ་འདོགས་སེལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བེན་པ་ནི་སྐྱབ་སྟེ་བྱེད་དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་མི་ཉག་པ་སོགས་དང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཉན་ཤེས་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཆ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཚད་མ་རྣམས་གྱིས་བཟླ་བར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞེག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།

།།

རང་དང་སྐྱབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅིག་ཚར་མཐོང་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི།
 འོ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་རྗེས་དཔག་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན་སྐྱེ་འཇིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པ་
 མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་འབྲ་བ་གཞན་
 འབྱུང་སོགས། ཉག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྐྱ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཉག་པ་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་བྱིད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་དགོས་ཀྱང་གཞུགས་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོར་མ་ཐུན་པ་
 མཐོང་བ་ལས་ཉ་སྲིས་ལ་དུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ལྟར་འབྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཉག་པར་འཇུག་
 པ་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པའི་
 སྲིད། གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྲིད་ན་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཉག་པར་དང་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། སེལ་
 བས་འཇུག་སྟེ། སྐྱའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 མཐོང་བ་སྟེ་ཡོད་པས་དེ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྒྱ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་ངེས་པར་མི་བྱེད་
 བས་དེ་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱིད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྐྱོ་ཀ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མ་བཟད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་འཇིག་ན་
 སྐྱ་མི་ཉག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། སྐྱའི་ཚོས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་འཇིག་པར་ཐལ། སྐྱའི་ཚོས་མི་ཉག་
 པ་གཅིག་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་ངེས་པར་གྱུར་པས་སོ། །འདོད་ན་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་

༼༤༽

བར་འགྲུར་རོ། །ཁྲོད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན་རྗེས་དཔག་སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་
 གིས་མི་ཉལ་པ་གཅིག་འདྲིན་ན་ཚོས་ཀུན་འདྲིན་པའི་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྲུར་ཏེ། རྗེས་དཔག་སློ་
 འདོགས་སེལ་བའི་ཚེད་དུ་འཇུག་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་སློན་ཡོད་ཅིང་སེལ་བས་འཇུག་
 བ་སློན་མེད་པ་དེའི་སྲིད་སྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཉལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་
 རབ་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན། ཚོས་ཅན་སྐྱེ་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཁྲོད་ཉིད་མི་ཉལ་པ་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྲོད་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གྲུར་ན་མངོན་སུམ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་མི་ཉལ་པ་ཅི་ཞེག་ཡོད་དེ་མེད་
 པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་འདི་སློ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་སློར་བ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས་བསྐྱས་པའི་ཚིགས་བཅད་དུ་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་སློ་འདོགས་སེལ་བས་སེལ་འཇུག་ཏུ་འདོད་ན་
 སློན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་འཇུག་རྒྱ་མེད་པ་འགལ་ལའང་སློན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་
 ཅན། སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསལ་བུ་སློ་འདོགས་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་
 གྱི་རྣམ་པར་ཉེན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་དེ་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁྲོད་རང་འདོད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། སློན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་
 པ་ཚོས་ཅན། སེལ་བའི་སློད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
 གིས་རང་གི་ངེས་ཚུལ་ལས་གཞན་གྱི་ཆ་སློ་མ་བཏགས་པ་དེ་ཅམ་ལུས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉལ་ས་
 གྲུབ་སྟེ། སློན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཚོས་

༧༩༽

ཅན། རང་གི་དེས་ཚུལ་ལས་གཞན་གྱི་ཆར་སྐྱོ་འདོགས་བས་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཁྱོད་དང་ནི་སྐྱོ་འདོགས་གྱི་ཡིད་གཉིས་གཞོན་བྱ་དང་གཞོན་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། གསུམ་པ་ནི། སྐྱའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་ཉལ་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དེས་པ་དང་སྐྱ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དག་སྐྱོད་
 ཡུལ་ཐ་དད་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་མ་བྱས་ཉལ་སོགས་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་
 པ་རི་སྟེད་པ་དེ་བསལ་བའི་སྲིད་ན་ཁྱོད་ཀྱང་བསལ་བའི་གྲངས་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད།
 བཞི་པ་ནི། སྐྱོ་འདོགས་སོ་སོར་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཆ་མེད་
 གཅིག་བྱ་དེ་ལ་བྱམ་པ་བྱས་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱའམ་འདི་དེས་པའི་སྐྱོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འཇུག་ན་བྱམ་པ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རྟོག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་བྱམ་པའི་ཚོས་
 གཞན་དང་གཞན་སྐྱོ་གཞན་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བྱམ་པའི་ཚོས་མ་བྱས་པ་
 ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་བྱམ་པ་མི་ཉལ་གོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མ་དེ་དང་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་དེ་དང་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། ལྷ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྲིན་བཤམ། ཉེས་སྐྱོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལྷར་ན་བྱམ་པའི་ཁྱད་
 བར་བྱས་མི་ཉལ་སོགས་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སྐྱོ་ཚོགས་ཡིན་ཅིང་དེ་དག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་རྗེས་བྱམ་པ་ལས་
 ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་སྐྱོས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གང་རུང་འེ་འེ་ཁོ་ན་འདྲིན་གྱིས་གཞན་མི་
 འདྲིན་པའམ་ཁྱད་པར་འེ་འེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་

༼ ༥༠ ༽

བར་ཅན་འཇིན་གྱི་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་འཇིན་པས་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་པས་འབྲུག་ཅིང་རྣམ་གྲངས་པར་
 མི་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་སྐྱོ་ཚོགས་ལ་པན་འདོགས་པ་ལ་བྱས་པ་དགོས་
 བས་ཁྱད་པར་སྐྱོ་ཚོགས་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱམ་པ་དེ་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ལས་
 དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱམ་པ་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་
 དེ་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་བྱམ་པའི་བདག་
 ཉིད་དེ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་བཟུང་ཞིང་དེས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་དེའི་སྲིད་བྱམ་པའི་པན་གདགས་བྱའི་
 བྱེ་བྲག་གང་མ་དེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་པ་ན་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་
 བྱས་པ་རྣམས་དེས་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དེས་པར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་བྱམ་པ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེས་ན་ཁྱོད་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡང་དེས་པར་ཐལ།
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་ལ་པན་པར་བྱེད་པའི་བྱས་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ། རྗེས་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཁྱད་པར་ཅན་བྱམ་པ་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། གཅིག་སྟེ་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་པན་བྱེད་དུ་ཤེས་ན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་པན་བྱར་དེས་
 བར་ཐལ། དེ་རྣམས་དེའི་པན་བྱར་མ་དེས་ན་དེ་རྣམས་ལ་པན་བྱེད་དུ་མ་དེས་པའི་སྲིད་ཏེ། ཁོལ་པོ་མ་ཤེས་ན་
 དེའི་རྗེ་བོར་མ་ཤེས་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཁྱད་པར་སྐྱོ་ཚོགས་ལ་པན་པའི་བྱས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ལས་ཐ་དད་པས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་དེར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་

{ ༥༡ }

དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མ་འགྲེལ་བར་ཐལ། དེ་ལས་རྗེས་གཞན་གང་ཞིག ། རྒྱད་པར་ཅན་དེ་སྲོད་ལ་ཕན་
 འདོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 རྒྱད་པར་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་པ་སྤྲུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལུས་པ་དེ་ལ་
 ཡང་ཕན་འདོགས་དགོས་པའི་སྲིད། དེས་ན་ལུས་པ་དེ་རྒྱད་པར་ཅན་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་
 བཤང་བུམ་པ་བྱས་པའོ་ཞེས་ངེས་པའི་སློབ་སྲིད་ལ་རྒྱད་པར་ཅན་དེ་རྒྱད་པར་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་བརྒྱུད་ན་
 བྱི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དེས་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་རྒྱད་པར་གཞན་ལ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་
 བརྒྱུད་བར་ཐལ། རྒྱད་པར་ཅན་བུམ་པ་དེ་ལ་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཞིག རྒྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་མ་
 མཐོང་བར་འདོད་པའི་རྒྱད་པར་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་གཞན་མིན་པར་
 འདི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བུམ་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྒྱད་པར་གཅིག་གི་སློ་
 བས་རྒྱད་པར་ཅན་དེ་བརྒྱུད་ན་ནི་རྒྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱུད་བར་ཐལ། རྒྱད་པར་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་
 བྱེད་དུ་བརྒྱུད་ན་རྒྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱད་པར་
 བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སློབ་སྲིད་ལ་རྒྱད་པར་ཅན་བུམ་པ་བརྒྱུད་བ་ན་རྒྱད་པར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱུད་བ་
 ཡིན་པ་ལ་ཡང་དེ་ཅུ་གྱིས་ངེས་པ་མི་སྦྱེ་བས་རྒྱད་པར་གཞན་མི་རྟོག་པ་སོགས་ལ་སྟོས་པའི་འབྲུལ་བ་སྟེ་སྟོ་
 འདོགས་སྲིད་པས་དེ་སྟོག་པའི་སྲིད། སྤྱོད་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་པས་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་སྲིད་མ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་དེ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་

༼ ༥༩ ༽

ཐལ། སློ་འདོགས་སེལ་བའི་ཚེད་དུ་འཇུག་པའི་སློ་སློ་ཡིན་པའི་སྲིད། སློ་སློ་སྲི་མ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྱམ་པ་བྱས་
 བར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེའང་ཚོས་ཅན། སྲི་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་
 བར་དུ་རང་གི་ངེས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་སློ་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སློ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 གཞན་ཡང་བྱམ་པ་བྱས་པར་ངེས་པའི་སློ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 རྣམས་ནི་རི་ལྟར་ན་ཁྲོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲོད་ངེས་ཤེས་ཡིན་ཤིང་ཁྲོད་ཀྱིས་བྱམ་པའི་
 མི་ཉག་པ་མ་ངེས་པའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན་བྱམ་པའི་མི་ཉག་པ་སོགས་བྱམ་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ཏེ། དེས་མ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གོང་དུ་ངེས་ཤེས་གང་ཞེ་ག་ཅེས་པའི་ཉག་པ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་
 ཅིང། དེ་བྱམ་འཇིན་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྱལ་བའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མ་
 ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན། བྱམ་མི་ཉག་པ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་
 རྣམས་ཆ་ཤས་ཐ་དད་པར་སྤངས་པའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བཟུང་བས་དོན་དམ་དུ་ཉོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པ་ལའང་
 ཐ་སྙད་དུ་ཉོགས་མ་ཉོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ཚོས་གང་ལ་ཉོགས་པ་སྟེ་ངེས་པའི་
 མ་སྲུན་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང། འཇུག་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཉོགས་པར་འགྱུར་གྱི་བསྐྱོག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། ངེས་པའི་མ་སྲུན་རྒྱུན་ནི་སློ་གསལ་བ་དང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དང། དོན་དེ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འགལ་རྒྱུན་ཚོས་མ་སྲུན་པ་དང་ཐག་རིང་བ་དང་སློ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་
 པ་ལོག་ལྡོག་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཚུང་བ་སྤོང་བ་ནི། སློ་ཉོག་ལྡོག་པའམ་ཚོས་ལ་

༼༥༣༽

འཇུག་པས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། བ་ལང་རྟ་ལས་ལོག་པ་དང་། བ་ལང་གི་སྤོང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་
དག་ཐ་དད་ན་ངེད་འདོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་མེད་ན་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཅམ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཐ་དད་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་ལན་དུ་འཆད་ན་
གསུམ་སྟེ། ལོག་ལྷོག་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྐྱ་གཉིས་འཇུག། དོན་གཞན་མེད་པས་སྤྱི་ཡི་སྤྱོན་མི་
མཚུངས། དོན་ལ་སྤོས་ན་སྤར་གྱི་སྤོན་ཀ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་གཉིས་བརྗོད་འདོད་ཅམ་
གྱིས་འཇུག། དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟོན། །ཚུལ་དེ་རིགས་ཅན་ཀུན་ལའང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱ་རྟོག་ལྷོག་
པའམ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལའང་། ལོག་པ་དང་ལྷོག་པ་དེ་དག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བ་ལང་འདི་
གཞན་རྟ་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་དང་། བ་ལང་འདི་གཞན་རྟ་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་
སྐྱ་དང་། སྐྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དག་ནི་ཚོས་ཅན། དོན་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། བརྟེན་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་
བཏགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པར་འཐད། །བརྟེན་ལི་
བྱེ་བྲག་དགོས་པར་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ན་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་
ཅེས་རྟུག་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་དུ་སྤོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་བ་
ལང་གཅིག་ལ་རྟ་ལས་ལོག་པའི་དོན་དེ། གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཅན་

༼༥༽

ལས་ཚོས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དེ་ཡིས་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཚོས་དང་
ཚོས་ཅན་དོན་ཐ་དད་ཡོད་པ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་སྲིད་དེ། བརྗོད་བྱ་གཅིག་བཅས་ཐ་དད་པར་བྱས་
པའི་ཤུན་ཅམ་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བརྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་
གཉིས་ཀས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་ན་བཅས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྲེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་
ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་བ་ལང་གི་སྟོང་དུ་རྟམ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཉེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཡོད་པ་
ལས། མ་ཉེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གཞན་ནི་སྟོང་བ་རྟམ་ཡིན་པའི་ཚོས་རྒྱུད་པ་དེ་དང་། མི་སྟོང་
བའི་རྟམ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རིམ་པ་ལྟར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་གྱི་བཅའི་བྱེ་བྲག་ཐ་
དད་འཇུག་པའི་གཞིའམ་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྟོགས་པ་ལོ་སྟེ་ཉན་པ་ལོ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་དོན་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྲེ་བ་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
སྲིད། གསུམ་པ་ནི་རྟམ་ཡིན་པ་དང་རྟམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྲིད་སྲིད་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
བ་ལང་དཀར་ལོ་དང་། བ་ལང་གི་དཀར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། བ་ལང་འགྲོ་
བ་དང་བ་ལང་གི་འགྲོ་བ་ཞེས་སོགས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་ཅན་བརྗོད་པ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཏེ་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་།
དངོས་ལོ་སྟེ་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོན་གྱི་བྱེད་པར་ཐ་དད་པ་འགའ་ཡང་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་གྱི་བྱེད་པར་ནི་དོན་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པར་

༼ ༥༥ ༽

གཞན་སྤངས་ནས་དང་མ་སྤངས་པར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པ་
དང་མ་སྤངས་པའི་སློབ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་གྱི་
མཐའ་ཅན་ནམ། བྱེད་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་ཅན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ནམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་མེད་པ་གཞན་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་སྤེལ་སྤེལ་དུ་བྱེད་པར་ཚུལ་ཅན་
ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱེད་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དོན་གཅིག་ཉིད་
བརྗོད་ཚུལ་དུ་མའི་སློབ་སྐབས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཚུལ་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་བརྗོད་པར་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་པའི་
སྲིགས་ལ་བརྗོད་པའི་སློབ་མཚུངས་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལོག་སྲོག་དོན་ལ་ཐད་མེད་པ་དེའི་སྲིད། ལྲབ་པ་
ཡོད་དེ། རིགས་ཏེ་སྲིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པ་དག་རྣམས་ཐད་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྲིད་དོན་གཞན་གྱི་སློབ་སྐབས་བྱེ་བྲག་
ལ་སྤྱི་ཡུལ་པར་འདོད་ན། ཉེས་པ་འདི་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། གསལ་
བ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྲིད་དོན་གཞན་བརྗོད་ནས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད། གསལ་བ་ལ་
ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་
འཕངས་པའི་སྲིད། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་བཏགས་པ་བར་ཐལ། སྲིད་དོན་གཞན་བརྗོད་པའི་
སྲིད་ཞེས་སྲིགས་སྤང་གིས་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ།

༼ ༥༦ ༽

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་སྐྱོན་དེ་འཇུག་པར་བསྟན། །འདྲ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པར་བསྟན། །གཞན་ལ་
 འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ན་དེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དག་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་ཇུག་
 པའི་ཚིག་དང་། མང་པོའི་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མི་རུང་བར་འགྲུལ་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དང་བརྟེན་པ་
 གང་དག་གི་ལྟར་ན། ཇུག་པ་དང་མང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་བརྟེན་པ་
 ལྟར་ཉེ་གཙོ་བོར་བརྟེན་འདོད་ལ་མི་བརྟེན་པར་འདོད་པར་དེ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཇུག་པ་དང་། ཚིག་དབྱེ་སྟེ།
 མང་ཚིག་དང་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་གི་དངོས་པོ་ནི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
 དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྟེན། ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཀ་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེད་ལྟར་ན་ཇུག་པ་དང་མང་ཚིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། དོན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་དད་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པོ་སྟེ་བརྟེན་པ་པོས་ཇི་སྟེ་བྱུང་དོན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྫོང་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
 བྱེད་པ་དེ། བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དེ་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་སྟེན། གསུམ་པ་ནི། གཅིག་
 ཚིག་དང་མང་ཚིག་གི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་གཅིག་དང་དུ་མས་བྱས་པར་འདོད་ན་བྱེད་མེད་གཅིག་
 དང་བྱེ་མ་གཅིག་ལ་ཚོས་ཅན། བཅུ་ལོ་རྣམས་ཞེས་དང་། བྱེ་མ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མང་ཚིག་མི་འཇུག་
 པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྟེན་རོ། །ཡང་གྲོང་ཇུག་ཚོས་ཅན། །འདྲ་
 བཟང་གི་སྤོང་བ་ཞེས་པའི་གཅིག་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྟེན།

།༥༧།

ལམ་ནི་ལོག་མ་འདྲེན་པ་སྟེ། ལམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ལམ་མཁའ་རང་བཞིན་ཞེས་པ་རྒྱག་པ་དང་། ལམ་མཁའ་འོ་
བོ་ནི་ལམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་པན་གྱི་སྐྱེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འདི་ལ་སྐྱ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དོན་ལ་ཐ་དང་ཅི་ཡོད་
དེ་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ཐ་དང་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་དང་གཅིག་ཏུ་
སྤང་ལ་རིགས་སྦྱིར་འདོགས། །བཏགས་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་བྱུང་བ་དགག། །དེས་ན་སྦྱི་འདྲིན་རྟོག་པ་འབྲུལ་བར་
བསྟན། །འབྲུལ་བ་དེ་ཡི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་འོ་ན་རི་ལྟར་གཅིག་
ཏུ་ལོག་པའི་རོ་བོ་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་མ་འགྲེལ་བའི་སྲིད་དང་། གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་རོ་
ཞེ་ན། སྦྱི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་དང་། མ་འགྲེལ་པ་ནི་དེ་ལས་
སྒོག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་གསུང་སྟེ། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་སྦྱི་
ནི་གཉིས་ཏེ་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་ལ་ཡོད་པའོ། དང་པོ་ནི་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱམ་མིན་ལས་ལོག་པར་
མཚུངས་པ་ལ་སྦྱི་ཞེས་བརྗོད་དེ། བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་བྱམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཐ་དང་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རིས་མ་སྤུན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་
སྲིད་རོ། །དེ་ལ་སྐྱ་མ་བཤད་ཟིན་ནས་སྦྱི་མ་འདྲིར་སྟོན་ཅེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤར་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྲུབ་པའི་མཚུངས་སྦྱི་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བྱམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་སྒོག་པ་དུ་མ་སྤེ་བའི་སྦྱི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
སྲིད་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྦྱི་གཉིས་ཆར་ཡང་ཐ་དང་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་

༼༥༽

བར་མཚན་པའི་སྤྱི་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱི་ལོ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལོག་ཅིང་རིགས་མི་མ་སྟུན་དང་མ་འབྲེལ་
 བཞི་དེ་ལས་སྤྲོག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་སྤྱི་ཞེས་ཉི་
 བར་གདགས་སོ་ཞེས་མ་སྟུན། དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །སྤྲོག་པ་ལ་ཞི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་བར་
 བཤད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། གཞན་དག་རིགས་མི་མ་སྟུན་ལས་ལོག་པའི་ཆ་རང་རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིར་
 འདོགས་པའི་ལན་ཡང་གསུངས་ལ་ཞེས་འཆད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། སྤྱི་བཤད་ཟེན་པའི་སྤྱི་དེ་དོན་
 རང་མཚན་ལ་སྤྱི་ལོ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་ཏྟགས་ཀྱི་སོང་ཚོད་ཀྱི་ཏྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་
 རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྤྱི་བཤད་ལོག་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
 སྤྱི་བར་འགྲུར་བའི་སྤྱི་ལོ། །དེས་ན་འདིའི་དོན་དཔལ་ལྡན་ས་སྤྱི་བརྟེན་ཉིད་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་བོས་
 བཤད་པར་བྱའི། རྟོག་གའི་གསང་ཚིག་ལ་དགའ་བ་རྣམས་མཐིན་པ་བཀུག་སྟེ་ཉོན་ཅིག་ ལོག་སྤྲོག་དོན་གཞན་
 མེད་ན་ལོག་པ་རང་མཚན་རྣམས་ལ་སྤྱི་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ། རང་མཚན་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་
 སྤྱི་རྗེས་གཅིག་མེད་ཅིང་ལོག་སྤྲོག་དོན་གཞན་མེད་པས་སྤྱི་རྗེས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་ལོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤྱི་ལོ་
 གཉིས་ཏེ། རང་རང་དོ་བོ་ལ་གནས་སྤྱི་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར་པན་ཚུན་མ་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་རྣམས་ཀྱི་མ་སྟུན་
 དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས་སྤྲོག་ཞེས་པ་ལྟར་གཅིག་ལོས་རིགས་མི་མ་སྟུན་དང་རིགས་མི་མ་སྟུན་གྱི་དངོས་
 པོ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལོག་པ་ཞི་དེ་ལས་སྤྲོག་པ་ཅན་རང་མཚན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་སྟེ་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་
 བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་ལ་སེལ་དོར་སྤྱི་བྱས་མི་ཏྟག་པའི་སྤྲོག་པ་གསུམ་

༼༥༽

དུ་སྤྱི་བའི་སྐྱ་སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་བཤད་ཟེན་ཅེས་བ་སྟེ། རིགས་གཉེར་ལས། གཞན་སེལ་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དང་
 བས། །གཅིག་ལ་ཡང་ལྗོན་པ་ཐ་དང་རུང་། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་དགོས་པ་ཡང་། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་
 རྟོགས་པ། །རྟོགས་པར་བྱ་སྤྱིར་རྣམ་པར་སྤྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཅིག་
 ལས་ཐ་དང་དུ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ལས་གཞན་རྟོག་པ་ལ་ཐ་དང་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བའི་སྤྱི་འདི་ནས་འཆད་ཅེས་བ་སྟེ།
 རིགས་གཉེར་དུ། བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། །བག་ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཅེས་དང་།
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པའི་དགོས་པ་ཡང་། །ཐ་དང་རྣམས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི། །བྱ་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་རྟོགས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བྱས་མི་རྟག་པའི་ལྗོན་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་།
 ལྗོན་པ་དང་སྤྱི་དང་གཞན་སེལ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ནི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། རིགས་གཉེར་ལས་གསལ་བར་
 གསུངས་ཀྱང་དེར་སང་གི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འཛོག་ཚུལ་དང་ནི་ཆ་ཤེས་ཅམ་ཡང་མི་འགྲིག་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་
 གཉན་ལ་དབབ་པ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་སྤྱི་བྱེ་དོན་ལས་ལེན་དུ་གཅིག་ལ་ཐ་དང་དུ་འབྱེད་
 པའི་སྤྱི་བཤད་ཟེན་ནས་འདིར་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དང་པའི་དངོས་པོ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ།
 བརྒྱད་ནས་སྤྱི་པའི་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤྱང་བའི་རྟོག་སྟོ་ཚོས་ཅན། ཤིང་
 གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་སྟེ། །ཚོད་གང་གི་རང་གི་རོ་བོ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་རོ་བོ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲེལ་སྟེ། །སྤྱི་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་
 པའི་སྟོ་དེས་ཤིང་གསལ་

༼༦༠༽

རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྐྱིབ་པ་ཡིས་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་མ་
 ཡིན་ལས་སྒྲིག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྲིད། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཤིང་
 གི་རྣམ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤོང་ལ་སྤྱི་རོལ་ཤིང་གི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་
 ལ་སྐྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། སྤོང་ཤིང་འཇོན་རྟོག་པའི་ངོར་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
 སྐྱིར་སྤང་བའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་རྟོག་པ་རང་གི་ངོར་སྐྱི་དང་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱ་ཡིན་ཞིང་གཞི་མ་བྱུང་གྱི་ཐ་སྙད་དང་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པ་རང་གི་ངོར་འདི་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་
 ལ་དོན་ལ་མ་བྱུབ་པར་བཤད་པ་ནི་རང་གིས་རྗེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལྟར་མ་བྱུབ་པ་ཡིན་ཞིང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་
 གྱིས་དེའི་གནས་ལུགས་འབྱེད་པའི་ཚེ་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་རང་མཚན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་ཏུ་
 བརྟགས་པའི་ཚེ་སྐྱི་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། འཆད་པར་བྱེད་པ་
 རྣམས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་གྱི། ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་
 གི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་དོན་བྱེད་པར་རུང་བར་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་དག་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་རིགས་གཉེར་ལས། འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བས་
 མཁས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་བས་ཐོབ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་པ་རང་ངོ་སྐྱི་ཉིད་ཡིན། །དོན་ལ་
 ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན། །སྐྱི་ནི་སྤྱི་རུ་ཞེན་ལ་སྒྲོས། །རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བས་འབྲུག། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 ཁོ་བོས་རྟོག་གིའི་གསང་ཚིག་སྤྱིན་ཅེ་མ་ལོག་པར་གོ་བའི་གཏམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤིང་

༩༩༽

གི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་
 མེད་དེ། ཁྱེད་རྣམས་པལ་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་སྤྱི་རྗེས་གཅིག་མེད་ཅིང་། རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་
 བེ་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱི་དུ། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་སྤྱི་ར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་སྤྱི་དོན་དམ་པར་མེད་
 ཅེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། འབྲུལ་འོ་ལ་མ་སྟོས་པར་འད་གི་དོ་བོ་རི་ལྟར་ན་དོན་གཞན་ཤིང་ལ་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་སྤྱི་ར་འགྲུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མིན་པ་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ།
 གསུམ་པ་ནི། དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་
 ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །བཞི་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་དོས་བརྒྱད། རྒྱ་མི་
 འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ལ་ལྡན་པའི་པན་
 ཚུན་དུ་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་ས་པོན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བརྒྱད་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་མ་ཐུན་དཔེ་གཉིས་གྱིས་ཐ་དད་རྒྱ་རུ་གྲུབ། །གཞོན་གྱེད་གཉིས་
 གྱིས་རྒྱ་གཞན་སྤྱི་དངོས་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གྱིས་འབྲས་བུ་ཤིང་
 གི་སྤྱི་འཛིན་གཅིག་བསྐྱེད་ཅེ་ན། ཤིང་གསལ་ལ་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་
 བ་ཡང་ཤིང་དོ་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མེ་དང་བྲིམ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཅིག་སྐྱབ་པར་གྱེད་དེ། དེ་
 སྐྱབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འད་བཞིན་གྱིས་འཇམ་པའི་སྤྱི་དུ། དཔེར་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་
 གཅིག་མེད་ཀྱང་དོན་ཤེས་

{ 63 }

ཉེ་དབང་ཤེས་གཅིག་གྲེད་པ་བཞིན་དང་། སླེ་ཉེས་དང་། བར་བ་ཉ་ལ་སོགས་པ་སྣེ་ཁ་གཅིག་སྦྱི་གཅིག་མེད་
 གྲང་དེ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའམ་སོ་སོ་ཡིས་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་གྲེད་པར་
 མཐོང་གི་གཞན་ཞོ་དང་། ག་གོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སླེ་ཉེས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱི་གཅིག་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་རིམས་ནད་ཞི་བར་གྲེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྣེ་གི་སྦྱིས་
 ཚོས་ཅན། རིམས་ནད་ཞི་བར་གྲེད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྣེ་གསལ་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཡོད་པའི་སྦྱིར།
 བྱུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན། སྣེ་གསལ་དེ་དག་ཞིང་ས་བཟང་ངན་སོགས་ཐ་དད་གྲང་རིམས་ནད་ཞི་བའི་རུས་པ་བྱུང་
 བར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་སྣེ་གི་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་བན་འདོགས་པ་མེད་
 པའི་སྦྱིར་ཡང་རིམས་ནད་ཞི་བར་གྲེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཏན་པ་སྟེ་ཏྲག་པའི་སྦྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་མོང་དུ་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོག་གྲེད་ཏྲོག་པའི་སྣང་བ་བཤད། །དེ་ཐ་སྣང་གཞན་ཡང་འདོག་པའོ། །དང་སོ་ནི་གལ་
 ཉེ་ཏྲོག་པས་གསལ་བ་རྣམས་མཚུངས་པར་འདྲིན་པས་སྦྱིར་འདོག་ན་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ནི་ཏྲོག་པ་
 ལ་མི་སྣང་བས་མཚུངས་པར་མི་འདྲིན་ལ། ཏྲོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གྲེད་མི་རུས་པས་
 འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་བོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཏྲོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གསལ་བ་མཚུངས་པར་འདྲིན་ལ་ཏྲོག་པ་དེ་བྱུང་
 བར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་ཤིང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲིན་པའི་མདོན་
 སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཤིང་གི་སྦྱི་འདྲིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་སྟོ་ཚོས་ཅན། བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྡན་ཉེ་དོ་བོའི་བྱུང་
 བར་བྱོད་ལ་སྣང་བ་ཤིང་གི་དོན་དུ་མེད་གྲང་སྣང་བ་དེ་ཤིང་གི་དོན་ཅན་དང་འབྲ་བར་

༼ ༦༣ ༽

སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་བར་ཤིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དང་པའི་ཤིང་
 གསལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་དང་། རྒྱུའི་བྱུང་བར་ཤིང་གསལ་བར་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ། བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བྱུང་བ་ཡུལ་སྒྲིབ་ཚུལ་དེ་
 ཡང་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རོ་བོ་རྣམ་པ་དེ་སྒྲིབ་བརྟག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་
 དང་། གསལ་བ་རིགས་མ་ཐུན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
 ལོག་པ་ཏུ་བྱུང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་
 བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པའི་ཡན་ལག་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐ་
 སྒྲིབ་གཞན་ཡང་འཛིན་པ་ལ་བདུན་ཏེ། སྐྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་ཐ་སྒྲིབ་འཛིན། །སྐྱི་བཞིན་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
 འཛིན། །བཞག་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མེད། །མེད་ཀྱང་བཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན། །དོན་ལ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 འགོད། །དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང། །སྐྱོ་རྟོག་འཇུག་ཚུལ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་
 སྒྲིབ་འཇུག་པས་སྐྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་འཛིན། །འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་རྒྱ། །འཇུག་བར་འདྲ་ཡང་
 གཞན་ལས་ཐོབ་པ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཤིང་གི་
 རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བྱུང་བ་ཡུལ་འཇུག་པའི་སྐྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྒྲིབ་འདོགས་ཏེ། བྱུང་འདི་ལྟར་ཤིང་
 མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱོག་པའི་རོ་བོ་ཅན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དེས་ན་ཤིང་ཏུ་རིགས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་

༼༦༩༽

སྒྲ་བྱུང་སྒྲ་སྒྲ་དེ་ལ་སྒྲི་དང་ནི། ཡང་ཁྱོད་གྱི་ནང་ཚན་ཤུ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་གཞན་ལས་ཡང་ལོག་
བར་སྒྲ་སྒྲ། དེ་ལ་གཞི་མ་སྒྲ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་སྒྲ་ཡིས་སྒྲི་དང་གཞི་
མ་སྒྲ་གྱི་ཐ་སྒྲ་ལོར་བའི་དོན་ཅན་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་མཚན་རྣམས་གྱི་ཐ་
སྒྲ་ཤེས་བརྗོད་དེ་ཀུན་ཡང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་
རང་མཚན་རྟོག་པའི་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གང་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྒྲ་
ཡིན་པའི་སྒྲིར་དང་། ཁྱོད་པན་ཚུན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲི་བརྒྱུད་ནས་སྒྲིས་པའི་ཐ་སྒྲ་
ཡིན་པ་དེས་ཀྱོད། །དཔེར་ན་སྒྲ་འབྲས་རང་གི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྒྲི་བར་རྗེ་
སྒྲ་བཤད་པ་རྗེ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འབྲ་ཡང་གཞན་འཇུག་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་ཐ་སྒྲ་ལས་རང་མཚན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེད་འོད་ལ་ལོར་བྱུང་འཛིན་པས་ལོར་བྱུ་མི་ཐོབ་པ་
བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་གྱི་དོགས་པ་གསུམ་པ་རྟོག་པས་གསལ་བ་རང་མཚན་མཚུངས་པར་བརྒྱུད་པ་ལ་
སྒྲིར་འཛིན་ན་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྒྲ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་མི་
འཐད་པའི་སྒྲིར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཤིང་གསལ་དུ་མའང་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་
ཅན་དང་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་སྒྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྒྲི་
དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་ཤིང་ཞེས་རིགས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐ་སྒྲ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་
སྒྲ་བའི་ཤུ་བ་

༩༦༥༽

གཅིག་ཀྱང་། ལྷོག་ཚོས་སྣ་ཚོགས་པར་ཤེས་ཏེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ནི་ཐ་དད་པར་སྣང་བས་སོ། །ཤ་བ་གཅིག་ལ་རྟོག་པས་ལྷོག་ཚོས་དུ་མ་སྤེལ་བ་ཚོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤ་བས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྤེལ་བ་དེ་ཤ་བའི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། འདི་ཡང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པས། རྟོགས་པར་བྱ་སྤྱིར་རྣམ་པར་སྤྲེ། །ཞེས་པའི་དོན་
 འོ། །འདིར་སྣ་མ་པལ་ཆེར། སྤྱིའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 ཞེས་ས་བཅད་སོ་སོར་སྤེལ་བ་ནི་སྤྱིའི་ཐ་སྟོན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་
 སྟོན་ཡང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ལ་འཇུག་ཞེས་མ་ཐུན་དཔེར་བར་བའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་སྤྱིའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་ཚུལ་
 སྣང་བ་ཤད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་དང་།
 ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོན་རྣམས་འདོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་བར་འདིར་སྤྱིའི་ཐ་སྟོན་མ་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་འོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྣ་དོན་འདི་དང་། སྣང་བ་ཤད་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་ཉིད་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་མི་སྲིད་དེ། དོན་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་
 པ་རི་ལྟ་བུར་འཇིག་རྟེན་ལ་གསུམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་སྣ་མ་དག་སྣ་དོན་འདི་ཞེས་པ་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་
 པ་ནི། དེ་ཡིས་རི་ལྟར་གྱུར་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ཟེན་ནས་གཞི་
 མ་ཐུན་དང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྣ་དོན་འདི་ཞེས་པའི་
 དམིགས་བསལ་གསུངས་

༼༦༦༽

པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་བཞག་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་ལ་
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དང་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཐ་དང་ཅི་འདྲ་བ་གཞི་མ་སྤུང་དང་། ཐ་དང་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བ་
སྤྱི་ལོ་རྣམ་བཞག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར་འདྲི་གཞི་ཉེན་ཅི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལ། གྲགས་པ་དེ་
བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་བཞག་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་
པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཚེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་ནི་སྣང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ནས་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་འཇུག་ལུལ་རང་མཚན་ཐོབ་
ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རང་མཚན་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། རྫོང་དེ་
ལ་དུ་མ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྐྱད་སློ་ཡིས་བསྐྱད་པ་སྟེ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་དུ་མ་རང་
གི་ངོ་བོས་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བ་མེད། གཅིག་ཐ་དང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྤྱི་ལོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་
བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དང་པའི་ཐ་སྐྱད་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རྟོག་པའི་སློ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གི་རང་མཚན་ལ་
དངོས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། དུ་མ་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བ་དང་གཅིག་ལ་དུ་མ་མར་འབྱེད་པའི་སྐྱོ་སློ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་
སྟེ་རང་མཚན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སློ་ལ་སྣང་བ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཚོས་ཐ་དང་པ་ཅི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན།
རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཅན། འཇུག་ངོར་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ། འཇུག་ངོར་ལོག་པ་
གཞན་དང་གཞན་དུ་མ་ལས་སྟོག་པའི་དངོས་པོར་སྣང་བས་སོ། །དུག་པ་ནི། འོ་ན་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྣང་གིས་
རྗེས་སུ་དབག་པས་ནི་གཞན་སེལ་

༩༩༽

བའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱད་པར་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་སྤྱི་དང་འདྲེས་པའི་རང་མཚན་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱའོ། །འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉལ་ས་སོ་སྣམ་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཚོས་ཅན། མི་
ཉལ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། །དངོས་པོ་རང་མཚན་མཐོང་བ་སྟེ་སྐྱབ་པ་
ཉམས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱོད་ས་སྐྱབ་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱད་པར་སྤྱི་དང་འདྲེས་པ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚིག་
འདིར་ཚོས་ཅན། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་དང་འདྲེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱར་སྟོན་ཞེས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དང་འདྲེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱར་བསྟན་པའི་
སྤྱིར། །རང་མཚན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། །སྤྱི་འཛིན་པ་དང་བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། །སོགས་པ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
ཅིར་ཡང་རྟོག་པས་དངོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་བྱད་པར་མང་སོ་རྣམས་དེ་གཅིག་སུ་ལ་
ནི་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། །བདུན་པ་ནི། །སྤྱི་དང་རྟོག་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། །རང་མཚན་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་ཀུན་ལས་
ལོག་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
དོ། །རང་བཞིན་དེ་འཛིན་ནས་འདིའི་བར་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་བྱད་པར་སྤྱིའི་འཇུག་
ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། །གཞན་སྟེའི་འདོད་པའི་བརྟུལ་དགག། །རང་སྟེའི་འདོད་པའི་བརྟུལ་བསྐྱབ། །དེ་
ལ་གཞན་སྟེའི་ཚོད་པ་སྟོང་། །དགག་སྐྱབ་གཉིས་གྱི་དོན་བསྐྱབ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །རང་མཚན་བརྟུལ་
ཡུལ་ཡིན་པ་དགག། །སྤྱི་དངོས་བརྟུལ་ཡིན་པ་དགག། །སྤྱི་སྐྱབ་བརྟུལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་
དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྤྱི་ཡོད་

༩༩༽

མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། བད་སྟོད་པ་རྣམས་ན་ལེ། རང་མཚན་སྤྲིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་འབྲུག་དེ། ལུས་
པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཚུ་སྟོར་བའི་དོན་གྱི་ལུས་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རང་མཚན་ཚོས་
ཅན། རྗོད་གྱིད་སྤྲིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བད་འི་དངོས་ལུས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལུས་སྟེ་རྗོད་གྱིད་ཀྱི་
སྤྲི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བདར་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ནི་རང་མཚན་དེ་ལ་
བད་དངོས་སུ་སྤྱར་བར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྟོན་གྱིད་པ་དེའི་ཚེ་བད་དུས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ན་
སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །ལུས་སྟེ། བད་དེ་ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཚེད་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་
པ་དང་། གངས་ཅན་པ་ན་ལེ། རིམ་པ་ལྟར། གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པ་དང་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་
སྤྱི་འབྲུལ་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་བད་འི་དངོས་ལུས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་འདྲ་ཡོད་པས་རི་སྐད་བཤད་
པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་རྒྱུད་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་རིགས་དེ་ཚོས་ཅན། འབྲུལ་པ་ལ་མ་
སྟོས་པར་བ་ལང་ཞེས་པའི་བད་འི་དངོས་ལུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་དོན་གྱིད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། ལུས་སྟེ། བད་གྱིད་པར་རྩོམ་པ་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་བ་ལང་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དེ་བ་ལང་གི་དོན་གྱིད་པར་
ལུས་པ་དེ་ཤེས་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། དོན་གྱིད་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་ནས་དོན་
རྣམས་ལ་རྗོད་པར་གྱིད་པ་བད་སྟོར་བར་གྱིད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དོན་གྱིད་ལུས་པ་ལ་བད་སྟོར་བས་རི་སྐད་བཤད་
པའི་ཉེས་པ་མེད་

༩༩༽

དོ་ཞེ་ན། གཉེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ལྡན་གསལ་རྒྱུ་རྣམས་དང་མཚུངས། །སྤྱི་གཞན་བརྟགས་པ་དགོས་
པ་མེད། །སྤྱི་གཞན་མེད་ཀྱང་དོ་ཞེས་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟད་པའི་དངོས་སྤྱི་སྤྱི་བར་མཚོན་པར་
གསལ་བ་ཉིད་ལ་ཅིའི་སྤྱི་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་ཅེས་དེས་པས་གལ་ཉེ། དེ་ལ་བཟད་སྤྱི་བའི་རྣམས་ཉེ་མཐའ་ལས་
པའི་སྤྱི་བའི་ཞེ་ན། རིགས་ལྡན་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་བཟད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པར་ཐལ། མཐའ་ལས་པ་
འདི་མཚུངས་པའི་སྤྱི་བའི་ཉེ། རིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཉེ་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱི་བའོ། །གཉེས་པ་ནི། བཞོ་སྤོ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དོན་རྣམས་དོན་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་རྣམ་
པ་ལ་སྤྱི་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་གཞན་སེལ་དེ་ལ་སྤྱི་ཅེས་མ་བྱས་ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པ་བཟོད་
པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་དེ་ལྡན་རང་དབང་མེད་པའི་སྤྱི་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བཞེད་པ་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་
ཉེ། རེད་ཀྱི་རིགས་ལྡན་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྡན་གཉེས་མིང་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་བའི་སྤྱི་བའི་ཞེ་ན། ཉེས་པ་
འདི་མེད་པར་ལོག་ནས་འཆད་ལ། ཉེས་པ་འདི་འགྱུར་ཡང་སྤྱི་གསལ་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། །རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
གཅིག་འཇུག་པ་ལ་རིགས་གཞན་དངོས་པོ་བའི་དགོས་པར་ཐལ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་
ལས་སྤོག་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་སྤྱི་བའོ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་པ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པའི་
མིན་རྣམ་པར་མི་གཅོད་དམ་གཅོད། དང་པོ་ལྟར་ན། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་སྤྱི་བའི་དོན་ཡོད་
དེ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་དེ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་དོན་དེ་མི་གཅོད་ན་

{ ༥༠ }

བེ་སྟེ་དེའི་སྲིད་རྒྱུ། །སྲུབ་སྟེ། འཆད་པ་ལོས་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འདོད་པའི་
 དོན་ལ་ཉན་པ་ལོ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བསམས་ནས་སྐྱ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དེའི་སྲིད་རྒྱུ། །ཀྱང་ནི་དེ་མིན་སྟོང་
 བར་མ་ཟད་དེར་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་བཤམ། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་
 གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱ་འདི་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་པ་མིན་ཏེ་ཡོད་པས་སྐྱ་དགོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩེ་བྲག་པ་
 ཚོས་ཅན། སྤྱིའི་འཇུག་ཡུལ་རིགས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་གཞན་
 རྣམ་པར་བཅད་ནས་འདོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་
 བས་འདོད་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོང་ལ་བར་དེར་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞེ་གྲ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་
 སྲིད་རྒྱུ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་བཤད། །རོ་ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་གཞན་དགག། །རོ་ཤེས་
 རྒྱ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་ལོ་ནི། སྤྱི་གཅིག་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། རུམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་གཅིག་མེད་པའི་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་རོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བ་འཐད་དེ།
 རྩེ་བ་རྒྱ་སྟོར་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་དོན་རྩེ་བ་རྩེ་བ་སྤྱི་སྟེ་བ་གསེར་བུམ་
 སོགས་གཞན་མཐོང་ཡང་རྒྱ་སྟོར་བ་དང་བུམ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་ལས་གཞན་འབྲས་བུ་དེ་དག་མི་བྱེད་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྐྱ་སྟེ་ནང་གི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་སྤྱི་
 སྤྱི་སྟེ་བ་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། སྤྱི་རྒྱུ་རོ་ཤེས་སྟོ་ཡི་
 རྒྱུ་ལ་མི་འཐད། །སྤྱི་ཡིས་གོགས་བྲལ་གསལ་བ་

༩༡༽

རྒྱུ་རྩེ་ལ་ལྟོས་པའི་དུ་མ་རྒྱུ་རྩེ་ལ་ལྟོས་སྤྱི་ཡང་རྒྱུ་རྩེ་ལ་ལྟོས་པའོ། །དང་པོ་
ལོ། གཞན་སྤྱི་ལས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པ་ལས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་ཤི་མེས་ཚན། གསལ་བ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་ལོ་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སློབ་ཡོད་
པའི་སྤྱི་རྩོམ་ལོ། །འི་ལྷན་པ་སྤྱི་ལོ་ལོ་མེས་ཚན། ཉིན་ལྷན་པ་ཤི་ཅམ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐལ། སྤྱི་ཁོ་ན་གཟུང་
དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། འདོད་པ་གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་
སྤྱི་ལོ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལས་ཡང་ལོ་སྤྱི་ལོ་
ཤེས་པ་དེ་ཡི་མེ་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ། དེ་ཡང་འདོད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
འདོད་པ་ལས་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་དང་ལྷན་པའི་འབྲེལ་བར་དེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱི་ལོ། བསལ་བ་
ལས་སྤྱི་ལོ་ལོ། །གཉིས་པ་ལོ་གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་གོགས་བྱས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་ལོ་
ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
གཅིག་མེས་ཚན། དེ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་སྟེ་སེལ་བར་ཐལ། ཐ་དད་མ་བསལ་ན་
ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ལོ་
འདོད་པ་ལས་སྤྱི་ལོ་
སྤྱི་དང་བྲལ་བའི་དུ་མས་སྤྱི་སློབ་ལོ་བསྤྱི་ལོ་

༼༥༽

ཐ་དད་མིན་པ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ཅེ་ན། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་ཚན་ཅན། བྱིད་བསྐྱེད་པ་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལུས་
 བ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བྱིད་སྦྱོང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྱི་དུ། འདོད་ན་སྤྱི་སློབ་ཚན་ཅན། བྱིད་དེ་ཡིས་གསལ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གསལ་བ་ལ་བྱིད་བསྐྱེད་པའི་ལུས་བ་མེད་པའི་སྤྱི་དུ། གལ་ཏེ་ཐལ་བ་དང་སོ་མ་དེས་ཏེ། རི་ལྷུང་སློབ་སོ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དེ་ལས་མིག་ཤེས་སྤྱི་བས་སློབ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྤྱི་བའི་ལུས་བ་མེད་པར་མི་
 འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གཅིག་ལ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ལུས་བ་ཡོད་པས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་
 ལུས་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སློབ་སོགས་ཚོས་ཅན། བྱིད་རྣམས་ཚོགས་པ་
 ལའང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་བ་འགྱུར་སྟེ། བྱིད་རྣམས་དེ་དེས་ཀྱང་རང་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་བ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྤྱི་དུ། གསལ་བ་ལ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱང་བ་དང་
 ཚོགས་པ་རི་ལྷུང་ཡང་ནི་སྤྱི་སློབ་སྦྱོང་པ་ལ་ལུས་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྷུང་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་སོ་བ་མེད་ན་སྤྱི་
 སློབ་སྦྱོང་མི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་དུ། ཏྲགས་ཁས། བཞི་བ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་དེས་
 སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པར་ལུས་བ་སྤྱི་འབའ་ཞེ་གཅིག་གིས་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་གསལ་བ་སྤྱི་སློབ་སྦྱོང་པ་
 ལ་ལུས་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྷུང་ན་ཡང་སྤྱི་སློབ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐན་
 འདོགས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་གཅིག་སོ་དེ་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་སྤྱི་དུ། གཞན་ཡང་སྤྱི་འདི་ཚོས་ཅན།
 གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བས་ཐན་འདོགས་པའི་སྤྱི་དུ་ཏྲགས་གཉིས་

༩༥༣༽

ཀ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། སུ་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི་
 གལ་ཏེ་སྤྱི་སློ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ཐ་དད་བ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་མིན་བ་
 གཅིག་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་སློ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དེ་ཡི་གསལ་བ་རྣམས་སྤང་བ་ཐ་དད་དེ། གསལ་བ་
 དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཐ་དད་བ་སློས་
 གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲ་གཟུང་བྱུང་བལ། སྤྱི་འཛིན་གྱིས་མཚུངས་པར་འཛིན་ན་ནི་སྤྱི་
 འཛིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྤྱི་དང་གསལ་བ་དུ་མ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པའོ་
 སྤྱི་དུ་འཛིན་ཅིང་མཚུངས་འཛིན་གྱི་རྒྱ་སྤྱི་དང་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་འཛིན་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 མཚུངས་འཛིན་གྱི་སློ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དང་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་འབྲས་
 བྱ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པར་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་
 བ་མི་འཐད་དེ། གསེར་བུམ་སོགས་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་དབང་སློ་དེ་ཡང་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་
 གྱི་མིག་སློ་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། རོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སེལ་ངོར་རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་
 གྱི་སློ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སློ་རི་རྒྱར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། བུམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རོན་ལ་ཐ་
 དད་ཡིན་ཀྱང་སེལ་ངོར་རིགས་ཐ་མི་དད་དེ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སློ་རིགས་གཅིག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་
 མཚུངས་པ་ཡིས་སོ། །འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཉིད་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། བྱོད་
 གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དེ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་དང་བྲལ་བར་སྤང་

༩༥༥༥

རོན་དེ་བྱེད་པ་མིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཤིང་གི་རོན་དེ་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ཅན་དང་། ཤིང་གི་དངོས་
 བོ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་བོ་ཅམ་གྱི་ས་བོན་ཉེ་རྒྱ་ཅན་དང་། རང་ལ་སྤང་བ་ཤིང་གི་རོན་དུ་མེད་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཅིའི་སྲིད་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་ཚུལ་ཅན། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཉེ། ཤིང་
 གི་རོན་དེ་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སྲི་རོལ་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད།
 གསུམ་པ་དེ་ལ་གཞན་སྤེའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་ས་པ་པན་རྩོད་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། །བཅད་བྱ་
 མེད་ལ་སེལ་འཇུག་མེད་པ་སྤང་། །ལྗོག་པ་དངོས་བོར་ཡོད་མེད་བརྟག་ས་པ་སྤང་། །གཞི་མ་སྤུན་མི་སྲིད་འགྱུར་
 བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྤྲུས་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེ་ཉིད་མགོ་མཚུངས་རིག་ས་
 བས་དགག། །དངོས་བོའི་ལན་གྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད། །སྤྲ་ཀུན་ངེས་བཟུང་ཅན་དུ་བྱུབ་པའོ། །དང་བོ་ནི། རྟོག་པས་
 ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གང་ཡང་བསྐྱབ་པས་མི་འཛིན་པར་སེལ་བ་ཁོ་ནས་འཛིན་ན། རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རྩོད་གྱིས་
 ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག་རྟོག་ས་པ་པན་རྩོད་བརྟེན་པ་སྟེ་པན་རྩོད་གཅིག་འཛིན་པ་ལ་ངེས་པར་
 གཞན་དེ་འཛིན་པ་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཐལ། རྩོད་གྱིས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྤོག་པ་སྟེ་ཤིང་མ་ཡིན་བསལ་བ་
 ཡིས་ཤིང་གི་རོན་འཛིན་དགོས་ཤིང་། ཤིང་མིན་ཡང་ཤིང་བསལ་བའི་སྤོན་ས་ངེས་དགོས་པའི་སྲིད་ནའོ། །འབྲ་
 བ་ཡོད་དེ། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་མ་བཟུང་བར་དེ་དག་སེལ་མི་རུས་པས་སོ། །འདོད་ན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ཤིང་
 དང་ཤིང་མིན་གཅིག་འཛིན་པ་སྤོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་རྟོག་ས་

༩༥༩

བ་སུ་ཚུལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིར་ན་ཤིང་མིན་བསལ་བའི་སེལ་བ་ལ་སྐྱབ་བརྟེན་བཏགས་པ་མི་སྤྱིད་
 གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གཞུང་ལུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་
 སྤྱོད། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེལ་བས་བརྟེན་སྐྱུར་བ་ལ་རྟོགས་པ་སུ་ཚུལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་འགོད་པ་དེ་དག་གི་ནི་
 ལྟར་ན་ཡང་ཤིང་གི་བརྟེན་འདོགས་པ་ལ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་འོན་ཏེ་མིན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཅོད་དོ་
 ཞེན་ཤིང་བརྟེན་པའི་སྤྱིས་བྱ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་བརྟེན་དུས་ན་ཤིང་མིན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ།
 ཤིང་གི་བརྟེན་དུས་ན་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་ན་སྟེ་མེད་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས། ཉགས་ནི་ད་གཞོན་ཤིང་དེ་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཤིང་གི་བརྟེན་དོན་དུ་གཉེར་ཤིང་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་བརྟེན་
 ལས་ཤིང་མིན་དེ་དག་བརྟེན་བྱུང་མི་སེལ་བར་ཐལ། ཤིང་གི་བརྟེན་དུས་ན་ཤིང་མ་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར།
 ཉགས་འབྲེལ་ཁས། འདོད་ནི། ཤིང་མིན་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་སྐྱབ་ལས་སྤྱིས་ཤིང་ལ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
 འཇུག་པ་རྣམས་ཁྱོད་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེས་ཁྱོད་
 མ་བསལ་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་ཤ་བ་སོགས་ཤིང་གི་བརྟེན་ཡུལ་དུ་མ་བསལ་བས་བརྟེན་ལས་དེ་
 སྤངས་ནས་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་པ་ན་སྐྱུར་གཞན་ཤིང་མིན་བཀག་ནས་མི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་
 པ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་མདུན་ན་གནས་པའི་ཤ་བ་སྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་
 བས་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ལ་བརྟེན་པ་དེས་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བརྟེན་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་དེ་
 ལས་སྤྱིས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྤྱི་དེའམ་དེ་

།།།

དང་ལྷན་པའི་གསལ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་སྲིད་པའི་ཚུན་བརྟེན་པའམ་ཤིང་མིན་ལ་འཇུག་སྲིད་པར་ཐལ་
བའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྟེ་ལྷན་པ་དེ་ལ་འདང་ཡལ་འདབ་ཅན་འདི་འདའི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྷན་ལྷན་གཅོད་དམ།
འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལྷན་ལྷན་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟོག་དུ། དང་པོ་ལྷན་པ་ཐ་སྟོན་གྱི་ཚེ་ཤིང་གི་སྐྱ་
ལས་ཤིང་མིན་སྤངས་ནས་ནི་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བརྟེན་ལྷན་པ་ཤིང་བརྟེན་པ་ཤིང་མིན་མ་བསལ་བའི་སྲིད་ཞེས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ལྷན་པ་ཤིང་མིན་བསལ་ནས་ཤིང་བརྟོག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྷན་པ་ཤིང་མིན་མི་བསལ་བར་
ཐལ། ཤིང་མིན་མི་ཤེས་པའི་སྲིད་ཉེ། ཤིང་མི་ཤེས་པའི་སྲིད་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་
ནི། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གྱི་གསལ་བ་རྟོགས་ལ་ཤིང་སྲིད་དོས་པོ་བ་ཡོད་མེད་སོ་སོར་མཐོང་བས་བརྟེན་དུས་
འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྟོག་པས་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཤིང་མིན་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད་མེད་ལ་སྲིད་ལ་བརྟེན་གྱིས་
བསལ་བསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་གྱིས་པར་ཡང་འགྱུར་ཉེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་སོ། །སེལ་བ་སྐྱ་བ་
ལ་དེ་དང་མི་མཚུངས་ཉེ། སྲིད་དོས་པོར་མེད་ཅིང་བརྟེན་དུས་ཀྱི་དོན་འགག་པས་ཐ་སྟོན་དུས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་
པར་ཐལ་བའི་སྲིད་ལོ་ཞེ་ན། དེད་ལྷན་པ་ཡང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་རྟོགས་ཤིགས་གཅིག་ཏུ་
རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་སོ་ཚོས་ཅན། རྟོན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་
ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གྱི་གསལ་བ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་ཤིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུ་དོན་
འག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་དང་། གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དོན་དོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་བརྟེན་ལ་
མ་སྟོས་པར་བདག་ཉིད་

༩༥༩

གྱིས་ཐ་དང་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སློབ་ཤིང་བཅའི་སྤོངས་དུ་ཡང་སྐྱེ་སྤེལ་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་གཅིག་དུ་
 ཉོགས་པའི་སློབ་ཤིང་ལ་མི་ཡོད་པས་ཉེ་སྐབས་འདི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་དེ་སློབ་ཤིང་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་
 ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་། སློབ་ཤིང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་མིན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བུལ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་
 རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འབྲ་བར་ཡང་སྤང་ཞིང་ཞེན་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤིང་པ་སོགས་རྣམས་ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དང་
 བར་མི་སྤོགས་གཅིག་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དང་བར་ཉོག་པ་ལ་སྤང་བའི་
 གཞན་སེལ་དེ་ལ་འདི་ཤིང་ངོ་ཞེས་བཅུ་སྟོར་སྤོང་ཉེ་དེ་ལྟར་སྤྱུར་བའི་སྤྱི་དེ་ལས་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་འདྲ་སློབ་
 སྤང་བའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྤང་ནས་ཉོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དུས་ཀྱི་སློབ་ཤིང་ཡང་སྤང་བ་ལ་སྤྱི་རོལ་
 ཏུ་འཇུག་པས་སྤང་དང་སྤྱིས་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་ཉོགས་པས་སྤྱི་མེད་ཅིང་བཅུ་དུས་ཀྱི་དོན་
 འགགས་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བཞི་བ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མི་ཚོས་
 ཅན། ཉན་པ་པོའི་སློབ་ཤིང་ཚོས་ཅན་གྱི་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ནས་ངེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་
 འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏང་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། ཉན་པ་པོ་དེ་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བཟུང་བའི་དོན་དུ་
 སྤོང་བའི་སྤྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་བཅད་བྱ་མེད་ལ་སེལ་འཇུག་མེད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཉེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
 སེལ་བས་འཇུག་ནའང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་སེལ་བས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་སློབ་ལུས་དུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱར་འགྱུར་ཞིང་མ་བྱས་ན་དེ་སེལ་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཚིག་གཞན་དང་འབྲེལ་

༩༥༽

བའི་ཐ་སྟོན་དུ་ནི་འདོག་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཅན། ཉན་པ་པོའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་པར་གཙོད་པ་
འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། རོན་བརྗོད་བྱེད་དུ་སྐྱར་བའི་ངག་གང་ཞིག ཉན་པ་པོའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་གཙོད་པ་ལས་
གཞན་དུ་མི་གཙོད་ན་རོན་རྗོད་བྱེད་དུ་སྐྱར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ལྟོག་
པ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་སྤང་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལྟོག་པ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། །དེ་ལ་ལྟར་གི་སྐྱབ་
བྱེད་འགོད། །ལྟར་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། །དེས་ན་ལྟོག་པ་དངོས་པོར་མེད། །སྐྱེ་རྟགས་སྤྱི་མ་དོན་མེད་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་འདོད་པའི་ལྟོག་པ་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་མཚུངས་ལ།
དངོས་པོར་མེད་ན་དེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ཀུས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། འིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་
འིང་གི་བྱེད་པར་ཤ་བ་སོགས་མཚུངས་པར་སྤང་བའི་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚན་འིང་གི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཅན་ལ། སྤྱི་རོལ་
འིང་དུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་འིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འགོད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོན་གཉེར་སྐྱེས་བུ་འིང་གང་
ཞིག་འིང་མ་ཡིན་གང་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་འིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམས་བརྗོད་ནས་འིང་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། གཉེས་པ་ནི་འིང་འདྲིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་རོལ་འིང་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་འིང་གི་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་
ཉིད་འིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བུ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མ་མདོར་རབ་ཏུ་བཤད་དེ། ཚད་མ་མདོར་གཞན་ལས་
ལྟོག་པ་ཡིས། དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། སྐྱས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྟོག་
པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱས་ནི་སྐྱེ་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་
བྱེད་ཅིང་རང་གི་དོན་བྱེད་པ་བརྗོད་དོ་ཞེས་པས་སོ། །

༼ ༡༠ ༽

ལུང་དང་སོའི་དོན་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས། ཤིང་གི་དངོས་སོའི་ཆ་ཤིང་འཛིན་ཉོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉོག་ས་
 སོ། །རྣམ་པ་ལ་ཤིང་གི་དངོས་སོའི་ཆར་ཅིའི་སྲིད་འཛིན་ཅེ་ན། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས་འཛིན་
 ཅེས་པའོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེས་གཞན་སེལ་གྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཉོག་པ་ལ་སྤང་
 བའི་ཤིང་གི་དངོས་སོ་བཟོད་ཅེས་པ་སྟེ། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་རྣམས། །ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །ལུང་
 གསུམ་པའི་དོན་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་ལ་ལུང་དང་སོའི་དོན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཉོག་པ་
 ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ལའང་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་ངོ་སོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ལྷོག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་སོ་བཟོད་ན། སྲི་ལྡན་སྲིའི་
 ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལྷོག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཤིང་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་ལས་ཉོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཤིང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉོག་ས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་
 ལས་ལྷོག་པ་ཉོག་ས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་སྲིད་ལོ། །ཤིང་གི་གཟུགས་བརྟན་
 དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པའི་སྲི་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་སྐྱེ་ལས་ཉོག་ས་
 པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སྲི་དོན་གཞན་འགའ་ཡང་ཚོད་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱེད་ཚོས་སུ་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །ལུང་
 གསུམ་པའི་དོན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཤིང་མིན་སེལ་བ་དང་། ཤིང་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དོན་
 གཞན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཤིང་མིན་སེལ་བའི་སྲིད་ལོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་
 སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་སྐྱབ་པ་དང་ཤིང་མིན་སེལ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་པ་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་སྐྱབ་

༩༡༽

བ་ཉིད་ཤིང་མིན་བསལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གཉིས་སམ་ཚུན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །བཞི་བ་ནི། སྐྱའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོག་པ་འདི་དོན་དམ་
 བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པ་འདི་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་སྲི་རོལ་གྱི་དངོས་པོར་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་སྐོ་
 ཡིས་བསྐྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མེད་
 བ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་དེ་ཤིང་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་ཤིང་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བ་
 ལ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཤིང་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། སྲི་མ་ལྟར་ན་ཤིང་པ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པ་
 དེ་ཤིང་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་ཀའང་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤིང་པ་དང་པ་ལ་ཤིང་པའི་ཤིང་
 མིན་འདི་ལས་ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །སྐྱ་བ་ནི། རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྐྱ་ཡིས་
 བརྗོད་ན་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་ཤིང་མི་རྟོག་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་
 ཚིགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་འཇིག་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་པའི་
 ཚེ་མི་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་འཇིག་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཚེས་ཅན།
 རྟོད་ལ་རྟོག་པོར་འབྲེས་པར་སྐྱང་བའི་དོན་རྟོག་པ་གཅིག་གཅོད་པ་ན་ཤིང་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་སྐྱས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
 པའི་རྟོགས་ནི་གཅིག་སུ་ཡིས་དེ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་དེ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ།
 རྟོད་དེ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་

༼ ༡༣ ༽

སྐྱུ་ས་བཅད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་བཟོད་བྱ་ཅིའང་མེད་པའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། རང་མཚན་སྐྱུ་ཡིས་
 དངོས་སུ་བཟོད་ན། རང་མཚན་གང་གིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་མཚན་དེའི་ཚོས་མ་ལུས་བར་ནི་རྟོགས་
 བར་འགྱུར་བ་ནི། རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མི་རྟོག་པ་སོགས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྣམས་པ་ལས་ཡིན་
 པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་ཤིང་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱུ་དང་ཤིང་མི་རྟོག་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱུ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའམ་
 དགོས་པ་དུ་མ་ཅན་དང་རྟེན་ཚོས་ཅན་གཅིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་སྟེང་གི་སེལ་བའི་ཆ་དུ་མ་བཟོད་པ་
 ཡིན་པ་དེ་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད་རྟོ། །འགས། སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ཤེས་པ་དང་
 འབྲས་བུ་དངོས་པོ་དེ་བཟོད་པ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་གྱིས་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཐོབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད་གང་གི་ཆེ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་
 དང་འབྲས་བུ་རང་རིག་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ནི་སྲིད་རྟོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏོ། །དེ་ནི་
 སྲིད་རྟོ་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་སྲིད་རྟོ་གྱི་སྲིད་ཞེས་བྱ་བར་སྤང་བས་ན་སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ས་པའི་སྐྱོ་ལ་སྤང་
 པའི་སྲིད་སྐྱུའི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲིད། །རང་རིག་ཉིད་ལ་རྟོག་མི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ། །བཞི་
 པ་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སྐྱོང་བ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་ན་ལྷན་ལ་སྐྱོན་སོ་
 ལྷ་བུའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཀྱང་སེལ་རོར་གཞི་མ་ཐུན་འཐད་དེ།
 གང་གི་ཆེ་སྐྱོན་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་སྐྱོ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྐྱོག་

༼༤༩༽

བ་གཅིག་མེ་ཉོག་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ན་གཞན་ལྟུང་ལའི་སྟོག་པ་མི་སྟོང་ཞིང་མི་སྐྱབ་པར་གནས། ལྟུང་ལ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་ཀྱང་དེ་ལྟ་གནས་པའི་ཚེ་སྟོན་པོ་དང་ལྟུང་ལ་དེས་ནི་མེ་ཉོག་དེར་བྱུང་པའི་ཚོས་ཅན་གཅིག་ལྟུང་
 ལྟུང་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་སྟོང་འོ་སོར་བྱས་ནས་སྟོན་པོ་དང་ལྟུང་ལ་འདི་གཞི་མ་སྐྱབ་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 པའི་སྲིད་རྟོ། །བཞི་པ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་ནི། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་ལུས་མིན་རྣམ་
 པར་གཙོད་པ་སྐྱས་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ན་བྱོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་དེ་ལ་རེག་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་དེ།
 ལུས་མིན་རྣམ་པར་གཙོད་པ་དེ་ནི་བྱོད་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྐྱི་
 དངོས་པོ་བ་གཅིག་ནི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱེད་ན་བྱོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་དེ་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་ལ་སྐྱི་དངོས་པོ་
 བ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་སྟོ་ལ་སྐྱང་དུ་རུང་བ་ལས་སྐྱང་བ་མིན་པའི་སྲིད། ལུས་སྟེ། གང་དང་གང་སྐྱང་རུང་མ་
 དམིགས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ངེས་པ་སྟེ་བྱུང་པའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱི་ལ་འཇུག་
 པར་བསྐྱབ་པ་ནི་གཞན་སེལ་དང་སྐྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པའི་བྱོད་པར་བསྐྱབ་ཟེན་པ་དེའི་སྲིད་གཞན་སེལ་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྣམས་དང་ནི་རྟོག་པའི་སྟོ་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཅན། སྐྱི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་ཏེ།
 སྐྱིའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞེས། སྐྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་བྱོད་དེ་དག་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དངོས་ཡུལ་
 སེལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། དོན་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་འཇུག་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་ན་གཞི་མ་སྐྱབ་དང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་སྲིད། སྐྱི་
 གཞན་ལ་འཇུག་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མི་

༩༩༽

སྲིད། དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དབྱེད། སྲི་གཅིག་མེད་ལ་ཚོད་པ་སྲོང་བ་དང་བཞིར་བྱས་ནས།
དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་གཅིག་འཇུག། །ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སོ་གཅིག་ནི་བརྗོད་བྱེད་
མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་གྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི།
གལ་ཏེ་སྲོག་པ་སྤངས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་
གཅིག་འཇུག། །ཞེས་པ་གཞུང་གོང་མའི་འཇུག་ཡིན་གྱི་འོག་མའི་མགོ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དངོས་སོའི་ངོ་
སོ་གཅིག་ཉིད་གྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྲི་གསལ་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་གཞན་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་
ཡིན་གྱི། སྲི་གཞན་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། །ཁ་ཅིག་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདར་
བཏགས་སྟོན། །ཅེས་པ་མན་ཆད་ལ་སྐྱའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དངོས་སོའི་ཡུལ་
ཅན་སེལ་བས་འཇུག་པ་དང་། མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སེལ་བས་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་སྲེ་བ་དང་། འདིར་ཡང་སྲི་དང་
སེལ་བའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱ་ལས་བརྗོད་བྱ་འཕྲོ་མི་འཕྲོ་བ་ཀྱི་བྱེད་པར། སྲི་དང་གཞི་མ་ཐུན་བྱང་མི་
བྱང་གི་བྱེད་པར། སྲིའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྐྱ་ནི་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་
ན། །ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སོ་གཅིག་ནི་བརྗོད་བྱེད་མིན། །ཅེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི།
དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་གྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་སྲིད་
གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་སྐྱོན་གཉིས་ཀའི་མཇུག་སྲིད་ཡིན་གྱི་སྐྱའི་འཇུག་ཚུལ་ཁོ་
ན་སྟོན་བྱེད་མིན་པའི་

༼༥༽

སྐྱིད་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་སྐྱིད། །ཞེས་སོགས་སྐྱིད་གསལ་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་བཅད་ནས་
 སྐྱིད་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྐྱིད་དང་། དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་སྐྱིད། །ཞེས་བ་ཡན་ཆད་ཡུལ་
 ཅན་སྐྱོད་ག་གི་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་དགོས་པའི་སྐྱིད་དོ། །ཁ་ཅིག་དངོས་
 པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་སྐྱིད། །ཞེས་བ་མན་ཆད་གཞུང་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་སྐྱིད་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་བསྟན་བ་ལ་
 ཚོད་བ་སྤོང་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚིག་རྒྱུ་དང་བོ་དུག་བོས་སྐྱིད་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་
 རིགས་བ་བསྟན་ནས་ཚོད་སྤོང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྐྱིད་དོ། །གཉིས་བ་དོན་དངོས་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱིད་དངོས་རྣམ་
 བར་བཏགས་ནས་དགག་། །སེལ་བའི་སྐྱིད་ལ་མཚུངས་བ་སྤང་། །སྐྱིད་དངོས་མེད་ཀྱང་སྐྱོད་གཅིག་འཐད། །སྐྱིད་དངོས་
 སྤྱི་བའི་ཚོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བརྗོད་བྱེད་མིན། །སྤོང་ལ་སྤང་མིན་ཅེས་དང་། དངོས་
 ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་སྐྱིད། །ཞེས་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱིད་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ཅིང་དེ་བརྗོད་བྱེད་སྤོང་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་སྐྱིད་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱིད་གསལ་རྗེས་གཅིག་དང་གཞན་གང་ཡིན། དང་བོ་སྤྱད་ན་སྐྱིད་དང་གསལ་བ་
 ཚོས་ཅན། འོ་བོའམ་རྣམ་བ་ཐ་དད་དུ་སྤོང་ལ་གང་ལས་སྤང་སྟེ་མི་སྤང་བར་ཐལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྐྱིད། བྱེད་བ་ནི་སྐྱོད་སྐྱབ་བས་འཇུག་པར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ཡང་དཀར་ཟལ་ཚོས་ཅན། བྱེད་
 སྤྱད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་མི་འགོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་སྐྱིད་དང་རྗེས་གཅིག་དང་དཀར་ཟལ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པའི་སྐྱིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དཀར་ཟལ་གཅིག་ནི་ནག་སྤྱད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་སྤོང་གི་དོན་གཅིག་སྤོང་
 ཡུལ་ཅན་མིན་

༼ ༥༩ ༽

བའི་སྲིད་རྡོ། །བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། །སྲི་གསལ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། །ལྷུངས་ལ་ཚོས་ཅན། །སྲིད་དང་སྲོན་པོ་
ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མ་སྟུན་པའི་ཐ་སྟོན་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། །སྲིད་སྲོན་པོ་
ལས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། །དེ་སྟུང་དབྱུང་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྲིད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
གསལ་བ་ཀྱུན་ལ་ཚོས་ཅན། །སྲི་མེད་པ་དང་། །གཞི་མ་སྟུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དེ་དག་
མེད་དེ། །སེལ་རྡོར་རིགས་མི་མ་སྟུན་ལས་སྟོག་པ་དེ་སྲིད་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། །འབྲས་བུ་
གཅིག་པས་སྐྱ་གཅིག་འཇུག། །སྲི་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དགག། །འབྲས་བུ་གཅིག་ཚུལ་གཏན་ལ་
དབབ། །སྐྱ་གཅིག་འཇུག་ཚུལ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྲི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཅིང་སེལ་བའི་སྲི་སྐྱོ་
བཏགས་ཡིན་ན། །གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །བ་ལང་དེའི་འབྲས་བུ་
བཞོ་རྗོ་སོགས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྲིད་དུ་སྲི་མེད་པའི་བ་ལང་ཐ་དད་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་དག་ལ་
བད་མི་རྒྱན་པོས་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་བདར་བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། །སྲི་དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་
ཡིན་ཏེ། །བ་ལང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ལས་སྟོག་པར་མཚུངས་པ་ཡིས་སེལ་བ་ཅམ་གྱི་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་
ཡིན་པའི་སྲིད། །ཅིའི་སྲིད་དུ་མ་ལ་སྐྱ་མི་འབྲ་བ་རེ་རེ་བདར་མི་བྱེད་པར་སྐྱ་གཅིག་གིས་བདར་བྱས་ཞེ་ན། །བ་
ལང་གི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་དག་ཚོས་ཅན། །སྐྱ་མི་འབྲ་བ་རེ་རེས་བདར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱ་ཐ་དད་པ་རེ་
རེ་དག་གིས་བསྟན་པ་ནི་དཀའ་བ་དང་། །མི་རུས་པ་དང་། །རུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྲིད་རྡོ། །གཉིས་པ་ནི།
བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཚོས་ཅན། །སྲི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་

།།

ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གནས་པས་སྤྱི་
 དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བ་ལང་ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་དོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བ་ལང་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མིན་
 པའི་སྤྱིར་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་བ་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཅེ་ན། བ་ལང་ཁྲ་བོ་དང་སེར་སྐྱ་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། སེལ་དོར་འབྲས་བུ་གཅིག་པར་བརྗོད་དུ་བྱུང་སྟེ། བ་ལང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། དེས་ན་བ་གསལ་ཀུན་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ཞེས་པའི་
 རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་འཇུག་མི་འཇུག་ཐ་དད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་
 པའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་སྟེ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བ་གསལ་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་
 འདོད་ན་ཡང་བ་ལང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་
 མེད་པ་དེའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པས་དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་
 པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། མིག་དང་། ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 གཅིག་འཇུག་པའི་སྤྱིར། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན་མིག་སོགས་དེའི་དོ་བོ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལས་ནི་ཐ་དད་མེད་དུ་ཟེན་
 བ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་པའི་བདུ་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། གང་གི་སྤྱིར་ཏེ་གང་གི་ཚེ་ན་བྱུང་བར་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་
 པ་དེའི་རྒྱར་སྤྱིར་སྟོན་དགོས་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བའི་དུས་འགའ་

{ ११ }

ཞེས་གི་ཚེ་དུས་ཅིག་ཚར་དུ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ཀུན་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་ནི་རིགས་གཉེར་དུ། ཐ་
 དད་རྣམས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི། །བྱ་བ་སྤོགས་ཅིག་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་སྤྱི་དངོས་སྐྱོ་
 བའི་ཚེད་བ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་སྐྱོ་གཅིག་འཇུག་བ་དགག། །སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་
 འབྲས་བུ་གཅིག་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་བ་བརྗོད། སུན་འབྲིན་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པས་དུ་མ་ལ་སྐྱོ་གཅིག་འཇུག་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པའི་སྤྱིར་ན།
 བ་ལང་གི་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལའང་བ་ལང་ཞེས་པའི་མཉམ་བ་སྟེ་སྐྱོ་གཅིག་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་བ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། གཅིག་གནས་བ་ཡི་རྟགས་མ་གྲུབ། །མཉམ་བ་འཇུག་པའི་བྱུང་བ་མེད། །ཐ་དད་མཚུངས་ཡང་བྱུང་
 བར་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །གནས་བ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བརྟགས་ནས་སྐྱོ་ཅིག་དགག། །བརྟགས་དོན་མཐའ་གཉིས་སོ་
 སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་གནས་བ་དེ་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་བརྟེན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་གནས་བ་ཡིན་ནམ། གསལ་བ་དུ་མས་སྤྱི་གཅིག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་གནས་བ་
 ཡིན་བརྟགས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་འོག་ནས་སོ་སོར་འཆད་དོ། །གཉིས་བ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་བ་དགག། །གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གོང་དུ་བརྟགས་པའི་དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱི་རྟག་པའི་རྟེན་

༼༡༩༽

མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྟག་པ་དེ་ལ་མན་འདོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཁར་གཞོང་གིས་རྒྱ་ཕྱག་
 ལ་མན་མི་འདོགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། འཁར་གཞོང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཕྱག་དང་ཚུ་ལ་སོགས་
 བ་ལའང་ཚོས་ཅན། འཁར་གཞོང་གིས་མན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་འཁར་གཞོང་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁར་
 གཞོང་མེད་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྱང་བའི་ཚུ་ལ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ག། རང་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ཡུལ་མཚུངས་བས་
 ཉེར་ལེན་དེའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་བསྐྱེད་པ་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་བས་བྱས་པའི་སྤྱིར། གསལ་བ་དང་སྤྱི་ལའང་
 མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན། སྤྱི་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དང་ཡུལ་མཚུངས་བར་གནས་པ་གསལ་བས་
 བསྐྱེད་པ་དེའང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བའི་སྤྱི་སྲུང་མེད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བས་གནས་པར་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དེ་མེད་ན་ཡང་གནས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བས་
 གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གསལ་བས་བྱས་པའི་གནས་པ་རང་དང་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་བརྟགས་ན་གསལ་བས་གནས་པ་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་
 བ་གསལ་བ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་གནས་པར་མ་བྱས་པར་ཐལ། སྤྱི་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་གནས་པ་བྱས་པའི་སྤྱིར།
 ཐ་དད་མིན་ན་སྤྱི་གནས་པ་ཚོས་ཅན། གསལ་བས་མ་བྱས་པར་ཐལ། གསལ་བས་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་དང་རྗེས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དཔེ་མ་གྲུབ། །གྲུབ་ཀྱང་རིགས་དང་ལྡན་
 མི་འགྲུབ་བའོ། །

༩༥༽

དང་པོ་ནི། བོད་དུ་བཏུགས་པའི་གཉེས་པ་ལྟར་ན། སྤྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་རྒྱ་ལྷན་པའི་ཡིན་དགོས་ཏེ།
 གསལ་བྱ་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་རུང་པའི་དོན་དུ་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོར་
 ལྷོས་ནས་རང་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བྱ་ཡིན་ལ་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་
 རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པོ་གསལ་བྱེད་དེ་ཡང་གསལ་བྱ་དེའི་རྒྱར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །གཏན་ཚིགས་བྱུབ་སྟེ།
 གསལ་བྱ་བུམ་སོགས་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ལ་མ་ལྷོས་པར་སྤྱོད་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་
 རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དེ་ལ་དངོས་སུ་ལྷོས་པ་མི་རུང་
 བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལས་གསལ་བྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་
 ཐལ། གསལ་བས་པན་བཏུགས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཀུས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར།
 གལ་ཏེ་མ་ཁྲབ་སྟེ། གསལ་བ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་དེ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཀུས་སུ་འདུ་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དེ་སྤྱི་འཛིན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ཚོས་
 ཅན། མིག་སྤྱན་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་པན་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ལས་དབང་པོ་དེ་སྤྱི་འཛིན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་དག་ལ། དབང་པོས་སྤྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་
 གསལ་བྱི་ཐ་དང་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རིགས་དང་ལྡན་པའམ་གནས་པར་འདོད་ན་སྤྱོད་མ་དང་ལ་སོགས་པ་དབང་ཡིད་ནི་ཚོས་ཅན།
 བ་སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའམ་གནས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་དག་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བྱེད་

༼༩༽

གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གནས་པ་ཉིད་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་སྤྱི་སློ་མེད་པར་
 ཐལ། །ཐལ་བའི་གཏུན་ཚིགས་གཞན་ལ་གྲུབ། །མ་གྲུབ་པ་ཡི་གཞན་ལན་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་
 གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་ནམ་གངས་ཅན་པ་གང་དག་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྤར་མེད་གསལ་བྱུང་གི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། བ་སྤྱི་
 གནས་པའི་སློ་ནས་སྤྱི་ཡི་སློ་གོས་ཇི་ལྟར་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། གཅིག་བ་གསལ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་
 བའི་བ་སྤྱི་ནི་གཞན་ཁྱོད་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གངས་
 ཅན་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་དོན་དམ་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལས་
 གཞན་ཉིད་མིན་ན་སྟེ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། རྩེ་བྲག་པ་ལྟར་སྤྱི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་
 ཚོས་ཅན། དོན་གཞན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་མེད་པར་ཐལ། དོན་གཞན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་སྲིད་
 ཏེ། ཁྱོད་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་མི་འགོ། གསལ་བ་སྤྱི་མ་སྤྱེས་པ་དེ་ན་ཁྱོད་ཡོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། ཁྱོད་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 སྲིད་ལོ། །གཏུན་ཚིགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་དེ་རྟེན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་འདོད་པའི་སྲིད་ལོ། །དེས་ན་
 གསལ་བ་སྤྱི་བྱུང་བ་དང་སྤྱི་སྤྱུང་བ་ལ་སྤྱི་གཅིག་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཀྱེ་མ་ཤོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
 ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་དགག།

༼ ༧༩ ༽

གསལ་བའི་བར་ནི་སྤྱི་ཡོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་རྟོན་པ་གཞེགས་ཟན་གྱིས་སྤྱི་གཅིག་གཡོ་བ་
 མེད་པ། ཚ་མེད་པ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་སྤང་རུང་དུ་འདོད་ལ། དེའི་སློབ་མ་ལེ་ཐ་རས་རྟེན་མིན་
 སྤྱིར་ཞེས་པ་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དེ་སྤྱི་མ་ལ་
 རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། གཞན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་
 ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གནས་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་། གསལ་བ་སྤྱི་མ་
 ཡོད་པ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་གསལ་བ་གསར་དུ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་དེ་གནས་ན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱི་ཡོད་པ་དེ་
 འེན་དུ་རིགས་པར་ལྡན་ཡང་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལས་མི་གཡོ་ཡང་སྤྱི་མ་
 ལ་ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུལ་གང་ན་གསལ་བ་གསར་བྱང་གི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་བའི་དུལ་དེར་ནི་
 སྤྱི་དེ་འབྲེལ་བའང་མ་ཡིན་ལ་སྤྱིས་ཀྱི་དེ་དག་གི་དུལ་ཅན་ཏེ་དེ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་ལ་ཁྲབ་པ་དེ་ནི་
 ཚོས་ཅན། ཅི་གའོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་རིགས་པ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ལེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། རྟེན་མིན་སྤྱིར་
 ཞེས་པ་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་དུལ་ཀུན་ན་རིགས་ཡོད་པས་གསལ་བ་གསལ་སྤྱིས་ལ་ཡང་སྤྱི་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར་འོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སློབས་ཀུན་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་
 པའི་སློབས་གཅིག་དུ་གསལ་བས་སྤོད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཉིད་གང་ཞིག་སློབས་ཀུན་ན་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར།
 གལ་ཏེ་སྤྱི་སློབས་ཀུན་ན་ཡོད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་དུ་མི་མཐོང་སྟེ། སྤྱི་མཐོང་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་
 ལ་སྟོས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་སྟོས་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་

༼༩༩༽

ལྷོས་ནས་གསལ་བྱེད་གསལ་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་གསལ་བྱ་སྤྱི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁས་སྐྱངས་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅིའི་སྤྱིར་ན་རྟོགས་ཚུལ་གོ་བསྐྱོག་པར་
 འདོད་དེ། ལྷོས་སྤྱི་བཟུང་ནས་གསལ་བ་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་འདིར་ནི་གསལ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་སྤྱི་
 རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཉམ་པ་འཇུག་པའི་བྱུང་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱུང་བ་མེད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད། །གཞན་གྱིས་སྤྱིས་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མ་ལ་སྐྱོ་གཅིག་འཇུག་ན་
 དེའི་རྒྱུར་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཐ་དང་མེད་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་གཅིག་མེད་པར་ཡང་སྤྱིས་བྱ་
 དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་དང་འདོན་པ་པོ་ཞེས་སོགས་སྐྱོ་གཅིག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། །འཆོད་ལས་མཉམ་པའི་རྒྱུར་མི་འཐད། འཆོད་སྤྱི་མཉམ་པའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིས་
 བྱ་དེ་རྣམས་གྱིས་འཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཅིག་སྐྱོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཅོལ་ཞེ་ན། སྤྱིས་བྱ་སོ་སོས་བྱས་
 པའི་ལས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་མཆོན་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དང་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 བའོ། །ལས་གྱི་རང་མཆོན་དུ་མ་ཡིན་ཡང་ལས་གྱི་རིགས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཅོལ་ཞེ་ན། ལས་འདིའི་
 རིགས་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་བྱ་ལ་དངོས་
 སུ་མ་འབྲེལ་བར་ལས་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་སྤྱིས་བྱ་ལས་གཞན་ལས་
 གྱི་བྱེད་པར་རྣམས་ལ་འཆོད་པ་ཞེས་མཉམ་

༼༩༩༽

བ་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་འཆོད་ལས་བཞོལ་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་
ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་འགགས་ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་
ཏེ་ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལ་འབྲེལ། ལས་ཀྱང་རྗེས་ལ་འབྲེལ་བས་ལས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ནས་རྗེས་ལ་འབྲེལ་
བའི་སྲིད་ན། རྗེས་སྐྱེས་བུ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྒོ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལས་བཞོལ་དུས་ན་ཚོས་
ཅན། ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ལས་ཞིག་ནས་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན་ལས་ཀྱི་སྐྱི་ཚོས་
ཅན། ལས་བཞོལ་དུས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱ་སྒོ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་
བརྒྱད་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །འབྲེལ་སྟེ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མིན་པ་ནི། དེ་ལ་སྐྱ་གཅིག་
འཇུག་པའི་རྒྱ་རིགས་པ་མིན་པའི་སྲིད་ཏེ། གལ་ཏེ་རིགས་ན་ཏེ་ཡང་བ་སྐྱང་ལ་སྐྱ་སྒོ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་སྲིད་ལོ། གལ་ཏེ་སྐྱར་བྱས་ཟིན་དང། སྲིས་བྱེད་འགྲུར་གྱི་ལས་ད་ལྟ་སྐྱ་སྒོའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
སྐྱར་དང་སྲིས་ཀྱི་ལས་ཚོས་ཅན། ད་ལྟ་ཤེས་བཟོད་དག་གི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ད་ལྟ་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །མ་
འབྲེལ་ལས་བཟོད་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ། མེད་ན་དེའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་
འབྲེལ་བའི་སྲིད་ལོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་དེ་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྒོ་གཅིག་
གི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལས་སོ་སོའི་རྣམས་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། དུ་མ་ལ་སྐྱ་སྒོ་གཅིག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྗེས་གཞན་དང་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱི་
གཅིག་ཡོད་པས་

༼༥༽

འཆོད་པ་པོ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་གཅིག་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཚོས་
ཅན། འཆོད་པའི་བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཉིད་དུ་འཆོད་པ་པོའི་སྐྱོ་གཅིག་འཇུག་པར་ཐལ། དེའི་
དུས་ན་འཆོད་པ་པོའི་སྐྱེ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ནི་སྤོང་གི་གཞུང་ལས་དོན་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཚོས་
ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ནི་འདིའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཁས་སྐྱོངས་
སོ། །གཞུང་དེ་ལས་འདས་ནས་དང་པོ་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ནི་རྗེས་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་དང་
འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་གི་དེ་དང་བྱུང་བར་མེད་པའི་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
རྗེས་ལ་སྐྱེ་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་ཡང་མི་གསལ་བས་དང་པོ་ནས་སྐྱོ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་
དེ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྗེས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ནས་
གསལ་བ་བཞིན་དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་མི་གསལ་ཏེ་འཆོད་པའི་བྱ་བས་ཐན་འདོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱེ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། རྗེས་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤོང་གིས་སྐྱེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱ་བ་སྟོས་པ་མེད་
བར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་འདི་ནི་རྐྱེན་གྱིས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་བྱུར་ཡོད་ན་ཡང་རྗེས་
ཚོས་ཅན། སྐྱེ་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྗེས་ཚོས་ཅན། ལས་ལ་སྟོས་ནས་
སྐྱེ་རྟགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ཐ་དད་མཚུངས་ཡང་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ནི། འཆོད་པ་པོ་དུ་མ་དང་བུམ་སྐྱེ་སོགས་སྐྱེ་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་
དད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་

༼ ༤༦ ༽

སྐྱོ་འཇུག་མི་འཇུག་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན། དེ་དག་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འཚོད་པ་པོའི་གཞན་
 སེལ་བའི་རིགས་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་འཚོད་པ་པོའི་སྐྱོ་གཅིག་
 རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། གཞན་བུམ་སྣམ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྐྱིད་སྐྱོ་དང་། ཤེས་
 པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱི་དངོས་དབང་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སེར་སྐྱ་པ་ཡི་འདོད་པ་བརྗོད། །དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེར་སྐྱ་པ་ན་
 རེ་གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་བ་སྤངས་པ་སྟེ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོའི་རྗེས་འགོ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 གཅིག་པ་གཞན་མེད་ན་གཅིག་ས་བོན་ཚོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱ་བུ་དེ་ཙུ་ལུད་སོགས་གཞན་གྱི་འབྲས་
 བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ལུད་སོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དུ་མའང་རང་བཞིན་
 གཅིག་པར་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གངས་ཅན་ལུགས་ཉིད་རིགས་པས་
 དགག། །དེ་ཡིས་འཛེམ་མེད་པ་ཡང་ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་པ་འཇུག་ཡུལ་
 མིན། །འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་བསྟན། །འཇུག་རྒྱལ་སྐྱི་གཉིས་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་སྟེ།
 རང་བཞིན་གཅིག་གི་བསྐྱེད་པ་དགག། །དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག། །རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་
 གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ན་རྐྱེན་དོན་མེད། །དུ་མས་བསྐྱེད་ན་སྐྱི་དོན་
 མེད། །དུ་མས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་སྐྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་
 ཡིས་རྒྱ་ལུད་སོགས་དུ་མ་འབྲས་

༼༩༩༽

བྱ་ལྷ་གཅིག་གྱེད་ན་ལྷ་གྱ་ཚོས་ཅན། བྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་གྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚུ་ལུད་སོགས་དོན་མེད་
བར་འགྲུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་བྱོད་སྐྱེད་བར་རུས་པའི་སྤྱིར་ཉ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། ཏྲ་ལ་ཏུ་ལྷ་གྱ་བསྐྱེད་རུས་པར་ཐལ། ལྷ་གྱ་དངོས་སུ་
བསྐྱེད་རུས་གྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
འབྱུང་པར་ཉེ་ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་
རང་བཞིན་དུ་གྲུར་པའི་གཙོ་བོ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
ནི། གོང་གི་ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུ་ཚོས་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འདོད་ནི། འབྲས་བུ་ལྷ་གྱ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ཚོས་ཅི་གྱེ་
བྲག་རྣམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཚོས་ཅིག་ཚོགས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུ་ཚོས་དེ་དག་ལས་གང་རུང་
གཅིག་དང་བྲལ་ན་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། གང་ཞེས་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་
འབྲས་བུ་ལྷ་གྱ་མི་འབྱུང་སྟེ། དོན་འབྲས་བུ་གྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཐན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཚིགས་བཅད་འདིས་ནི་
དངོས་པོ་དང་སྤྱིའི་གཞི་མ་ཐུན་དང་། དོན་གྱེད་རུས་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་དོན་གྱེད་རུས་པ་ཡིན་པས་མ་
འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་གྱ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ལས་ཐ་དད་པའི་
ཚུ་ལུད་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ལྷ་གྱ་བསྐྱེད་ན་ནས་གྱི་ས་བོན་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལུ་ལྷ་གྱ་སོགས་སྐྱེད་པ་བོར་
འགྲུར་ཉ། ཐ་དད་པར་འབྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་གིས་

༼༥༽

བསྐྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དེས་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་སྤྱ་ལུའི་ས་བོན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་སྤྱ་ལུའི་
 ས་བོན་སོགས་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན། སྤྱ་ལུའི་སྤྱ་གུའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་བ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱ་ལུའི་སྤྱ་གུའི་རྒྱ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་བ་དངོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གཅིག་བ་དགག་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཐལ་བ་འགོད་ཅིང་ཉེས་སྤོང་དགག་སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་མཚུངས་བ་
 སྤང། །རང་མཚན་སྤྱེད་བྱེད་མིན་པ་སྤང། །དུ་མས་བསྐྱེད་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད། །གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ་གཞོན་
 བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན། སྤྱ་སྤྱིར་འགྱུར་
 བའི་དངོས་པོ་སྤྱ་ཚོགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཅིག་ཚར་སྤྱེ་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 གལ་ཏེ་ཐ་དད་གཏན་མེད་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཚར་སྤྱེ་འཛིག་
 བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་མི་ཉལ་གྱང་རང་བཞིན་ཉལ་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་
 ཚོས་ཅན། བྱེད་པར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་བ་མིན་པར་ཐལ། བྱེད་པར་གཅིག་འཛིག་པའི་ཚེ་ཚྱོད་མི་འཛིག་
 བར་གནས་ན་སྟེ་གནས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན། སྤྱི་དང་བྱེད་
 བར་ཚོས་ཅན། བྱེད་པར་འདིའི་སྤྱི་འདི་ཞེས་སལ། སྤྱི་འདིའི་བྱེད་པར་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྤྱ་སྤོང་དོན་མ་ཐུན་འཇུག་
 བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བན་ཚུན་སྟོས་བ་མེད་པའི་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་བ་ནི།
 གལ་ཏེ་གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཚེ་སྤྱི་འཛིག་མི་འཛིག་བརྟགས་པའི་ཉེས་བ་དེ་སེལ་བའི་སྤྱི་ལའང་མཚུངས་ཏེ།
 སེལ་བའི་སྤྱི་ལང་གསལ་

༼༥༽

བ་གཅིག་ཞིག་བས་འདྲིག་པ་ལྟར་ན་གསལ་བ་ལྟག་མ་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མི་འདྲིག་ན་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་རྗེས་
 ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདྲིར་སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་དེ་མིན་ལས་སྡོག་པ་སེལ་རོར་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ལ་
 སེལ་བར་བྱས་པ་དང་། རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལོ་ལ་སེལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡོག་པའི་སེལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་སྤྱོད་དོན་ལ་
 གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་བཏགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་རོ་ལོ་ཉིད་མེད་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྤྱིའི་སློབ་ཡང་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་
 པ་ན་སྤྱོད་དོན་ལ་གནས་པའམ་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་སློབ་ནས་སུན་དབྱུང་བ་ཡང་མེད་དེ།
 སྤྱོད་ལ་སྤྱིར་རོལ་གྱི་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རོལ་གྱི་གསལ་བ་དང་རྗེས་
 གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་རྗེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདྲི་ནི། ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། །རྗེ་ལྟར་དོན་གཞན་
 འབྲང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །འདྲིར་བོད་དག་དོན་རང་མཚན་ལ་སེལ་བར་བྱས་པ་
 དང་། དེ་མིན་ལས་སྡོག་པའི་མེད་དགག་ལ་སེལ་བར་བྱས་པ་དང་། རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱ་ལ་སེལ་བར་བྱས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསལ་བ་དང་སྤྱི་འདྲིག་ཅིག་ཆར་དུ་
 བྱེད་ཅེས་པ་ཁ་བསྐྱང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚིགས་རྟེན་དང་པོ་གཉིས། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་རྟེན་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཏེ་དེ་ཡང་སྤྱིའི་སློབ་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱིས་སློབ་བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་
 པ་ན་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་དབྱུང་བའི་སློབ་ནས་སུན་

{ ༡༠༠ }

དབྱུང་དུ་མེད་དེ། བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་གིས་སློབ་བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆང་
 པ་ནི་ཚུན་པོའི་ཟེར་སློབ་ཚད་མར་བྱས་པས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་སྟེ། དང་པོ་ཁ་བསྐྱེད་པ་ཡང་
 དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷོག་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་གིས་བྱུང་པ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བཀག་ཟེན་པའི་
 སྤྱིར་དང་། གསུམ་པ་སྤྱིའི་སློབ་སློབ་བཏགས་པའི་སྤྱི་ལ་སྤྱིར་བ་ནི། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱིར། །ཞེས་པ་དང་
 བྱུང་པར་མི་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ཚུ་ལུང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། བྱུང་གིས་སྤྱི་གུ་འི་ལྷར་བསྐྱེད་དེ་
 མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ལྷི་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 མ་ཁུབ་སྟེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་ཚུ་ལུང་སོགས་ཉིད་སྤྱི་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟེན་པའི་སྤྱིར།
 གལ་ཏེ་བྱུང་པར་དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མིན་པ་སྤྱི་གཙོ་བོའང་ཡོད་པས་སྤྱི་གུ་གཅིག་བྱེད་གིས་བྱུང་
 པར་རྣམས་གིས་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་པོ་དེས་སྤྱི་གུ་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་གུ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་སྤྱི་གུ་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་བརྗོད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་ས་བོན་སོགས་ཚོས་ཅན། ཐ་དད་བྱ་
 ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་སྤྱང་བའང་པན་ཚུན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྟེ་གཞན་ལ་མི་
 བརྟེན་པར་སོ་སོར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར། འང་གིས་སྤྱི་འགག་གྱུང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་སྤྱི་དོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལ་
 སོགས་པའི་བྱུང་པར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། བྱུང་པར་དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱུང་
 པར་དེ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་བའི་འབྲས་བུར་བཤད་ཅིང་བྱུང་པར་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ལ་
 བྱུང་པར་དེ་ནི་དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱི་གུ་ཐམས་ཅད་གིས་

༼ ༡༠༡ ༽

འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་དོར་བྱས་ན་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཐ་དད་དུ་བྱུང་བར་དུ་མེད་ན་ཡང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་
 སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ལུའི་སྤྲ་གུ་སོགས་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་བྱུང་བར་མེད་ན་ཡང་དངོས་
 བོའི་ཚོས་ཉིད་སྤྲ་ལུའི་ས་བོན་སོགས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྤྲ་ལུའི་སྤྲ་གུ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་བ་བོར་འབྲུར་
 ཀྱི་ནས་ཀྱི་སྤྲ་གུ་སོགས་ནི་དེའི་བྱེད་བ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་གངས་ཅན་སྤོང་རང་གི་ལུགས་
 ལ་དངོས་བོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་བྱུང་བར་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་
 བྱེད་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ནི། དངོས་བོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་
 བས་ཀྱི་ས་བོན་དང་སྤྲ་ལུའི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། སྤྲ་ལུའི་སྤྲ་གུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་བ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་
 སོ་སོར་ཡོད་པར་འགའ་བར་འབྲུར་ཏེ། རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། སྤྲ་
 ལུའི་སྤྲ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་མི་འགའ་ཏེ། སྤྲ་ལུའི་ས་བོན་ལས་གནས་སྐྱབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་
 སྤྱིར་ཅེ་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་ཚུ་ལུང་ཚོས་ཅན། སྤྲ་ལུའི་སྤྲ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་སྤྲ་མ་དེའི་
 སྤྱིར། འོན་ཏེ་གཙོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་སྤྲ་ཚོགས་རིམ་
 བཞིན་བྱེད་བ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་བྱེད་བ་དེ་ཅི། གཙོ་བོ་དངོས་བོ་བ་གཅིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་
 བའམ་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཏྲག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 སྤྱི་མ་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་དོན་མེད་དོ། །

༼ ༡༠༣ ༽

ཉེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོད་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། གསུམ་པ་འཇུག་ཚུལ་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་མེད་
 བཤད་པ་ནི། བ་ལང་རང་མཚན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་སློབ་ནས་འཇུག་རིགས་གྱི་སྤྱི་དངོས་
 བོ་བའི་སློབ་ནས་འཇུག་མི་རིགས་ཏེ། སེལ་དོར་སློབ་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དབུ་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཡོད་
 བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གསལ་བའི་དངོས་བོ་བཅུ་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དངོས་བོ་བ་གཅིག་ནི་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ།
 ཡོད་ན་བ་ལང་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་བྱ་བྱམ་སྤམ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་འདྲི་གཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཡིས་འདྲེས་མེད་པ་ཡང་ཁྲིགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྤྲུམ་ས་
 ཁྲིགས་པར་བསྟན། །འགོག་བྱེད་རིགས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བདག་ཐ་དད་
 རིགས་པས་ཁྲིགས། །འཇུག་པ་འཚོལ་བའི་རིགས་པས་ཁྲིགས་པའོ། །དང་བོ་ནི། གངས་ཅན་དངོས་བོ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལོག་ཉོག་གཞན་ཡང་ཁྲིགས་ཏེ། འདྲེས་
 མེད་པ་སྟེ་གཅིག་བྱ་བ་དག་ལུན་པ་གཉི་ལུག་གིས་སྤྱུལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞོ་རྗེས་གཉིས་བོ་རང་
 བཞིན་གཅིག་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཞོ་
 རྗེས་གཉིས་བོ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཅིག་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ནི་སྲིད་པའི་སྲིད་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞོ་རྗེས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། ཞོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། ཞོ་འཇུང་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་ན་ཅིའི་སྲིད་རྗེས་འཇུང་བ་ལ་མི་རྒྱུག་སྟེ་རྒྱུག་

༼ ༡༠༥ ༽

རིགས་པར་ཐལ། རོ་འཕྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་རིགས་པའི་སྲིད། འབྲེལ་བ་ཁས་ཏེ། རོ་རྩ་དེའི་འབྲེལ་བར་ཐ་དད་པ་བསལ་
བའི་སྲིད། རོ་ལྟེ་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་འོ་མའི་རྣམ་འགྲུར་ལ་སོགས་པ་རྩ་མོ་ལས་ལུལ་དུ་རྒྱུང་བ་འགའ་ཞིག་
ཡོད་པ་གང་གིས་འབྲེལ་བར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྲུར་ཞེ་ན། རོ་ཚོས་ཅན། རོ་རྩ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྩ་མོ་ལས་
གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་འོ་མའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་ཉིད་འབྲེལ་ཡིན་ཅིང་དེ་གཞན་རྩ་མོ་ལ་མེད་
པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། རོ་རྩ་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ཞོ་རྩ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། རོ་
རྩ་ཐ་དད་པ་འཇུག་པར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་བ་ཁས་སྦངས་ཏེ། རོ་
རྩ་ཉོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པར་སྐྱབ་འབྲེལ་ལ་ཚོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པར་འགྲུར་བ་དེ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་དེ་མེད་པའི་སྲིད་ནའོ། །འདི་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་སྐབས་
ཀྱི་སྲི་ཐམས་ཅད་ནི་སྲི་དངོས་པོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་གཞན་སེལ་སྐྱའི་སྐོན་ས་
བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་ལུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་གམ་སྐྱམ་
པའི་དོག་པ་སྲིད་ན་ཡང་དངོས་མེད་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་བ་ཚོད་པའི་སྐྱས་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་
པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་དངོས་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱའི་ཚོས་ཅན། ལུལ་གྱི་
རིགས་མི་མ་ཐུན་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་པར་གཅོད་པའམ་གཞན་སེལ་བཟོད་པར་བྱེད་པར་བྱུབ་སྟེ། ཚོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
གང་

༼ ༡༠༥ ༽

ཞིག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། འདི་ནི་རིགས་གཉེར་ལས། དངོས་པོ་རྒྱ་
ལས་གྲུབ་པ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། །དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་པས། །དངོས་པོ་བཀག་
ནས་སློངོར་བསྐྱབ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་
གྱི་སྐྱོན་གྱི་སེལ་བས་འཇུག་པ་དང་། དངོས་མེད་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་དོན་ཏེ་གཞན་སེལ་གྱི་
གནད་ལ་འདི་མེད་ཁ་མེད་དུ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ངེས་གཞི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱད་
པར་དག་ལྟོས་གཉིས་སུ་དབྱེ། །དག་པ་བ་ལ་རྩོད་པ་སློང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་སྤར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱོ་
མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་གཉིས་
ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་རྟགས་ཀྱི་རང་སློབ་སློ་ལ་འཆར་བ་རྟགས་དེའི་རྒྱད་པར་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་སློ་ཡུལ་དུ་
འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་པའམ། འོན་ཏེ་མི་ལྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་ནི། སྐྱོ་
འདྲིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱས་པའམ་རྩོལ་བྱང་ངམ། སྐྱེ་སྤོན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་
ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་འོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱངས་ཅན་པ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་མི་རྟག་སོགས་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་རུང་ན་
ཡོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའང་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

༩༡༠༩༽

ཡིན་པར་མཚུངས་པས་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་ཀྱས་པ་ལ་གཤམ་ཉེ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་
ཅམ་སྐྱབ་ན་དགོས་པ་མེད་ལ། ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཉག་གཅིག་ལ་སོགས་པར་ཡོད་པ་གྲུབ་ན་གཙོ་བོ་འགྲུབ་
ཀྱང་བྱུང་པར་དེ་འདྲ་བ་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་གཏུན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྲུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་སྟོན་
མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉགས་སྲུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཉེ། ཡོད་ཅམ་ཉགས་སྲུ་བྱེད་ན་དགོས་པ་མེད།
ཡོད་པའི་བྱུང་པར་སྐྱའི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ནི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཏུན་ཚིགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་ཀ་དག་ལས་ཉམས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་བྱུང་བ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཉགས་སྲུ་བ་བྱུང་ན་ཉགས་སྲུ་མཚན་ཉིད་
ཚད། །བསྐྱབ་བྱུང་བ་བྱུང་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད། །ཉགས་སྲུ་བ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའོ། །དང་སོ་
ནི། ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཅམ་མམ། གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་
ཉག་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་གང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན། དང་སོ་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་མེད་
ཚོད་པའི་རྒྱུ་སྐྱེད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་པའི་སྐྱེད་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་
ཅམ་དུ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། བྱུང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐམ། བྱུང་ལས་སྣང་
རྒྱུ་གྱི་དོན་འགའ་ཞེག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེད། བྱུང་དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྐྱེད་རྒྱུ་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་
སྐྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་བྱུང་པར་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་

༩༡༠༧༽

ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བ་བྱུང་ན་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། གཞི་ལགལ་གི་སྟེང་དུ་ཉལ་ས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་
ཐལ། དེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚོས་ལྡན་གྱི་དཔེ་གང་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་
སྲིད། ཡོད་ཅམ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉལ་གཅིག་ལ་
སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཁྱད་པར་དེ་ཚོས་ཅན་གང་གི་
སྟེང་དུ་ཡང་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་ན་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་
ཚིགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་སྐྱའི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཉལ་ས་སུ་བསྐྱབ་པ་མེད་
པར་དངོས་པོ་ཅམ་ཞེག་ནི་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཅམ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་
མི་ཉལ་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་
རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་ཚོས་མི་ཉལ་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉམས་པ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཉལ་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་བསྐྱབ་པར་ལ་ཡོད་ཚོས་མེད་ཚོས་གཉིས་ཀའི་ཚོས་གང་ཡང་ཉལ་ས་སུ་མི་རུང་བའི་
སྲིད་དོ། །འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་དོན་བྱེད་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་
གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བཏེན་པའི་
ཚོས་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པར་སྐྱབ་

༼ ༡༠༥ ༽

བར་བྱེད་པའི་ཉམས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། བྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མེད་
པའི་ཚོས་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཐལ་བ་འབྲ། དངོས་སོར་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་ཚོས་སྐབས་ན་ཤེས་འདོད་མེད།
གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་ན་བྱེད་པ་འབྲུལ། མེད་ཚོས་སྐབས་ན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེས་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཅིང་ཡོད་པ་དེ་ལས་བྱེད་དུ་དེས་པའི་རང་
བཞིན་མི་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་དེས་པ་ནི་གོ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་དེས་པའི་ཡོད་ཚོས་
ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་མ་དེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མ་རུས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །དེས་ན་ཉམས་ཚོས་བྱེད་བྱེད་དུ་དེས་ན་ཚོས་འདི་ལྗོགས་པ་ན་ཉམས་དེ་ལྗོགས་པ་དེས་པར་བྱེད་དེ།
དཔེར་ན་རྗེས་འགྲོའི་དག་གིས་མི་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པར་དེས་པ་ན་ཉམས་ན་མ་བྱས་པས་བྱེད་པ་
ལྷགས་ལ་དེས་པའམ་ལྗོགས་པའི་དག་གིས་མ་བྱས་པས་ནི་མི་འདྲིག་པ་ལ་བྱེད་པར་དེས་པ་ན་བྱས་ན་མི་ཉམས་
པས་བྱེད་པ་ལྷགས་ལ་དེས་པ་བཞིན་ལོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ཡོད་པ་སྐྱ་མི་ཉམས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་རུང་
པའི་དཔེ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉམས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་རུང་བ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པར་སྐྱང་བས་སྐྱ་མའི་འགྲོས་
དོན་དུ་གསལ་ཞིང་། རྣམ་དེས་ལས། འདྲིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱ་མེད་
སྤྱིར་ན་འདྲིག་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་སྟོས་ནས་བར་གྱི་གཞུང་འདི་མ་བྱུང་བས་ཀྱང་གྲུབ་གོ། །འདིར་ཡོད་པ་
གཏན་ཚིགས་སུ་

༼ ༡༠༩ ༽

བཤད་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་སྐད་དོད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བོད་དུ་ནི་གཞན་
 སེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་དོན་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་
 གསུངས་པས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་ལྟོས་མེད་
 གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་སྐྱུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རིགས་པ་སྟོན། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྐྱར་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་འགོད། ལྷོགས་ཚོས་སྐྱབ། གྲུབ་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་
 བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བས་བདག་ཅིག་གིས་
 འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་སྐྱར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་ཡོད་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་རང་ཆས་སུ་རྩི་ལྟར་
 འབྲེལ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་མ་སྐྱུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། རུམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་འཛིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་
 བོས་ཏེ་རང་ཆས་སུ་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་དངོས་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་
 རང་གི་དངོས་རྒྱ་ལས་རང་གི་འཛིག་པ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་བསྐྱབ།
 རང་རྒྱད་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ནི་ཚོས་ཅན། རེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟེ་མི་འཛིག་པ་སྲིད་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིག་པ་རང་གི་རྒྱ་
 ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རུམ་པ་འཛིག་པ་དེའི་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 མང་པོ་ཡོད་པས་འཛིགས་པར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རུམ་པ་འགྲུལ་ཞེ་ག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན།

{ ༡༡༠ }

འཇིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྒྱ་ཐོ་བ་སོགས་དང་མ་སྲད་པ་སྲིད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་
 སྲིད་འགྱུར་དང་སྲད་ཀྱང་རྒྱ་ཚམ་གྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པར་མ་དེས་པ་དེས་ན་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་
 སྲིད་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་གྱིས་བྱམ་པའི་འཇིག་པའི་རྒྱར་བརྟགས་པའི་ཐོ་བ་སོགས་ནི་ཐམས་ཅད་
 དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་དེས་མིན་པར་
 ཐལ། བྱམ་པའི་འཇིག་པའི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཚམ་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱམ་སྟེ། རྒྱ་ཚམ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་གནས་པའི་
 དེས་པ་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་འཇིག་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
 མེད་དེ། རང་གི་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱ་རང་རྒྱ་ལས་སྲིད་འགྱུར་བ་དེས་རང་གི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་དང་ཞིག་ཟེན་གྱི་
 དངོས་མེད་གང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྲིད། ཡང་གི་སྐྱས་ཞིག་ཟེན་གྱི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་མི་
 བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་གཞུང་གི་དོན་རིགས་པ་སྐྱ་མ་སྲུད་པར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་
 བའི་བྱམ་སོགས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་སྟོས་
 མེད་དུ་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བའི་བྱམ་སོགས་གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་
 པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱས་ཡོད་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱད་ལས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་སྐྱེས་པར་བྱུང་བར་མེད་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་
 འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་དེས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དེས་ན་འབྲས་རྟགས་དང་།
 རང་བཞིན་གྱི་

༼༡༡༽

ཉགས་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དངོས་པོ་སྟེ། སྐྱབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཉགས་ཡང་
 དག་གང་ཡིན་པ་ཁྱོད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དག་ཁོ་ན་ལས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 དང་ངོ་བོར་གྱུར་པས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བར་ངེས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་བསྐྱོག་འབྲེལ་དགག་
 པའི་ཉགས་ལ་སྐྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་དང་པོས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། །མ་དམིགས་གཉིས་
 པས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། །མ་དམིགས་གཉིས་སུ་བྱེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་
 ངེས་འགོག་པ་ཚད་མ་ཡིན། །མེད་ངེས་བསྐྱབ་ལ་ཚད་མ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་ཉགས་གཉིས་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ནའང་དགག་ཉགས་ཀྱི་ཉགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན།
 མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པས་འབྲས་བུ་ཐ་སྙད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས་ན་དེ་གྱུར་འབྲེལ་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲིའི་ཉགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་འབྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོས་
 དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མས་མི་དམིགས་ན། ཚོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་དེ་ཡོངས་ངེས་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ནི་ཚོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སློ་སློན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པས་
 སྐལ་དོན་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་སྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། གཞི་འགར་སྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་སྲིད་
 པའི་སྲིད། སྤ་མ་དག་འདི་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པར་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས་དགག་ཉགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་རྣམ་ངེས་

༼ ༡༡༣ ༽

ལས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱར་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རོན་འགའ་ཞིག་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་བརྗོད་བྱའི་རོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། རོན་རྣམས་དབང་སོ་ལས་འདས་ནས་ཡོད་
ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་ལྟར་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱང་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྐལ་རོན་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་
ཅན། བཤེན་ལ་སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པའི་སྲིབ་ན་ངེ་ལྟར་མེད་དེས་སུ་འགྲུབ་
སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་ཚད་མས་དམིགས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྲིབ། དེས་ན་ལ་ཟ་
སྐལ་རོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཚོས་ཅན། ལ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་ལ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྦྱད་པའི་
ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཏེ། ལ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་སྲིབ་
ནའོ། །རང་འབྲེལ་དུ། ཚད་མ་དག་ནི་དེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིབ་རོ་ཞེས་དང་། ལྟས། དེ་ལ་མི་ཉམས་
བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁྲུད་པར་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་འབའ་ཞིག་བརྒྱུད་དུ་ཟེན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་དེའི་རོ་
སོ་ཚད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིབ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མ་དེས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་བ་མ་བརྒྱུད་བ་དང་
འབྲ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མ་ནི་
འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིབ་རོ་ཞེས་དང་། ལྷས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་
འཛིན་པ་ན་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དེས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་།
ཀ་ལྷེས། མ་ཞེན་པའི་རོན་ལ་མི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྲིབ་ཞེས་དང་།
འདི་

༼༡༡༩༽

ལྷ་མཛོན་སྐྱུ་བྱུང་བར་མེད་བར་སྐྱོན་ཡང་ཅི་ལྷ་མཛོན་སྐྱུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནང་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པ་སྐྱེད་
 བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་སྐྱུ་དུ་འདོད་དེ་གང་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཟུང་དུ་ཟིན་ཡང་མ་བཟུང་བ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། དེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དེར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་མ་
 ཡིན་པ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྲོ་བས་པ་ཁ་ཅིག་མཛོན་
 སྐྱུ་དེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེས་པ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཀག་གོ་ཞེས་སྐྱུ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཚད་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་དེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་མཛོན་སྐྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་དོན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱོད་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་དེས་པ་འདྲེན་པས་ཁྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།
 རྒྱས་པར་སྐྱི་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པར་ཡོད་ན་མེད་དེས་འགྲུབ། །མེད་དེས་
 བསྐྱུབ་པའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པའི་ཉམས་ལ་མེད་དེས་གོ་བྱེད་མི་སྤིད་དམ་སྐྱུ་
 བ། ཉམས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་སྟེ་སྤང་རུང་གིས་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པ་ལ་ལ་མེད་དེས་གོ་བར་བྱེད་
 པ་ལ་ཚད་མ་སྟེ་ཉམས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་དེས་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་
 མ་དམིགས་པས་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་
 བོ་མཐོང་བས་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་བྱེད་ཉམས་ལས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱུ་ལ་དོན་ལ་མ་དམིགས་པས་མེད་དེས་མི་
 འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་དམིགས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་རྒྱ་བཀག་པས་མེད་དེས་འགྲུབ། །འགལ་རྒྱ་དམིགས་པས་མེད་
 དེས་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་ཁྲུབ་བྱེད་བཀག་པས་འགྲུབ། །སྤང་

༼༡༡༩༽

རུང་རང་བཞིན་བཀག་པས་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཚོས་ལ་དེ་རྣམས་འབྲེལ་
བའི་ལྗོན་པ་གྲུབ་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ལ་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ལ་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྗོན་གཉིས་གྱི་ནང་
ནས་ལྗོན་པ་དང་དངོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་གཞན་ཐམས་ཅད་མཐར་དགག་
བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྣོན་ས་དགག་བྱ་མེད་དེས་སུ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས་མཐར་བདག་གཅིག་གི་
འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལས། དུ་བའི་རྒྱ་མེ་མི་ཤེས་ན་སྟེ་
མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་
རྩལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྲིད། རང་བཞིན་ཤིང་མི་དམིགས་པ་ལ་འང་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་ཤིང་ཅམ་གྱི་དོན་གྱི་
རང་བཞིན་ཤ་བ་མེད་པ་རྟགས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཚང་
བའི་སྲིད། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཡོད་ན་ལྟར་རུང་གི་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་
འགའ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱ་དེ་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་མི་རུང་གི་
རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱ་མེད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། སྣང་རུང་སྟེ་
བུམ་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་སྐྱིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ནི་གྲུར་བ་ན་ཚོས་ཅན། སྣང་རུང་བུམ་
པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་སྣང་རུང་བུམ་པའི་
དངོས་པོ་མེད་པ་

༼ ༡༡༥ ༽

རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷང་རྒྱང་བྱམ་པ་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་བྱུང་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། གང་རེག་ཚོས་
 ཅན། བྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་སུ་བྱས་པ་ལས་གཞི་འགར་བྱོད་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱོད་
 དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རོན་གསུམ་བཟུང་ནས་འགལ་མེད་བསྐྱབ། །སྐྱ་
 རོན་རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག། །སྐྱ་རོན་བཀག་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །དབྱེད་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་བསྟན། །ལུང་
 དང་འགལ་བའི་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་
 བློ། མེད་ངེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་སྲོགས་སྤང་གིས་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་སྲིད་ཞེས་
 བཤད་པའི་རྟོགས་འདི་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་ངེས་བསྐྱབ་པའམ་ཡོད་ངེས་འགོག་མི་
 རུས་པའི་སྲིད་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡོད་ན་དགག་མི་རུས་ཤིང་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་མི་འཐད་ལ། མེད་ན་ཚོས་ཅན་མེད་
 པས་རྟོགས་དེའི་སྲོགས་མེད་ཅིང་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་
 ཚགས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་སྟེ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྐྱ་རོན་གྱི་ཚོས་
 བློ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མེད་པ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྐྱོ་བ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 དེ་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པ་དང་། ཚོས་ཅན་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷ་རོན་གསུམ་ལས་
 དངོས་མེད་གཙོ་བོ་འི་

༩༡༦༽

སྐྱོན་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མི་
དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཙོ་བོའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ལོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱོན་ལོད་ན་གཙོ་བོ་རང་
མཚན་མེད་པར་འགལ་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅན་དོན་དམ་སྟེ། རང་མཚན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་
པས་སྐྱོན་དང་རང་མཚན་གཅིག་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་ལོ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཉལ་མི་ཉལ་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་
དད་པའི་དོན་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉལ་ཅེས་པ་དང་མི་ཉལ་ཅེས་པའི་སྐྱ་རྣམས་ནི་
འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་དེ་གཉིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉལ་མི་ཉལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་
ཞེས་དང་། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། ད་ལྟ་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ད་ལྟ་རང་མཚན་དུ་མེད་
པའི་སྲིད། ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རླུང་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་རྫོང་
བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྲིད་ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་སྲིད་ན་སྐྱ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཉལ་པའི་སྐྱོ་ལས་སྤང་བའི་དོན་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དེ། རྫོང་བྱེད་གང་ཞིག་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོབ་
དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཉལ་ས་དེས་གཙོ་བོ་རང་མཚན་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱིས་གཙོ་བོའི་སྐྱོན་ཉིད་ལོད་པ་
མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཙོ་བོའི་སྐྱོན་ལ་བསྐྱོན་ནས་མེད་པ་ཉལ་ས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་
སྟེ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ས་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཅན་གཙོ་བོའི་སྐྱོན་དང་ཚོས་ལོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་

༩༡༧༽

བྱུང་མི་འགྲུལ་བར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ཅི་འོད་ཀྱིས་བསལ་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ་འདོད་དེ། ཚོས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཡན་གར་བའི་ཚོས་གཙོ་བོས་སྲིད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བ་ཅི་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོ་མི་འདོད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་ལ་དེའི་རོར་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་
ཐལ། སྲིད་རྒྱུ་ལ་དེས་བྱུང་བ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །བཞི་པ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱོད་མེད་ཅེས་མི་བསྟོན་ལ་དེ་
ཉིད་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན། འོད་ཉིད་སྐྱོད་བསྟོན་པ་མེད་པར་
ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྲོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྲིད་ལ་བརྟགས་པ་ན་
སྲིད་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་རང་མཚན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
རག་ལས་པའི་སྲིད། གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན། འོད་ཀྱི་སྐྱོད་ལ་དོན་གཉེར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་
ཐལ། འོད་ཀྱི་སྐྱོད་དེ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་མ་ལོང་གཟུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་
ཞེས་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཅི་པར་ཏེ་མི་པན་པ་བཞེན་ལོ། །ལྟ་བུ་སྐྱོད་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་ན།
མདོ་ལས་གང་ཡང་བརྟགས་པའི་ཚོས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་གཙོ་བོ་རང་མཚན་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་མ་
དམིགས་པས་རྟགས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོའི་སྐྱའི་དོན་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། བརྟགས་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྐྱོད་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བ་ལ་
བརྟེན་པར་མ་བྱུང་བ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྐྱོད་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བ་ལ་

༼ ༡༡༤ ༽

བརྟེན་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་རིགས་པ་སྐྱབ་སྟོབས་ཀྱི་སྤང་བོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
མ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། དོན་དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི། གཞུང་འདི་མན་ཚད་ཉུ་ཡུག་བས། བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་
འབྲེལ་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་འཕྲོས་དོན་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱས་པར་ཤད་ལ་མ་སྐྱར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བོད་སྤྱི་མ་པལ་ཆེར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་དོ། །གཞུང་དེའི་འཕྲོས་དོན་ཡིན་པས་གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱས་པར་ཤད་ཡིན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་དེ། རྒྱས་པར་ཤད་བཞི་པོ་སྤྱ་མ་སྤྱ་མའི་
མཛུགས་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འཕྲོས་པ་སྐྱར་བཤད་ཟེན་ཅིང་། གཞུང་འདི་མན་ཚད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱོད་
པའི་གནས་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་མན་ཚད་ཀྱི་གཞུང་ཚིགས་ཆེས་ཆེ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་སྤྱིར་འོས་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་ངེས་
ལས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་མདོར་བསྟན་དང་སྐྱར་མི་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་མ་རྗེས་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་དུ་དེ་
དང་སྐྱར་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་རྗེས་བའི་སྤྱིར་དོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་སྤྱིར། །ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་
འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། མདོར་བསྟན་དུ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་སྤྱིར་དོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་དེ་ལས་
གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་དངོས་འདྲིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཞན་དག་གི་བཤད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱས་པར་ཤད་གང་ལ་སྐྱར་
མ་སྐྱར་སྤང་དུ་བྱུང་བ་

༼ ༡༡༤ ༽

མི་སྣང་བའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །གཞུང་ཚོགས་ཆེས་ཆེ་བ་འདི་རྣམས་མ་རྟེན་བར་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་ཙམ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་གཏུན་ཚོགས་ལྟར་སྣང་རྒྱས་བཤད་གཏུན་མེད་བར་
འདོད་པ་རྣམས་ནི་གད་མོ་བོ་བའི་རྒྱལོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ཚད་མ་གཉིས་ལོག་པས་སྐལ་དོན་མི་ཞིགས་
ཀྱང་ལུང་ལོག་ན་ཞིགས་ཏེ། ལུང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྐྱ་
ཙམ་དོན་ལ་མ་ངེས་ལྟར་སྣང་ཡིན། །ལུང་བར་ཅན་ཚོག་མ་གྲུབ་ལྟར་སྣང་ཡིན། །རིགས་སྐྱ་བདེན་དོན་བསྐྱབ་
བའང་ལྟར་སྣང་ཡིན། །དེས་ན་ལུང་ཙམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲུལ། །ནང་འགལ་བསྟན་ཏེ་སྐྱ་བ་ལོ་ལ་སྣང་
བའོ། །དང་ལོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་ལོ་ནི།
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དེ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་ལས། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྲིད་ལོ་ཀྱི་དོན་རང་
མཚན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྲིད་ལོ་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་
འབྲུང་ཉིད་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱ་བ་ལོའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྣང་གི་བསམ་པ་
སྟོན་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་སྲིད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་
བར་དོགས་པའི་ལུང་ཚོག་བྲང་། །ལུང་དོན་བཤད་ནས་འགལ་མེད་བསྐྱབ་པའོ། །དང་ལོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སྲིད་
རོ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་མདོད། ཡིད་ཆེས་ཚོག་ནི་མི་སྐྱ་བའི། །སྲིད་ལས་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་རྗེས་

༼ ༡༣༠ ༽

དབག་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟོགས་ལྡན་ཤིན་ཏུ་སློབ་གྲུར་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ན་
 དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷན་གྱི་ཚད་མས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་མི་རུས་པས་ལུང་ཁོ་ན་ལས་བྱེད་དགོས་ལ། ལུང་གི་
 བང་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་གི་མཚན་གཞི་བཤད། །མི་སྐྱ་བ་ཡི་དོན་སྟོབས་བཤད། །སྤྱི་ལས་
 རྗེས་སུ་དབག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་གསུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་ཚོས་ཅན། ལུང་ཙམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པ་ལ་ངག་སྐྱ་སྤྱི་
 འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་ནི། དགོས་པ་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་དགོས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་
 ཐབས་སྟོན་པ་དང་། དགོས་མེད་མ་ཡིན་པར་སྤྱིས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དགོས་པའི་དོན་ནི་རྫོད་པར་བྱེད་པ་
 སྟེ། ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ངག་ཡིན་མིན་ཡོངས་སུ་བཏགས་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོས་གསུམ་ལྡན་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་མདོན་གྲུར་དང་། མ་མཐོང་བའི་
 དངོས་པོ་ཡི་དོན་སྟོབས་གྲུར་ཚོས་ཅན། བྱིད་དེ་དག་སྟོན་པ་ལ་མདོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དབག་པ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ་དེ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྐྱ་བའི། །ཞེས་པ་འདི་ཡི་སྐྱབས་ཀྱི་མི་སྐྱ་
 བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱིད་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ཏགས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སློབ་ལ་
 མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག་མ་མཐོང་བ་ལ་སློབ་གྲུར་དང་ཤིན་ཏུ་སློབ་གྲུར་གཉིས་སུ་བྱས་
 བས་རང་ཚིག་གི་གཞོན་པ་མེད་པ་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་།

༼ ༡༣༧ ༽

གཞན་དག་མཐོང་བ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་སྐྱོག་གྱུར་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་མ་མཐོང་བ་ལ་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་
 བང་ནས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ལོངས་པ་སྟེ་
 གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་ངེས་པར་ག་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་ལས་ཞེས་དང་། འདྲིའི་མི་སྐྱ་བ་ཞེས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀུས་པ་མ་ཐོན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་ཤིན་སྐྱོག་ལ་
 མི་སྐྱ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་
 དེས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཉིད་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་
 བེ་མངོན་གྱུར་དང་སྐྱོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱ་བར་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྤྱི་ལས་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་
 ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་ཉམས་པའི་སྟོན་ཚོས་ཅན། འདྲིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་
 གསུངས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་སྐྱོག་ཉམས་པའི་ཚད་མ་གང་ཞེས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་
 སྟོབས་ཚད་མ་ཤིན་སྐྱོག་ལ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ཀུས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། གཞན་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་ཀུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱོག་གྱུར་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན། བདེན་བཞེ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་སྤང་བུའི་དེ་ཉིད་འགོག་
 བདེན་དང་། དོར་བུའི་དེ་ཉིད་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཐབས་ལམ་ཀུན་འབྱུང་དང་བཅས་པ་རི་ལྟར་བསྟན་པ་
 ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས་སོ། སྤྱ་མ་དག་འདྲིར་ཡང་ན་ཞེས་པའི་མཚམས་སྟོར་

༼ ༡༣༣ ༽

བྱས་ནས་སྤྲོ་མའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་འཆད་པ་དང་། རབ་ཏུ་ངེས་པས་རྒྱ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིས་ཞེས་པའི་འབྲུ་
 རྒྱུ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་དོན་ལ་སློབ་གྲོས་ཅིངས་པ་སྟེ་སྤྲོ་མས་རྗེས་དཔལ་གྱི་མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་ནས་སྤྱི་
 མས་སྤྱི་ལས་རྗེས་སྤྱི་དཔལ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་བཞི་རབ་ཏུ་ངེས་པ་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་
 རྒྱུར་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ངེས་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སྤྱན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ངེས་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 ཅིང་ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྤྱིས་བྱ་བུ་ལ་སྤྲོས་པ་སྟེ་དེས་སྤྲོས་པའི་ཚིག་ནི་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་
 རིགས་པ་ཅན་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ལས་བརྗོད་དོན་སྤྱི་བ་ལུས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་
 ལ་སྤྱིས་བྱ་བུ་ལ་སྤྲོས་མེད། །རང་ལ་སྤྱིས་བྱ་བུ་ལ་སྤྲོས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་བུ་ལ་སྤྲོས་པ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་ལུས་ན་དེའི་ཚིག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་དེ་འདོད་པར་རིགས་ཀྱང་ཐ་མལ་
 པ་ཚོས་ཅན། བ་རོལ་སོ་སྤྱིས་བྱ་བུ་ལ་སྤྲོས་ཡིན་མིན་དུ་ངེས་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ། བ་རོལ་སོ་འདི་ནི་
 ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལ་སྤྱོན་ལྡན་ནམ་སྤྱོན་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་
 མ་རྣམས་ནི་རྟོག་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཉེས་པ་སྤངས་པ་སྤྱིད་པར་བསྟན། །སྤངས་པ་སྤྱིར་མི་སྤོག་པར་བསྟན། །ཉེས་པའི་རྒྱ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། དོན་ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྤྱིས་བྱ་བུ་གཏན་མི་སྤྱིད་དམ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀུན་ཚོས་ཅན། རང་གི་མི་མ་སྤྱན་
 པའི་སྤོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཉེན་སོ་

༼ ༡༢༣ ༽

དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕེལ་ན་ཁྲིད་འགྲིལ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པ་འགྲིལ་ན་ཁྲིད་
སྤུལ་རྒྱུ་བསྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་གང་ཟག་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཟད་པར་
འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་སེམས་རྒྱུད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེའི་བདག་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་ལན་གཅིག་ཟད་ཀྱང་སྦྲེལ་སྟེ་སྦྲེལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་སྲིས་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལམ་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་ན་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཡང་དག་
པའི་དོན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན།
སྲིད་ཅི་ལོག་སྟེ་རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དག་གིས་མི་
སྦྲོག་སྟེ་ལམ་ལ་སྦྱོན་དང་ཉོན་མོངས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་མི་སྲིད་པས་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་མི་འབད་ཅིང་འབད་དུ་ཟེན་
ཀྱང་སྦོམ་ཞི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེའི་སྲོགས་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །གསུམ་
པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕེལ་འགྲིལ་གྱིས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འཕེལ་འགྲིལ་བྱེད་ན་ཉེས་པའི་རྒྱུ་
བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ཅིང་དེ་ལྟར་ན་གཉི་ལྷན་ཉེས་པའི་རྒྱུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།
འཁོར་བའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་འཛིན་ལྟ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད། དེས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གཉི་ལྷན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

༼ ༡༣༽

དེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདག་དེར་ཚགས་ཤིང་དེ་ལས་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཚགས། ཚགས་པ་དེ་གཉིས་
 ལས་ཞེ་སྒྲང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིབ་ནའོ། །མདོ་གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་
 ལ་ལྟ་བ་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་དེ་སྒྲངས་པ་ན་ཉེས་པ་རྣམས་སྲོང་བའི་སྲིབ་དོ། །གསུམ་པ་རིག་
 སྐྱབ་དེན་དོན་བསྐྱབ་པའང་ལྟར་སྒྲང་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
 དགག། རྩོགས་གཅིག་མི་སྐྱེའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་
 འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དོན་སྟོན་པ་གང་ཞིག
 སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྲིབ། འབྲེལ་སྟེ། ཚིག་རྣམས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཉེས་པ་ཚགས་་
 སོགས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིབ། དེས་ན་རིག་བྱེད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ནི་དཔྱོད་པ་བ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །རྩ་བའི་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་སྐྱབ་དགག། །རྩ་
 བའི་གཏན་ཚིགས་བརྟེན་པ་ནས་དགག། །རྩ་བའི་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་
 མཚུངས་རིགས་པས་དགག། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་བྱེད་ཚོས་ཅན། ལོག་
 པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མིན་ཏེ་ཡིན་བར་ཐལ། བརྗོད་དོན་སྟོན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྲིབ། འབྲེལ་སྟེ།
 ཚིག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་དེ་སྐྱེས་བྱ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྲིབ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་
 འགོད། ཉེས་

༼ ༡༣༥ ༽

སྲོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྲོང་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་མིན་ཡང་
 རོན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་སྲིད་པར་ཐལ། སྲོང་ལས་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་བརྗེས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་
 པས་དེའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྲོང་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 རིག་བྱེད་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བརྗེས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱོ་ཚོས་
 ཅན། རོན་གང་ལ་བརྗེས་པ་རིག་པ་མེད་པར་སྲོང་ལས་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྗེས་པ་
 སྟོས་པར་སྐྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྲོང་ལས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་སྐྱེས་
 བུས་བརྗེས་པར་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དོན་གོ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།
 རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱོ་ཚོས་ཅན། སྲོང་གྱིས་བརྟགས་པ་བརྗེས་པ་ལས་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དག་ལ་
 རོན་གོ་བའི་བུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗེས་པ་རོན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་སྐྱུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་ཀྱང་དོན་གོ་བར་མི་བུས་པའི་སྲིད་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་
 དགག། །འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་དེ་དོན་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའལ། དུ་མ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་
 བྱེད་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྲོང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།

༼ ༡༣༩ ༽

ཁྱོད་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྗེད་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་སྲིབ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཐོ་ངེས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྲིབ་
སྟེག་སྲིབ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་ཁྱིམ་ཟ་བའང་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མངོན་པར་འབྲེལ་བའི་སྲིབ་ནའོ། །འདོད་
ན། རིག་བྱེད་ཚེས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་
ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་དོན་དང་འགལ་བར་སྟོན་པའི་སྲིབ་འོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོད་ཅོད་ཐ་
དད་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྲིབ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་རིགས་པ་ལས་སྐྱོད་ཅོད་
ཚེས་ཅན། འབྲེལ་བ་མེད་དེ། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་སྲིབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ཅིང་སྐྱོད་ཅོད་པར་འདོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་དོན་གོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་སྲིབ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་
བྱས་པར་ཁས་ལེན་པས་དོན་གོ་བར་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་ཚེས་ཅན། དངོས་སུ་སྤང་ཆེན་གྱི་
ལྷས་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་བསལ་བའི་སྲིབ་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་ལ་དོན་མི་སྟོན་པའི་རྣམ་
གྱིས་གོས། དོན་མི་སྟོན་པའི་རྣམ་བསལ་བའི་སྲིབ་བྱས་པར་འདོད་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མས་གོས་པའི་སྲིབ་
འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་དང་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་དགག། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་དགག།
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་བཤད། །མ་ངེས་པ་ཡི་དཔེ་དོན་དགག་པའོ། །དང་

༼ ༡༣༧ ༽

པོ་ནི། སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མི་ཉམས་པ་ཡིན་ནམ་ཉམས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་
ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བཅེས་བྱ་བྱམས་སོགས་ཚོས་ཅན། བྱིད་དང་རིག་བྱེད་སྐྱེ་
འབྲེལ་བ་ལ་ཉམས་པའི་རྗེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་རྣམས་མི་ཉམས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བཅེས་བྱའི་དོན་དང་། ཅོད་
བྱེད་སྐྱ་འབྲེལ་བར་སྐྱར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱའི་སློ་ཡིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་སྟེ་བཏགས་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ཅིང་ཉམས་མི་ཉམས་གང་དུ་ཡང་དོན་ལ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
ཚོས་ཅན། བྱིད་ལས་དོན་གསར་བྱུང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱིད་དོན་གསར་བྱུང་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གསར་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱར་དོན་སྤྱི་མ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དག་སྤྱིས་རྣམ་པར་ལྷོག་ནས་འབྲེལ་བ་
ཅན་དུ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱིད་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱ་དོན་རྣམ་པར་
བཏགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་འདོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བཞོད་པའི་ཉམས་པ་འདི་མེད་དེ།
འབྲེལ་བ་རྟོག་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོན་བཅེས་བྱ་མི་ཉམས་ན་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་འང་
མི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། རྟོན་བཅེས་བྱ་ནི་འཇིག་ན་ཡང་བྱིད་འཇིག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཉམས་པའི་སྤྱིར། གསལ་བ་ཞིག་གྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེ་ན།

༼ ༡༣༤ ༽

དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི་གསལ་བ་དང་བརྗོད་བྱ་ཚོས་ཅན། གང་གིས་ན་དོན་གཞན་རིགས་
དང་འབྲེལ་བ་དེ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་རྣམས་ལ་
བརྟེན་གྱི་སྟོན་པ་པོ་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྟེན་གྱི་དོན་སྤར་མེད་གསལ་དུ་
བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བྱུང་བའི་གསལ་བར་བྱེད་པས་རྟེན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་
བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་འཛིན་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཆུ་གསལ་
བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོགས་ན་བུམ་པ་བུམ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པ་རུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
ན་རིགས་པ་ཤེས་པས་བུམ་སོགས་ཀྱང་རང་གིས་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་
སྟོན་པ་གསལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་རིགས་སོགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། གསལ་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་གསལ་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་དེས་ཚོས་ཅན། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་
འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གསལ་བྱེད་རང་གིས་དོན་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་རང་འཛིན་པ་སྐྱེད་
རྒྱས་ཅི་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དུ་ཚུགས་མོད་དེ་
སྤྱོད་གཉིས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་སོ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པ་ལས་
བས་སྤྱོད་གཉིས་དང་རྗེས་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་གཉིས་ལས་

༼ ༡༣༩ ༽

རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་རུང་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉེས་པ་ལྟར་ན་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། སྐྱོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ།
རྗེས་སུ་གྲུབ་སྐྱོད་དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་
དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱོད་ལས་
རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་པའི་སྲིད། བྱེད་སྒྲུབ་རྗེས་ཐ་དད་དང་རྗེས་གཅིག་འདི་ལས་གཞན་
པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོས་ཅན། བྱེད་གཉེས་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་
པས་བྱས་པ་སྟེ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གཉེས་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཐ་སྐྱོད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞེས།
བྱེད་གཉེས་དངོས་པོ་འདི་ལོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། གཞན་སྐྱོད་
ལ་རག་ལུས་པའམ་གཞན་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིམ་པ་ལྟར་རང་བྱུང་དུ་
ཡོད་པའི་སྲིད་དང་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདི་རྗེས་གཞན་འགོག་པའི་གཞུང་ལ་ཡང་སྐྱོར་བ་ནི་གཞུང་གི་སྲོད་
ཚུལ་དང་། ཡོད་རྗེས་ཀྱི་རྣམས་པ་མ་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེའི་རྫོང་བྱ་བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་དོན་ལ་ཡོད་ན་ཡི་གེ་དང་དོན་ལ་ཡོད་དམ་ཚིག་སོགས་དང་དོན་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན།
རང་གི་བརྫོང་བྱེའི་དོན་དང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བརྫོང་བྱེའི་དོན་སྟོན་པ་
མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། གཉེས་པ་ལྟར་ན། ཚིག་དང་རག་སོགས་ཚོས་ཅན། བྱེད་དང་རང་གི་བརྫོང་
བྱེའི་དོན་ལ་དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ན་འཇུག་

། ༡༣༠ །

བར་འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། ཉེ་ག་བས་ཀུན་བཏགས་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་
ཉན་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིའི་སྒྲིད་ཅིག་རང་མཚན་རྣམས་དེ་དེས་དོན་མི་སྟོན་ཅིང་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་བས་ན་
དངོས་གྱི་རྫོང་བྱེད་མ་ཡིན་ལ་ཉེ་ག་བས་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་སུ་སྲི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ངག་ཚིག་དང་
རྫོང་བྱེད་སོགས་སུ་འཛོག་བས་ན་དེ་དག་དོན་ལ་མེད་དོ། །ཡི་གེ་ཡང་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་རང་མཚན་ལ་ཡི་གེའི་མིང་
གིས་བཏགས་བ་དང་། དེ་དག་དུ་མ་ཚོགས་བ་ཉེ་ག་བས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་མིག་འཕྲུམ་པའི་ཡུན་ཚད་ཡན་
ཚོད་ལ་ཡི་གེ་མཚན་ཉིད་བར་བཞག་བ་གཉིས་ལས། དང་པོས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་བར་བཤད་ཟིན་ཅིང་།
སྲི་མ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་བ་ངག་ཚིག་དང་འབྲེལ། །གཉིས་བ་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཏགས་ནས་དགག་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྒྱུགས་ཚོས་སྐྱབ་བྱེད་བཅས་བ་དགག། །བྱབ་བ་སྐྱབ་བྱེད་བཅས་བ་དགག། །རྒྱུགས་ཚོས་ཉིད་གྱི་
བྱེད་བར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བཏགས་ནས་དགག། །མཚན་གཞི་ལ་བཏགས་ནས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། བྱེད་པོ་མི་བྲན་གཏན་ཚིགས་དགག། །འདོན་བ་ཐོག་མེད་གཏན་ཚིགས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་བ་ན་ལེ། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། རྒྱེས་བུས་མ་བུས་ཞེས་ཀྱང་འདོད་དེ།
བྱེད་བ་པོ་རྣམས་མི་བྲན་པའི་སྲིར་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །འདི་ལས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་བ་དེས་ན་
འཛོག་ཉེན་ངན་པའི་ལུན་བས་བྱབ་སྟེ། ཉེ་གས་དེ་ལ་རྒྱུགས་ཚོས་དང་། བྱབ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུབ་པའི་སྲིར། འདི་
ལྟར་སངས་རྒྱས་བས་བརྒྱད་བ་དང་། །

༼ ༡༣༡ ༽

མི་ལུ་སྤྱང་སྤྱང་། ལྷ་ཚོགས་བཤེས་གཉེན་གྱི་བ་པོར་བྲན་ལ། ཁོམ་བ་རྗེས་བ་སོགས་ལ་རྟགས་ལྷགས་བས་
སྤྱང་བ་ཡང་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉེས་བ་ལ་གཉེས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་བཟོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ལྷར་རིག་གྱི་འདོན་བ་པོ་ལས་གཞན། གྱི་བ་པོར་འདོད་བ་དགྲིག་གི་སྤྱིར་པོ་སོགས་ལ་འང་ཚོས་ཅན། འདོན་
བ་པོ་སྤྱ་མ་སྤྱོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་བ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེ་རི་ལྷར་ན་ད་ལྷ་རིག་གྱི་འདོན་པའི་ཐ་མ་སྤྱིས་བྱ་
འདི། སྤྱ་མ་གཞན་ལས་མ་ཐོས་བར་ནི་རིག་གྱི་ཡི་གེ་དང། ཚིག་གི་བཞོད་བ་དག་ནི་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་
མེད་པས་འདོན་བ་པོ་སྤྱ་མ་སྤྱོན་དུ་སོང་བ་དེ་ལྷར་རོ། །དེས་ན་རིག་གྱི་འདོན་བ་པོ་ཐོག་མེད་དུ་བྱུང་བས་མ་
བྱས་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་དགྲོད་བ་བ་འགའ་ཞེས་སྤྱོད། །གཉེས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་ན་གྱི་འདོན་མེད་དུ་
མི་འགྲུབ། །ཐོག་མེད་བྱུང་གྱང་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ། །མ་བྱས་བྱུང་གྱང་བདེན་དོན་ཅན་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལྷེ་སྤྱོད་མཁའ་པོས་སྤྱེས་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞོན་ལུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལྷ་བྱ་ཡང་ཚོས་ཅན། གང་གིས་ན་དེ་
ཡང་སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་ལྷར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔག་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱ་མའི་མན་ངག་ཡོད་བ་ལས་
གཞན་པའི་སྤྱིས་བྱ་གཞན་དག་གིས་འདོན་བ་གང་མཐོང་སྟེ་འདོན་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་སྤྱིས་
བྱ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་གྱི་འདོན་གཞན་ཡང་ཚོས་ཅན། སྤྱིས་བྱ་དེ་ལས་འབྱུང་
བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པར་ཐལ། སྤྱིས་བྱས་བྱས་པའི་འདིག་རྗེས་པའི་དག་ཚིག་དང་དག་
ཚིག་ཏུ་མཚུངས་

༼ ༡༣༩ ༽

བའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། འབྲས་བུའི་རིགས་གང་རྒྱུའི་རིགས་གང་ལས་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་བྱུང་བ་ན་འབྲས་བུ་དེའི་
 རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་བྱུང་བར་མེད་པའི་སྲིད། མེད་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ཤིང་ལས་སྐྱེ་
 བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་མེ་གཞན་ཡང་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཚོས་
 ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་བྱུང་བར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར་ཉེ་བསྟན་མི་ལུས་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུར་
 བྱུང་བའི་ངག་ཚིག་དང་ངག་ཚིག་ཏུ་མཚུངས་པར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྲིད། དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིག་
 ཚོས་ཅན། བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ལོ་ཐོག་མེད་ཡིན་པ་སོགས་གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་
 སྐྱོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་སྲིད།
 གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལ་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བས་རིག་བྱེད་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐོག་མེད་བྱུང་
 འགྲུར་མོད་དེ་ལྟར་བྱུང་གྲང་སྐྱེས་བུ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཉེ། ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཡིན་
 བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་ན། རིག་བྱེད་ལས་གཞན་གྱིས་བས་ས་རྩལ་ལ་ཅེ་བ་སོགས་
 གྲང་ཚོས་ཅན། མི་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྲུར་ཉེ། ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་མ་བག་མར་
 ལེན་པ་སྐྱོའི་ཐ་སྙད་དང་། ལུ་བཅས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བེད་པར་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཚིག་རྣམས་གྲང་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་འགྲུར་བར་ཐལ།
 ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད་ནའོ། །གཏན་ཚིགས་བྱུང་སྟེ་ཐོག་མེད་ནས་སྟོན་མ་སྟོན་མས་འདུས་བུས་པའི་རྒྱ་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྲིད།

༼ ༡༣༣ ༽

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ནའང་ཁྱོད་བདེན་དོན་ཅན་
དུ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྐད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པ་དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་ཐོག་མེད་ཡིན་པས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཆད་པར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་
དོན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་རྣམས་ལ་འཆད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་བརྟགས་
ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་དགག། །དག་རྣམས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་དགག། །སྐྱ་དང་
རུས་པ་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་ན་ཡི་གེ་ལས་དག་མ་བྱས་པར་
སྐྱབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་ཅིར་
འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་འདྲི་ཉེན་པའི་ཡི་གེ་དང་བྱེད་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། གཅིག་ཏུ་
ཤེས་པའི་སློབ་ཉེ་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་དང། དེ་དག་ལ་ངོ་ཤེས་གཅིག་འཇུག་པས་རྟགས་ཁས་སྦྱངས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཡི་གེ་ལས་གཞན་དག་མི་འཐད། །ཡི་གེའི་རིམ་པ་དག་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཉེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་རྟགས་གྱིས་དགག། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དག་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་ན། དག་ཚོས་ཅན། ཡི་གེ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཉེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་ལ་
ཐ་དད་དུ་མ་

༼ ༡༣༩ ༽

དམིགས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་
བརྟགས་ལ་དགག། རྟག་དང་མི་རྟག་བརྟགས་ལ་དགག། །བྱབ་དང་མ་བྱབ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དགག། ཆེན་པོ་མེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རེ་རེ་ལ་དོན་མེད་པ་
དགག། །རེ་རེ་ལ་དོན་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་དག་ཡོད་ན། དག་དེ་ཡན་ལག་དུ་
མ་ཅན་ནམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། ཡན་ལག་སྟེ་ཆེན་པོ་མེད་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཡན་ལག་རེ་རེས་དག་རེས་
པོས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ལུས་སམ་མི་ལུས། ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ལ་དག་རེས་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་ལུས་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དག་གི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་མ་ཚོགས་པ་དེ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་སྟོན་ལུས་པ་ཅན་
མིན་པ་ལ་རྒྱུད་ཚོགས་པ་དེ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་སྟོན་ལུས་པ་ཅན་དུ་རྟོག་པས་བརྟགས་པར་ཐལ། རྒྱུད་རེ་རེ་
ལ་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་ལུས་པ་མེད་ཅིང་། ཚོགས་པས་སྟོན་ལུས་པའི་སྲིད། བྲམ་ཟེའི་བྲེལ་སེང་གེ་མ་ཡིན་པ་ལ་
སེང་གེ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་
གི་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ཡང་དག་རེས་པོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ནའང་། དག་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་
ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་དེ་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་
ལག་སྟེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ནི་རྟོགས་པས་ཀྱང་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དག་གི་
ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་ཆེན་པོ་གཅིག་རྟོགས་པས་

{ ༡༣༥ }

དོན་ཀུན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ནའང་། ངག་ཚོས་ཅན། བྱོན་ལས་དོན་གོ་བ་བྱོན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 རོས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་སྤྱི་དུ་མ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོན་གྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་རོས་པ་ན་བྱོན་གྱི་
 ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་རོས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ངག་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ནའང་། ངག་
 ཚོས་ཅན། བྱོན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་རོས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། བྱོན་ཆ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། །གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་ངག་དེ་མི་རྟག་གམ་རྟག་མི་རྟག་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་
 ཅན། ཚེ་ལ་བྱུང་དུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་གང་ཞེས། ཚེ་ལ་བ་ལས་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་
 ངག་དེ་ཚོས་ཅན། ཅིས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚེ་ལ་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནའང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་ནི་དམིགས་པ་སྟེ་རོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རོས་རུང་གི་རྟག་པ་
 གང་ཞེས། རོས་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ངག་རོས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུན་འགལ་ཞེས་མ་ཚང་ན་རོས་པ་མིན་པས་རྟག་ཏུ་མི་རོས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཚོས་ཅན། བྱོན་གྱིས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་
 པ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱི་སྟེ་དེད་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱར་བ་ཞེས་པའི་རྟག་པ་དག་ནི་
 འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱོན་བྱེད་མིན་པར་དགག་
 བྱོན་བྱེད་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་དེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པམ་མ་
 བྱོན། གལ་ཏེ་དེ་དག་བྱོན་བྱེད་མིན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་

༼ ༡༣༩ ༽

ངག་ཚེས་ཅན། དུལ་གཅིག་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་འགོད། ཉེས་སྲོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངག་དེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་ལ། སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཅན། སྐྱེས་ལྟུང་གི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཐོས་ལྟུང་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་བྱུང་བར་ཡོད་པ་དགག། །ལེགས་བྱས་བྱུང་བར་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ལྟུང་དུ་སྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཁོ་ན་དབང་པོ་འང་འདུས་བྱས་པ་ཁོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་མི་དམིགས་ཞེན་ཡང་། སྐྱེས་ཚེས་ཅན། སྐྱེན་གང་གིས་འདུ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་སྐྱེས་ལྟུང་དུ་དབང་པོ་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པར་གྱུར་ན་སྐྱེས་བྱུ་དེས་གྱུང་ཚེས་ཅན། རྒྱུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ལྟུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ལྟུང་བའི་སྐྱེས་ལྟུང་དང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་ལྟུང་དུ་དབང་པོ་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པའི་བྱུང་བར་ལས་དབང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་སྲིད་ན་ཉན་ཤེས་དེ་དོན་སྐྱེས་གཅིག་ཁོ་ན་འཇིན་པར་ངེས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་ལྟུང་མི་ཐོས་སོ་ཞེན། ཉན་ཤེས་ཚེས་ཅན། སྐྱེན་ངག་དང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཚེས་ཅན་ལ་དུ་མའི་ཅ་ཅོ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེས་གཅིག་ཁོ་ན་འཇིན་པར་ངེས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཅ་ཅོ་

༼ ༡༣༽

ཐོས་པ་དེ་ལ་རྫོང་གྲེད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི། རྫོང་གྲེད་དག་ཚིག་
ཉི་དུ་མ་ཅིག་ཙམ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་རྫོང་གྲེད་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་
ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཙན། མོས་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། རིགས་པ་མེད་པའི་
དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཅ་ཅོའི་ནང་ནས་སྐྱ་གཞན་དག་ཉི་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་སྐྱེས་བུ་
གཅིག་རིག་གྲེད་འདོན་པ་ན་ཚོས་ཙན། རྫོང་གྲེད་གྱིས་སྐྱ་རི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་ཙམ་
ཡན་གར་བ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་སྲིར། ཡང་ན་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཙན། རི་ལྟར་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཡང་རེ་རེ་ཐོས་པ་ལ་རུས་པ་ངེས་པའི་སྲིར་ཏེ།
མ་ངེས་ན་རྫོང་གྲེད་ཀྱང་རེ་རེ་ཐོས་པ་ལ་མ་ངེས་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བ་བ་དག་སྐྱེ་ཙམ་ཚོས་ཙན། རྫོང་
གྲེད་དུ་མི་འདོད་དེ། སྐྱ་སྲི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་གང་དང་ཆ་སྐྱ་སྲི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་གང་གིས་
ཀྱང་སྟེ་དེའི་སྲིར། དེས་ན་རིམ་ཙན་གྱི་སྐྱེ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་དག་ཚིག་ཆ་མེད་རྫོང་གྲེད་ཡིན་ལོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །རྫོང་གྲེད་དག་ཚིག་ལ་ཚོས་ཙན། རི་ལྟར་གོ་རིམ་དེ་མེད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གོ་རིམ་ཙན་གྱི་སྐྱེ་
ཙམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ནོ། །གཉིས་པ་ཡི་གའི་རིམ་པ་དག་མིན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བཀོད་
པའི་རིམ་པ་མ་བྱས་དག་མ་ཡིན། །གསལ་བའི་རིམ་པ་འང་མ་བྱས་དག་མ་ཡིན། །ཡི་གེ་ལས་གཞན་རིམ་པ་སྐྱ་
མས་ཞེས། །དེས་ན་གོ་རིམ་

༼༡༣༽

སྐྱེས་བུས་བུས་པ་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ངག་མེད་པས་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཉིད་ངག་
ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་བུས་པར་སྐྱབ་བོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་རིམ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡི་
གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཚོས་
ཅན། བྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པའང་མེད་དེ། བྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་
སྐྱེས་བུས་མ་བུས་ན་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ནི་འགལ་ལ། བྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་
དུ་བྱར་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དུལ་སྲ་མ་སྲངས་ནས་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་
དུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་། འགའ་ཞིག་སྲར་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་སྲིས་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། དུལ་
ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་པ་དང་། རྟག་པར་བརྗོད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དང་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་
བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བྱོད་མི་རྟག་པ་དང་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་
ཡང་། མི་རྟག་ན་ནི་ཚོལ་བྱུང་སྲིད། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་བྱུང་བྱེད་མིན། །ཞེས་སྲར་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་གསལ་བར་འགལ། །དོ་བོ་བསྐྱེད་ན་གསལ་བྱེད་
མིན། །སྐྱིབ་བྱེད་བྲལ་ཅམ་གསལ་བ་མིན། །ཉན་སྟོ་སྐྱེས་པ་གསར་བ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་གྲུབ་ཟེན་
རྟག་པ་བྱེད་པ་སྟེ་རྟག་གིས་གསལ་བར་བུས་པའི་རིམ་པའང་ངག་ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་བུས་པར་སྐྱབ་བོ་ཞེ་ན། ཡི་
གེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་བྱེད་པ་སྟེ་རྟག་གིས་གསལ་བར་བུས་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་རྟག་

༼ ༡༣༥ ༽

བ་གང་ཞིག ཏྲག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་གོང་དུ་བསལ་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་དེ་ཚོས་ཅན།
བྱེད་པ་ལྷེ་རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་གིས་གསལ་བྱ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་དེ་རྣམས་
གྱི་བྱ་བའི་རྣམས་པ་ཉིད་ལས་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་སྟེ་བྱུང་བའི་སྲིད་ཀྱི་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བྱ་རང་གི་རྒྱ་ལས་
གྲུབ་ཟེན་པའི་དོན་ལ་གསལ་བྱེད་རང་ཉིད་མངོན་དུ་ཤེས་པས་གཞན་གསལ་བྱ་འདྲིན་པའི་སྟོན་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་
གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་གསལ་བྱེད་གྱིས་གསལ་བྱའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དཔེར་ན་སྟོན་
མེད་འོད་གྱིས་བྱམ་པ་གྲུབ་ཟེན་སྟོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གསལ་བྱེད་གྱིས་
གསལ་བྱའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནའང་། གསལ་བྱེད་འདི་ཚོས་ཅན། གསལ་བྱའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལེན་ལས་ཁྱུང་
པར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བྱའི་ངོ་བོ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེས་ཡི་གེ་རྣམས་ཚོས་ཅན།
བྱེད་པ་ལྷེ་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གསལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལྷེ་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་ཚོགས་པ་ཡི་
བྱ་བ་ལས་ནི་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པར་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལ། ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་ངོ་བོ་
བསྐྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ལ། འདིར་ཡི་གེ་བྱེད་པ་ལྷེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཡི་གེ་ནི་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་
ལ་ཡི་གེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་མང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བྱེད་པ་ལྷེ་
རྒྱུ་རྣམས་གྱིས་སྐྱ་དེའི་ངོ་བོའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་གསལ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། སྐྱབ་
བྱེད་དང་བྲལ་ཅམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་ལ་ཅིའི་སྲིད་བྱེད་པའི་ཚོགས་གྱི་རྣམས་པ་

༼༡༩༧༽

ཡིན་པ་ལ་དཔྱོད་པ་བ་རང་གིས་སློ་སྦྱོར་བྱའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྦངས་པ་དང་། སློ་སྦྱོར་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་མངོན་
སྤུངས་ཚད་མས་བྱུང་བ་དང་། སློ་སྦྱོར་བྱ་ལ་བརྟེན་པར་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་། སློ་སྦྱོར་བྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
སློབ་བྱེད་པའི་ཉལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔལ་པས་ཅིག་ཆར་ཉེ་པའི་ཚུན་མ་སྟོས་པར་སོ་སོ་ནས་གཞོན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡི་གེ་ལས་གཞན་རིམ་པ་སྤྱི་མས་ཁེགས་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་རིམ་
བའང་ཚོས་ཅན། སྦྱོར་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་མ་ཡིན་ཉེ། ལོང་དུ་སྤྲང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉལ་ལ་གྱིས་གསལ་
བར་བཅད་ནས་བཀག་ཟེན་ཏོ། །བཞི་པ་དེས་ན་གོ་རིམ་སྦྱོར་བྱས་བྱས་པར་བྱུང་བ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་
ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་སྦྱོར་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་ཉེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་བྱུང་
ཀྱང་རྟོག་པས་སློ་བཅའ་ལས་ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར་ལོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་དང་རུས་པ་ཉལ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཡོད་པས་སྤྱི་ལ་མི་ཉལ་བསྐྱབ། དེས་ན་སྤྱིར་བཤད་རིགས་པ་བྱུང། དེ་ཡིས་རུས་པ་ཉལ་པ་ཁེགས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། ལྷན་སྐྱབ་བཅས་པའི་ཚུ་ཉལ་པ་དགོད། །ལྷན་སྐྱབ་བཅས་ལ་ཚོད་པ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་
ཉལ་པར་སྤྱི་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཉལ་པ་མིན་པར་གང་གིས་བྱུང་ཅེ་ན། སྤྱི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ཅིག་
གིས་མི་ཉལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། ཡོད་པའི་སྤྱིར། མ་ལྷན་ན། འདིག་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཅེས་དང་རང་
ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་སྤྱིས་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་དངོས་པོའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་

། ༡༤༡ །

ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རོ། །ཚོད་ངོར་ནི་དངོས་པོ་ལོད་པར་བྱེད་ཅེས་སྐར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་
བྱེད་པ་སོགས་ན་རེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པར་མི་འདོད་ལ་ཤིང་དང་བྱམ་པ་སོགས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཉིད་
དངོས་པོ་དེའི་འཇིག་པར་འདོད་ཅིང་དེ་རྒྱ་མེད་དང་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད། འཇིག་པ་ལྟོས་མེད་མ་
གྲུབ་ཅེས་སྐྱེའོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་སྐྱབ་ཉགས་ལ་མ་གྲུབ་སྤང། །ཅུ་བའི་ཉགས་ལ་མ་ངེས་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞིག་པ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དགག་ །དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྟེ། ཞིག་པ་དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་དགག། ཞིག་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དགག། ཞིག་པ་སྤང་གསུམ་སྐྱེ་བ་དགག་བའོ། །དང་
པོ་ནི། མེས་ཤིང་གི་ཞིག་པ་བསྐྱེད་ན་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་གམ། རྣམ་གཅིག་པ་བསྐྱེད། དང་
པོར་ལྟར་ན་ཤིང་ནི་ཚོས་ཅན། མེས་བསྐྱེགས་ཟེན་པའི་སྲིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མེས་
བསྐྱེགས་ཟེན་པའི་སྲིས་ཁྱོད་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་མེད་པའི་སྲིར་ཏེ། མེས་བསྐྱེག་པ་ན་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་
གྱུར་པའི་ཞིག་པ་དག་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་
ཤིང་འདིའི་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞིག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་གཞན་
ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ནི་ཡིན་པའི་སྲིར། གཞན་ཡང་ཞིག་པ་
དོན་གཞན་དེ་ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་སྐྱེ་དེ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཅིའི་སྲིར་ཤིང་མི་སྤང་ཞེས་དེས་པ་དེའི་ཆེ་
ཚོས་ཅན། ཤིང་སྤང་བ་

༼ ༡༤༣ ༽

མིན་ཏེ། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་བརྒྱུང་བ་སྟེ་བདག་གིར་བྱས་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཚོས་
 ཅན། ཤིང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཅམ་དུ་ཐལ། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པས་ཤིང་མི་
 མཐོང་བའི་སྲིར། འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིག་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ན་ཁྱོད་དེ་ཡིས་ཤིང་
 མི་སྐྱབ་པ་སྟེ་སྐྱབ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིག་པ་སྟེ། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞིག་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
 འདིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ཤིང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མེས་
 བསྐྱེད་མེས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེས་བསྐྱེད་མེས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཞིག་པ་
 ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར། གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན་བསད་ཟེན་པའི་ནག་པ་སྐྱར་
 འགྱུར་བ་མིན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་ཞིག་པ་འདི་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་སྐྱར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཞིག་ན་ཁྱོད་སྐྱར་འགྱུར་དགོས་པ་དང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ན་ནག་པ་སྐྱར་འགྱུར་
 དགོས་པ་དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་དང་ནག་པ་བསད་པ་དེ་མཚུངས་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དེ་
 ནག་པ་བསད་པ་ཉིད་མིན་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མེས་བྱས་པའི་འདིག་པ་དེ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཉིད་འདིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འདིག་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འདིག་པ་
 ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་མིན་པའི་སྲིར། འདོད་ན་ཤིང་གི་འདིག་པ་ཚོས་ཅན། མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ།

།།།

མེ་དེ་མེད་པར་ཡང་ཁྱོད་ཤིང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིར་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་
དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཤིང་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་
ཐ་དད་གང་རུང་འདི་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་པའི་རྣམ་པའང་མེད་དེ། ཁྱོད་རྗེས་སུ་བྱུང་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་དེ་
ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྲོང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞིག་དངོས་ལྷན་ཅིག་འགྲུར་བ་སྲོང་། །དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པ་
སྲོང་། །བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་སྲོང་། །ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། ཉག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནའང་སྟེ་ཡིན་པའི་སྲིར།
འདོད་ན། ཤིང་གི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་སྟེ་ཤིང་གི་ཞིག་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། ཤིང་
ཞིག་པ་དེ་ཉག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། ཤིང་གི་ཞིག་པ་མེད་དགག་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཡིན་ཡང་ཉག་ཏུ་རྗེས་
སུ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་པ་དངོས་པོར་
མེད་ན་དེས་དངོས་པོ་བཞིག་མི་བྱས་པས་དངོས་པོ་མི་འཇིག་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དངོས་
པོར་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྲུར་བ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་
རུང་སྟེ། གང་གི་སྲིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་པ་ཡིས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་མི་འདོད་པའི་
སྲིར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཅིག་མར་སྐྱེས་པ་ཉིད་འཇིག་པར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །འཇིག་པ་དོན་
གཞན་དངོས་པོར་མེད་ན་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ལོ་ཞེས་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་

༼ ༡༤༥ ༽

རྒྱ་མེད་གྱི་དབྱུང་བ་རི་ལྷོ་རིགས་ཤེ་ན། དངོས་པོ་རང་ཉིད་རང་གིས་འཇིག་པ་དེ་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་གཞན་
ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་ན་ལྷོས་མེད་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྟོག་པའི་སེམས་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་
དང་དེའི་འཇིག་པ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་
བ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཞིག་ཟེན་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་
ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཞིག་པ་དེ་རང་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་
པར་ཤིང་རང་ཉིད་གྲུབ་ཅམ་ལས་ཡོད་ན་ཡང་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་
ནི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་ཡིན་ན་ཤིང་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་ཡིན་ན་ཤིང་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞིག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་དེའི་དངོས་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཤིང་ཞིག་ཟེན་ནས་མེད་པར་གྱུར་བ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྲིར། དངོས་པོ་དང་གཅིག་
གམ་ཐ་དད་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་སྐབས་པ་སྟེ་བྱ་བ་ནི་
དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་ཞིག་ཟེན་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་སྟེ་བཟོད་པ་དེ་ནི།
དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བའང་དགག་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་གཞན་སྐབས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དང་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཤིང་ཞིག་ཟེན་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཚོས་ཅན། ཅི་སྟེ་ཤིང་གི་རྒྱ་
ལས་རྒྱ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ལྷོས་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱིད་

༼ ༡༤༦ ༽

ལ་རྒྱའི་དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །འབྲེལ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལགའ་ཞིག་གིས་
 ལས་སུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི་མེད་ན་མི་སྟོན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །བཞི་པ་ནི།
 ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་ལ་སྟོན་འགོད་
 པའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །སྟོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཅིག་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན།
 དངོས་པོ་མ་སྟེས་པ་ལས་སྟེ་མ་སྟེས་པའི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་
 བའོ། །འདོད་ན་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། ལྷ་གུ་སོགས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ།
 དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེའི་སྲིད་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་བསལ་ཅེ་ན། ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་
 ཡོད་པ་སོགས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིད། འདིར་འཇིག་པ་ཅེས་པའི་སྟོན་ཅི་རིགས་པ་
 ཅན་པས་ཤིང་ཞིག་ཟེན་ནས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་
 ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནི་ཤིང་ཉིད་རང་རྒྱ་ལས་སྐད་ཅིག་མར་སྟེས་པ་ལ་འདོད་པས་སྟོར་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར་
 ཤེས་དགོས་ལ་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་ནི་རྒྱ་གཏན་མེད་ཡིན་ལ། སྲི་མ་ནི་ཤིང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་
 ལ་མི་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་མ་དེས་སྤང་བ་ནི། ཡོད་པ་ལ་འཇིག་པས་མ་འབྲེལ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་
 བ་སྟེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པར་འདྲ་ཡང་བུམ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། རིག་པ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་དུ་སྟེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། སྟེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་རྣམས་འཇིག་
 པའི་རང་

༼ ༡༤༽

བཞིན་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་ལྡན་མིན་པའི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་པ་མིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་བྱམ་པ་དང་རིག་པའི་
རང་བཞིན་ཚོས་ཅན། རོགས་བཅས་རོགས་མེད་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རོགས་བཅས་རོགས་མེད་དུ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སྲིད། ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཉག་པ་དང་མི་ཉག་
པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་ཐ་དད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྲིད། གཉིས་པ་དེས་ན་སྤར་བ་ཤད་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ནི། ཡོད་ན་མི་ཉག་པས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་
ཚོས་ཅན། སྤོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཡང་ཉག་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་
ཉག་པས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པ་དེའི་སྲིད། གསུམ་པ་དེ་ཡིས་བྱས་པ་ཉག་པ་ཁེགས་པ་ནི། སྤེལ་བྱས་པ་ཉག་པ་འང་
སྤར། །འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་ཉག་སྲིད། །ཞེས་བཤད་པའི་འབྲེལ་བར་བཟླ་བའི་སྐྱོན་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཅན་རྣམས་མི་ཉག་སྲིད། །བྱས་པ་ལ་ཉག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འདོན་པ་བསྟུར་བས་ཚོག་པའི་
སྲིད་ལོ། །གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཅས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་བྱས་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་པར་
བསྟན། །གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་བསྟན། །མི་འཁྲུལ་བ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་
བྱས་ཚགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཚོས་ཅན། བྱོད་རིག་བྱེད་རི་ལྟར་
བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཡིན་ན་རི་ལྟར་བ་བཞིན་
གྱི་དོན་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། མ་བྱབ་ན། སྐྱེས་བྱའི་

༼༡༤༽

ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
སྐྱོད་ཡིན་ན། མི་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ། སྐྱོད་ཡིན་པའི་མེ་འོད་དང་ཆེ་
འོད་སོགས་མི་འབྱུང་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུང་རྒྱ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཉེ།
རིམ་པ་བཞིན། མཚན་མོ་ལྷུ་བྱུང་སྐྱོན་སོར་དམར་སོར་མཐོང་བ་དང་། སེར་སོ་ལ་དཀར་སོར་མཐོང་བའི་རྒྱ་
བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རིག་བྱེད་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འོན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་
བྱས་པའི་རྟག་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །ཁྲལ་སྟེ། རྟག་པ་དག་ལས་དངོས་སོའི་རུས་པ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་སྤྱི་མའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཞིང་ཡུལ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནམ་མཁའ་འཇིན་
པའི་རྟོག་སྐྱོ་དག་འགའ་ཞེག་ཚོས་ཅན། བག་ཆགས་སྤྱི་མ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་ནམ་མཁའི་གཟུང་དོན་གྱི་
སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཉེ། ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། འདོད་པ་བརྗོད་
དེ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། གལ་ཉེ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་
འགོ་མེད་ཀྱང་ལྷོག་ཁྲལ་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་
ལ་ནི་ཁྲལ་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལོག་པས་ཁྲལ་བྱ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལོག་ནས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བྱལ་
བ་ཡིན་ཉེ། རྟགས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལས་ལྷོག་པ་བྱས་

། ༡༤༩ །

བས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དང་འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་བྱུང་བའི་སྲིད་ཏེ། ལོག་པའི་ངག་
ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ནའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་
ལྡོག་པ་མེད། །ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཉམས་ལ་དགོས། །ལྡོག་པ་ཡོད་ན་རྗེས་འགོ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་
མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ་གཏན་ཚིགས་མ་བསྐྱུན་ནའང་སྟེ་བསྐྱུན་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་པོ། །མ་གྱུབ་སྟེ། ལོག་
པའི་དོན་ཅན་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་བྱས་མ་བྱས་འགལ་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། །བྱོད་ཚོས་གཅིག་ཡིན་
པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཚོས་དེ་འགལ་བ་གཅིག་ལ་མཐོང་བས་འགལ་བ་གཞན་ལ་ཚོས་དེ་མེད་ངེས་སུ་མི་གྱུབ་སྟེ།
རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་གི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་མི་ཉམས་པ་གཅིག་གིས་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་
སྲིད་པོ། །གལ་ཏེ་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལ་མ་དམིགས་ཅོམ་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། ལྷན་དུ་རུང་མི་རུང་
གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཚོས་ཅན། མ་དམིགས་པ་ཅོམ་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་མི་གྱུབ་སྟེ། ཚོས་དེ་མེད་པ་ཚོས་མ་
དམིགས་པས་མི་གྱུབ་ཅེས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་སྲིད་པོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་
མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་ལྡོག་བྱུང་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། རང་གི་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལ་
མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྱུབ་པ་སྟེ་མ་ངེས་པའི་སྲིད་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་བྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གལ་

༼ ༡༥༠ ༽

ཉེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྡོག་པ་རང་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ངེས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྟེ། རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་བྱུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བྱོད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་
 སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱབ་སྤྱོད་ཚོས་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱུབ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདེན་
 པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་མི་མ་སྐྱབ་སྤྱོད་ཚོས་ལས་སྡོག་པར་ངེས་པའི་
 སྤྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དུལ་གང་ལ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མི་མ་སྐྱབ་སྤྱོད་ཚོས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
 པ་སྡོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་གཏུན་ཚིགས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་འདིའི་ཚོས་མ་སྐྱབ་སྤྱོད་ཚོས་ཉེ། བདེན་པའི་
 དོན་ཅན་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱུབ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ནའོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་དགག་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་བརྟེན་ལ་སྟོན། །ཡི་གེའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་སྟེར་བ་དགག། །དེ་ཡི་གནས་
 སྐབས་ཆ་ལ་ཚོད་པ་སྤང། །དེས་ན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་བྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྦྱིར་རིག་བྱེད་
 ཅམ་དང་། དེའི་ཡི་གེ་དང་། ཚིག་དང་། དག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་རྣམས་བཀག་བཞིན་ནས་འདིར་བྱེད་པར་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་
 པ་ཞེན་དུ་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཉེ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་འགའ་ཡིས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་
 ཚེད་དུ་བརྟེན་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན། བྱོད་འབྲས་བུ་བསྐྱུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་

༼༡༥༡༽

བའི་སྲིད་རྡོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བོ་རིམ་ལོག་པས་སྟེར་བར་ཐལ། །འབྲས་བུ་ཏྲ་ཏྲ་སྟེར་བར་
 ཐལ། །ཀུན་ལ་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་བདུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟགས་ཀྱི་སྐྱ་ཏྲ་པའི་
 དངོས་པོའི་རྩལ་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན། གཞན་འདོན་པའི་བོ་རིམ་ལོག་པ་ཡི་གཏེ་གངས་ཚང་
 ལའང་ཚོས་ཅན། སྟགས་འབྲས་བུ་བར་ཅན་འགྲུང་བར་འགྲུང་བར་ཐལ། བོ་རིམ་མ་ལོག་པའི་སྟགས་དང་
 སྟགས་ཀྱི་སྐྱའི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་དག་དང་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བྱུང་མེད་ཏྲ་པ་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་པས་ཏྲ་པས་ཁས་བྲལ་སོ། །གལ་ཏེ་བོ་རིམ་ལོག་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡི་གཏེ་བཀོད་པ་སྟགས་ཡིན་པའི་
 སྲིད་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཚོས་ཅན། བྱུང་ཀྱི་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྟགས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་ལས་
 དོན་གཞན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་བྱུང་ཀྱི་བཀོད་པའང་སྲར་ནི་གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིམ་པ་དག་ཅེས་སོགས་སུ་བསལ་བ་
 ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། བྱུང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བཀོད་པས་སྟགས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་སྲིད་ཀྱི་སྐྱོན་
 དེ་ཉིད་གནས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། སྟགས་དེ་ཚོས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་ཏྲ་ཏྲ་འགྲུབ་པར་འགྲུང་བར་ཐལ།
 འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཏྲ་ཏྲ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཚོ་གལ་ལྟོས་ནས་འདོད་
 པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། སྟགས་ཚོས་ཅན། བྱུང་ལ་ཚོ་གཏེ་སོགས་ཀྱིས་པན་འདོགས་པའི་རྩལ་
 པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྲུང་ཏེ། ཏྲ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྡོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞོན་བྱེད་ཐལ་བ་དངོས་སུ་

༼ ༡༥༩ ༽

བརྗོད། །བྱེད་པོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དགག། །བྱེད་པོ་འདོད་ན་ཁས་སྦངས་འགལ། །རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་
 སྦང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་
 བར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྲགས་ཀྱི་སྐྱ་རྟག་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྐྱབ་པ་དེ་
 འདྲ་ཡིན་པའི་སྲིབ་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་
 ནི། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་རིགས་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྲགས་
 འབྲས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྲིབ་ཞེ་ན། སྲགས་ཚོས་ཅན། རྫོང་གིས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་དེ་
 བྱེད་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པའི་རིགས་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྫོང་རྒྱུན་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་སྲིབ་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་
 དངོས་པོའི་ཐ་དད་པ་དེ་རྒྱ་ཐ་དད་པས་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན་པའི་སྲིབ། བྱེད་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པའི་
 རིགས་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཚོས་ཅན། རྫོང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལས་སྲགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་
 མིན་པར་ཐལ། རྫོང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བད་ཅམ་ལ་སྟོས་ནས་འགྱུར་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པའི་སྲིབ་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲགས་ཚོས་ཅན། བྲམ་ཟེས་རྫོང་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེག་བྱས་ནས་བྲམ་ཟེ་རྫོང་གི་བྱེད་པ་པོར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫོང་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱུང་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིབ་ནའོ། །གལ་ཏེ་བྲམ་ཟེས་
 སྲགས་ལ་ཁྱད་པར་གསར་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་སྲགས་མདོན་པར་གསལ་བར་

༼ ༡༥༣ ༽

བྱེད་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱབས་ཚོས་ཅན། བྱེད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། བྱེད་
རྒྱལ་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་བེན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བྲམ་བེ་གང་ལས་
སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་གསལ་པའི་དོན་ཡིན་ལ་སྐྱོ་དེ་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་འབྲས་
བུར་ཡང་སྐྱོར་བ་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱབས་སྐྱོས་པ་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཉན་པ་པོ་འང་ཚོས་ཅན། སྐྱབས་བཟླས་
པའི་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྐྱབས་སྐྱོ་ཐོས་པའི་ཉན་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱབས་པོ་ལས་སྐྱབས་
གསལ་བ་སྟེ་ཐོས་པ་ཉིད་སྐྱབས་བཟླས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཅུང་ཟད་སྐད་པའི་སྐྱོར་བ་ལྟུང་
བུས་བཟླས་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་བཟླས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱབས་བཟླས་པའི་དོན་སྐྱབས་པའི་རུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ། སྐྱབས་སྐྱོ་མདོན་པར་གསལ་བ་མིན་པའི་སྐྱིད། རྒྱལ་སྐྱབས་སྐྱེ་མདོན་གསལ་ཀྱི་སྐྱོ་ལོ་རྒྱུ་པའི་སྐྱོད་
ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྐྱིད། གལ་ཏེ་ལྷུང་བྱེད་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱང་བའི་རྟོག་སྐྱོ་
དེའང་ཚོས་ཅན། སྐྱབས་སྐྱོ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུད་པས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིད། དེས་ན་
ཡིད་བཟླས་དོན་མེད་མིན་ལོ་ཞེ་ན། ལྷུང་བྱེད་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྐྱོ་ལོ་རྒྱུ་ལ་སྐྱང་བའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན།
གལ་ཏེ་སྐྱོ་རང་མཚན་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། རྟོག་པ་སྐྱོ་མའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཀྱི་
རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱིད་ལོ། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་བཟང་ལ་བརྟེན་

༼ ༡༥༽

ནས་སྐྱུག་གི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་ལྟར་ན་རི་ལྟར་ཡིད་བཞུས་དོན་མེད་མིན་ཅེ་ན། ལྷན་བྱ་དང་
ཡིད་བཞུས་ཚོས་ཅན། སྐྱུག་གི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པར་མི་འགའ་ཉེ། སྐྱུག་སྐྱོར་བ་པོའི་བསམ་བ་སྐྱབ་པའི་སྐོ་
ནས་བསྐྱུག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྐྱུག་གི་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་བཞུས་པའི་སྤྱིར། བྱེད་སྤྱོད་སྐྱུག་རང་
མཚན་པ་དང་སྐྱུག་གི་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་པ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་ཞེན་ནས་བརྗོད་
བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུག་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱུག་སྐྱོར་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་
འབྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡིད་བཞུས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་མི་འགའ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། ཡིད་བཞུས་ལ་སྐྱུག་སྐྱོར་
རང་མཚན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ཚལ་ཚོད་པ་སྤྱད་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཚོད་པ་དང་།
ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་ཡི་གཤམ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡི་གཤམ་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི་རོ་དང་མཚོ་སྤེ་ར་སྤྱད་ས་
ར་ལྷེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཐོས་པ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་རོ་དང་མཚོ་ཐ་དད་དུ་གོ་བ་མེད་པར་
འབྲུབ་ཉེ། བྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་བྱོད་པར་མེད་པ་གང་ཞེ་ག ཡི་གཤམ་ལ་ཡང་བྱོད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། ཉུག་སྐྱོར་
ཁས་སྤྱད་པའི་སྤྱི་མ་ཡི་གཤམ་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྤྱོད་ ཡི་གཤམ་རྒྱ་
འབྲས་གོ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ །དེས་ན་གོ་རིམ་གཞན་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད། ཡི་གཤམ་གོ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ར་སྤྱད་ས་ར་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་གོ་རིམ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འབྲས་བུའི་བྱོད་པར་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

༼ ༡༥༥ ༽

ཅན་གྱི་ཐ་དད་ཡོད་པའི་སྲིད། འདི་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་དང་། ཉན་ཤེས་དང་། དན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསུམ་ལས། རྒྱ་
ཀུན་སྒྲོང་གི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ར་སམ་ར་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་ར་དང་ས་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་
པ་སྐྱེ་ལ། ས་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱ་ས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་དང་། ས་རམ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྲིད་རྟོ། །འབྲས་བུ་
ཉན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ར་སམ་ར་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་ར་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ས་
དེ་ནི་རྣ་བས་ངེས་པ་སྟེ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། ས་རམ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྲིད་རྟོ། །འབྲས་བུ་དན་
ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ར་སམ་ར་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་དེས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་རང་འཛིན་གྱིད་དུ་ཡོད་
པ་ཅན་གྱི་ས་དེ་ཐོས་པ་ཉ་ཅང་ལྷུར་བ་མིན་པ་སྐྱ་སྲི་སོ་སོར་ངེས་ཅུང་དུ་ཐོས་པ་ཅན་གྱི་ཆེ་སྐྱ་མ་ར་དེ་དན་པ་
ལ་སྐྱོས་ནས་ནི་སྲིས་ནི་ས་བདག་ཉིད་ལ་དན་པ་སྐྱེད་པར་གྱེད་ཅིང་། ས་རམ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྲིད་
རྟོ། །དེས་ན་ར་སྒྲུང་ས་རའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བུས་ཉེ། རི་སྐད་
བཤད་པའི་རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་དང་། འཛིན་པ་ཉན་ཤེས་དང་། དན་པའི་སེམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀུན་སྒྲོང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་སྲིད་ར་སམ་ཤེས་པའི་ཆོག་དང་ས་རམ་ཤེས་
པའི་ཆོག་ལ་ཡི་གེའི་རོ་བོ་དེ་ཚོས་ཅན། ར་ས་གཞན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཉེ། གྱེད་པ་པོའི་
འདུ་གྱེད་དེ་ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་ལས་ར་ས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་
རོ་མཚོ་

༼ ༡༥༦ ༽

གོ་བའི་ཁྱད་པར་ཐ་དང་དུ་བྱེད་དེ་ར་ས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱུར་བ་དང་། ས་ར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱུར་བའི་གོ་རིམ་གྱིས་
 ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་སྲེལ་བར་བྱེད་པ་
 ལས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་
 ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་གོ་རིམ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡོད་ན་འདོད་པས་འགྱུར་བ་
 འགལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཡི་གེའི་རིམ་
 པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་ནི་ཡི་གེ་རྣམས། རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་སྲིད། དཔེ་ན་མེ་
 དང་ཤིང་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱུང་བས་མེའི་ཁྱད་པར་ཅན་དོན་གྱི་མེ་ཡང་རང་རྒྱ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་
 དེ་བཞིན་ལོ། །བཞི་བ་དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྲགས་བྱེད་བྱུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་མ་ཐུས་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་
 པར་ཅན་བསྐྱབ་བྱས། །ཁྱད་པར་ཅན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་བསལ་བར་བྱས། །ཁྱད་པར་ཅན་མེད་བྱུང་ན་ཁས་སྐྱབ་ས་
 འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲགས་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་རང་དབང་དུ་བྱེད་བྱས་པའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་
 ནི་ཚོས་ཅན། ཡི་གེའི་སྲེབས་དང་ཚོ་ག་སོགས་ཤེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱས་པའི་
 མ་ཐུ་དག་གིས་ཁྱོད་གང་ཟག་པལ་པ་ལས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཤེས་མ་ཐུ་དེ་དང་ལྡན་པ་
 གང་ཞེས་པལ་པ་གཞན་ལ་ཤེས་མ་ཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རྒྱད་
 ཤེས་པའི་པལ་པས་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲགས་སྐྱོར་བ་མཐོང་བའི་སྲིད་

༼ ༡༥༽

ཞེ་ན། གང་ཡང་རྒྱུད་རིག་ལགའ་ཞིག་གིས། །གསང་སྤྲུགས་ལགའ་ཞིག་གེད་ལྟུང་བ། །དེ་དག་གིས་སྤྲུགས་
 གི་སྐྱོར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོ་རྒྱུད་གེད་བ་པོའི་མ་ཐུ་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་སྟོས་མེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གེད་
 བ་པོ་དེས་བཤད་བའི་རིགས་བ་སྟེ་དམ་ཚིག་དང་མན་ངག་སོགས་ལ་འཇུག་བས་སྤྲུགས་སྐྱོར་བའི་རུས་བ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་བས་བྱོད་སྤྱིར་
 རྒྱུན་གྱིས་བྱས་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་བར་བརྗོད་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱོད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་བ་
 ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། །གཉིས་བ་ནི། །ཤེས་མ་ཐུ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུགས་གེད་ཡོད་བར་བསྟན་བ་འདི་
 ཉིད་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔྱོད་བ་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་
 མཐོང་བའི་རུས་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་གེད་བརྗོད་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་
 བྱུང་བར་ཅན་དུ་འདོད་བ་དེ་ཡང་སྟོ་དང་ལྡན་བ་སོགས་གྱི་ཉུགས་ལས་བྱུང་བར་ཅན་མ་ཡིན་བར་བྱུབ་བོ་ཞེ་ན།
 སྟོ་དང་ལྡན་བ་དང་། དབང་པོ་དང་ལྡན་བ་དང་། དག་སྐྱབ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་བ་ལ་སོགས་བ་སྐྱེས་བུ་བྱུང་
 བར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་གེད་དུ་གང་བརྗོད་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་སྟེ་ཉུགས་ལྟར་སྐྱབ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཉུགས་པའི་སྐྱབ་གེད་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་བ་མིན་ཏེ། བྱབ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་
 བས་བྱབ་བ་མ་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ངེས་སྐྱེས་བུས་བཏགས་

། ༡༥༩ །

བས་བརྒྱན་བར་ཐལ། །ཚགས་སོགས་ལྡན་ལ་དོན་ངེས་ཉོགས་བྱུང་མེད། །བྱེད་ཚིག་ཚད་མ་ཡོད་ན་ལས་
སྒངས་ལགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རླེས་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་མེད་ན་རྒྱལ་དཔོག་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་
ཀྱི་དོན་ཉོགས་ཞེས་པའི་རང་ཚིག་དང་ལགལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཚོས་ཅན། །ཁོ་བོས་འདི་དོན་
ཡིན་ཞེས་དང་འདི་དོན་མིན་ཞེས་རྫོད་བར་མི་བྱེད་དེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་སྲིར་དོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་
བརྫོད་བྱའི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་རླེས་བྱ་རྒྱལ་དཔོག་པ་རང་གིས་བརྟགས་པ་
ཡིན་དགོས་ལ། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། །བྱེད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པར་ཐལ།
འདོད་ཚགས་ལ་སོགས་ལྡན་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། །བྱེད་གཅིག་ལུས་རིག་བྱེད་
ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་རླེས་བྱ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མིན་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་ཡང་ནི་སྲུ་ཡིས་བྱས་སྟེ། རླེས་བྱར་
མཚུངས་པའི་སྲིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཚོས་ཅན། །བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཅིའི་སྲིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
པའི་རླེས་བྱ་ལགལ་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། །བྱེད་རླེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་རླེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ལགས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་སྲིར་
དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རླེས་བྱ་གང་གི་ཚིག་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་
ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེའི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐ་མལ་
ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཚིག་ཤེས་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ།

༼ ༡༥༽

ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་ནམས་ལ་འཇམ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཞན་ཡང་ལུང་ཚད་མ་
ཚོས་ཅན། ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བུ་བྱས་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ།
སྐྱེས་བུ་གང་གི་ཚིག་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིས་མི་སྐྱབ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་
ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་པ་དེའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཞན་ཡང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་གྱི་དོན་རིག་
པའི་སྐྱེས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་འགའ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་འདོད་འགྱུར་ཉེ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། གལ་ཉེ་ཤིན་ཏུ་
སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་དོན་ལུང་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མས་ཤེས་སྲིད་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད། གསུམ་པ་རྩ་
བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་ལ་བཞེསྟེ། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན། །ངེས་ན་དོན་
ངེས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད། །སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་ལན་དགག། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ངེས་ཡིན་
པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་དོན་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་
ལས་རྟོགས་ཉེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའམ་སྟེ་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་
མན་ངག་ལ་མ་སྟོས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རྟོགས། གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལས་
ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དོན་རིག་མིན་ལ་རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ཁྱོད་
ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་སྲིད་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལ་འདོད་ན་མཐོ་ངེས་འདོད་པས་མེ་
ལ་སྐྱེན་སྟེག་སྐྱེན་ཞེས་ཐོས་པ་སྟེ་སྐྱེད་ལ་ཚོས་ཅན། མཐོ་ངེས་འདོད་པས་ཁྱི་ལ་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དེའི་དོན་མིན་
ཞིང་སྟགས་སྐྱངས་ཀྱི་མར་མེ་ནང་དུ་

༩༡༦༠༽

སྐྱུགས་པ་ཁོ་ན་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
རྟོགས་པ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་དགག། །རིག་
བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གྲགས་པས་སྒྲོག་གྲུར་སྐྱབ་མི་བྱས། །གྲགས་པ་ཉིད་
དང་འགལ་བར་བསྟན། །གྲགས་པས་གྲུབ་ན་རང་ཚིག་འགལ། །གྲགས་པ་ཐེ་ཚོམ་རྒྱ་བྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚིག་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སོ་སོའི་དོན་སོ་སོ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ལས་འདོད་ཀྱི་རིག་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སོ་སོ་བའི་དོན་འདས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱ་
མཚན་གང་གིས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་
ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱས་ཏེ་མི་བྱས་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་གང་
ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱོད་ལས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་དོན་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་སྲིད་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་
མཐོང་རིས་དང་སྐྱ་མོ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱའི་གནས་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་བྱ་མོ་ལ་གྲགས་ལ་སྐྱོད་ལས་མིའི་དགའ་བ་
སྐྱོད་པར་ཅན་དང་རྒྱབ་ཤིང་ངོ་ཤེས་པས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མཐོང་ངོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྐྱིན་
སྟེག་སྐྱིན་ཞེས་པའི་བཤད་པ་ལས་དེའི་དོན་སྐྱགས་སྐྱངས་ཀྱི་མར་མེ་ནང་དུ་སྐྱགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མེ་ལ་སྐྱིན་སྟེག་སྐྱིན་ཞེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱ་གཞན་དེའི་བཤད་པ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱོད་
ཀྱི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདས་པ་སྐྱེས་བྱས་མི་

༼ ༡༩༡ ༽

རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ལུས་སམ་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལས་སམ་སྐྱེས་པར་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་
བ་ལས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ཁྱིམ་ལ་ཐ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་དེ་འབྲེལ་རྣམས་རྟོག་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་སྟེ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་དེ་ཡང་ཚད་
མར་མི་འདོད་པ་དང་། སྐྱེས་ཡང་ཚིག་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཚིག་ལ་སྤང་བ་དང་
འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞེས་ཡིན་ཏེ་པན་ཚུན་འགལ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འདི་གཉེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་བཞུལ་བའི་
མེ་ལ་སྐྱེན་སྲེག་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དོན་ཁྱིམ་ལ་ཐ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱོད་འདོད་པ་
སྐྱེས་གྲགས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་རབ་གྲགས་ཚད་མ་ཉིད་མིན་སྤྱིར། སྐྱེས་པའི་དོན་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་མར་མེ་ནང་དུ་
སྐྱེས་པ་དེར་འདི་ན་པ་ལ་འང་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་གཉེན་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་
ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་དོན་གཅིག་གི་བཟོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ལ་དེ་སྐྱེས་ཡིན་མིན་གྱི་དོགས་པ་
བསྐྱེད་པ་ནི་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གྲགས་པ་དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་རྣམས་དོན་སྐྱེས་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་
ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྐྱེས་ཚོགས་སྟོན་ལུས་པ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་པར་ཉིད་ཚོས་ཅན།
བྱོད་ཀྱི་དོན་མཐོང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ངེས་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་དག་གིས་ངེས་པར་བྱོད་ཀྱི་དོན་གང་
ཡིན་དོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་དོན་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་མི་སྤྱིད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཚོས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་བྱུག། །སྐྱེས་བུས་བུས་པ་མིན་ན་
དོན་ངེས་

༼ ༡༦༣ ༽

དོན་གཅིག་ལོ་ནི་རྫོང་གྲུ་མང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། བྲོད་ལས་དོན་གོ་
བར་གྲུད་པ་ལ་བརྟེན་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་སྲ་མ་དེའི་སྲིད། གལ་ཏེ་རང་
བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་བརྟེན་ལས་གསལ་བར་གྲུད་པས་བརྟེན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟེན་ཚོས་ཅན། བྲོད་
ལས་སྐྱ་དོན་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པའི་བྲུད་པར་གྱིས་གསལ་བར་གྲུད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོར་བའི་ངེས་པའང་
གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཅན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྲིད། བརྟེན་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ལོ་ན་གསལ་བར་གྲུད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་རང་གི་བརྫོང་གྲུ་ངེས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ངེས་པ་ཞེས་བྲུ་བ་གང་ཞེ་གཞི་ཡོད་དེ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད་ཏེ།
དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་འཇུག་པས་སོ། །ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་དག་གོ། །གཉིས་པ་སྐྱོགས་གཅིག་མི་སྐྱ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་
བརྫོང་། སུན་འབྲེན་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེས་གང་བ་རྫོག་ཅེས་པ་ལས་གཞན་པའི་རིག་གྲུད་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་
ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་སྲིད་ན་རིག་གྲུད་ཀྱི་སྐྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད།
དཔེར་ན་མི་གང་བ་རྫོག་གྲུད་ཡིན་ཞེས་པའི་རག་བདེན་པ་བཞིན་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་དཔྱོད་པ་བ་ཀན་རབས་གཞན་
དག་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་གྲུད་སྐྱབ་ལྡན་ཉིད་དུ་བསྟན། །བསྐྱབ་བྲུ་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་
བསྟན། །ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་གྲུད་ཀྱི་སྐྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན།
རིགས་པ་ཞེས་པ་སྐྱོགས་

། ༡༦༩ །

ཀྱི་སྐང་སོས་སྲོད་གཏན་ཚིག་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་བ་བཀག་སྟེ། ལྷན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་
པའི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། དཔེར་ན་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་རྣམས་ཐོས་པ་དང་རོ་འདྲ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོས་པ་དང་
དབྱིབས་ཀྱི་རོ་སོ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ཞེས་པ་དང་། ལྷོད་གཅིག་ཏུ་བཅོས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་སྟེ་དེའི་
ཉགས་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་ཚོས་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་ཚོས་ཅན། བྱད་མེད་གཡེམ་
མ་སྐྱེ་ཚར་གྱིས་བདག་སོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཚད་མ་གསུམ་
དང་འགལ་བ་ཀྱན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་སོགས་ཚོས་གསུམ་སོ་
ཡང་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་སྲོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་
དེ་མ་བསལ་ཅེ་ན། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཉག་པ་ལས་
བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དང་། སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་ཉག་པ་དང་། དབང་སོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྐྱི་
དབང་སོས་གཟུང་བུ་དང་། དངོས་སོ་རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་ཉག་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་
པ་ཉེན་དོན་གཞན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་མི་མཉམ་པ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་
འཛིག་པ་དང་། གཞན་ཡང་སློ་སློག་གྱུར་དང་། སྐྱ་ཉག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་
པར་བསལ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལམ། སྤྲིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ལྷན་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་
པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལྷན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་

༧༦༥༽

བདག་ཅི་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོག་། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན་ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་
བསལ་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བའི་ལན་མ་བཏབ་བའི་སྲིད་རྟོག་། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚིག་སློབ་གསུང་གཅིག་བདེན་
པར་མཐོང་བས་ཚིག་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཚད་མ་སྟེ་བདེན་པར་བྱུང་ན། འོན་ཏེ་སྲིད་བྱུང་མང་དུ་སྐྱོ་བའི་
ཚིག་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། ཚད་མིན་ཏེ་མི་བདེན་པ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་ལ་བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་
པ་མིན་པ་སྟེ་སློབ་གསུང་གཅིག་བདེན་པ་སྲིད་པའི་སྲིད་རྟོག་། བཞི་བ་དེས་ན་ལུང་ཅམ་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲུལ་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ཅམ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད། རེས་ན་བཟོད་དོན་དེས་མི་རུས་པའོ། རང་པོ་ནི། སྐྱེ་འདི་
ཚོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་འཇམ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱའམ་ཡང་བཟོད་པ་པོ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བཟོད་འདོད་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་
རྟོག་། རེས་ན་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལས་རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱའོད་པར་མི་འབྲུབ་སྟེ། བྱོད་རང་གི་
ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་བྱུང་བའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་
བ་འདི་ལས་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ཡང་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོག་། གལ་ཏེ་ཚོད་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བཟོད་དོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་མ་བྱུང་སྟེ། ཚོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་བཟོད་བྱེད་
ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་བའི་སྲིད་ཏེ། བཟོད་བྱེད་ལས་དེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ལས་བཟོད་འདོད་སྟེ། དེ་
ལས་ཚིག་སྐྱེ་བས་བཟོད་བྱས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་ཅེ་ན། བུམ་པ་གཅིག་

༼ ༡༤༤ ༽

ལ་ཚོས་ཅན། སན་ཚུན་དག་ནི་འགལ་བའི་དོན་ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀར་རྫོད་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིག་དོན་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ལུང་ཚོས་ཅན། ལུང་དེ་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཚད་མས་
ངེས་པ་ཡིན་ཉེ་མིན་པར་ཐལ། ལུང་དང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལུང་ལས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་
འདོད་པ་པོའི་ཚད་མ་རྣམས་པ་འགའ་ཡི་ཡུལ་དུ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་མི་གྲུབ་པའི་སྲིད། དེས་ན་ལུང་
ཚོས་ཅན། བྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱོད་དེ་ནི་ལོག་ན་ཡང་སྐལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་
པར་མི་འགྱུར་ཉེ། བྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། དེས་ན་ཐ་མལ་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། སྐལ་དོན་མེད་ངེས་
གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་བྱོད་གྱིས་མི་དམིགས་པས་ནི་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐལ་དོན་ཡོད་ན་བྱོད་གྱིས་དམིགས་པས་
མ་ཁྲུབ་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྲིད། ལྷ་བ་ནང་འགལ་བསྟན་ཉེ་སྐྱབ་བ་པོ་ལ་སྐྱད་པ་ནི། ལྷན་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་ཚོས་
ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཉག་ས་སུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཉེ། བང་འགལ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་
ཚད་མར་འདོད་པ་དང་ནི་སྐྱེས་བུ་ཉག་པ་འགལ་ལས་བྱེད་པར་སྐྱབ་བ་དང་། ལུས་ལ་ཁྲུས་བུས་པ་ལས་སེམས་
གྱི་སྒྲིག་པ་འདག་པའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དང་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་
བྲམ་ཟེ་ཡིན་ཞེས་རིགས་སྐྱབ་བས་བྲེགས་པ་དང་། སྒྲིག་པ་གཞོན་པའི་

། ༡༤༧ །

སྤྱིར་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་གདུང་བ་ཚོམ་ཞེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུ་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་
པ་སྟེ་ལེ་ལུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །།དགོལ། དགོལ། དགོལ། །། །བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་
ལས་གུ་རུས་སྟེལ། །།